

Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

► **B** **REGULAMENTUL (CE) NR. 1702/2003 AL COMISIEI**

din 24 septembrie 2003

de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor, precum și certificarea întreprinderilor de proiectare și producție

(Text cu relevanță SEE)

(JO L 243, 27.9.2003, p. 6)

Astfel cum a fost modificat prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
► <u>M1</u>	Regulamentul (CE) nr. 381/2005 al Comisiei din 7 martie 2005	L 61	3	8.3.2005
► <u>M2</u>	Regulamentul (CE) nr. 706/2006 al Comisiei din 8 mai 2006	L 122	16	9.5.2006
► <u>M3</u>	Regulamentul (CE) nr. 335/2007 al Comisiei din 28 martie 2007	L 88	40	29.3.2007
► <u>M4</u>	Regulamentul (CE) nr. 375/2007 al Comisiei din 30 martie 2007	L 94	3	4.4.2007
► <u>M5</u>	Regulamentul (CE) nr. 1057/2008 al Comisiei din 27 octombrie 2008	L 283	30	28.10.2008
► <u>M6</u>	Regulamentul (CE) nr. 1194/2009 al Comisiei din 30 noiembrie 2009	L 321	5	8.12.2009

rectificat prin:

► **C1** Rectificare, JO L 58, 9.3.2010, p. 23 (1194/2009)

REGULAMENTUL (CE) NR. 1702/2003 AL COMISIEI

din 24 septembrie 2003

de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor, precum și certificarea întreprinderilor de proiectare și producție

(Text cu relevanță SEE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1592/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2002 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a unei agenții europene pentru siguranța aeriană ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulamentul de bază”), adaptat de Regulamentul (CE) nr. 1701/2003 ⁽²⁾, în special articolele 5 și 6,

întrucât:

- (1) Regulamentul de bază stabilește cerințele comune esențiale pentru asigurarea unui nivel ridicat și unitar de siguranță și de protecție a mediului în domeniul aviației civile; dispune adoptarea de către Comisie a normelor de punere în aplicare prin care să se asigure aplicarea lor unitară; înființează „Agenția Europeană pentru Siguranța Aeriană” (denumită în continuare „agenția”) care să asiste Comisia la elaborarea normelor de punere în aplicare.
- (2) Cerințele actuale din aviație referitoare la navigabilitate menționate la anexa II la Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 ⁽³⁾ al Consiliului, modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 2871/2000 ⁽⁴⁾ al Comisiei, se abrogă cu începere de la 28 septembrie 2003.
- (3) Este necesar să se adopte cerințe tehnice și proceduri administrative comune pentru a asigura compatibilitatea în materie de navigabilitate și mediu a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice, cu condiția respectării regulamentului de bază; aceste cerințe și proceduri trebuie să specifice condițiile de emitere, menținere, modificare, suspendare sau retragere a certificatelor respective.
- (4) Întreprinderile implicate în proiectarea și fabricarea de produse, reperi și dispozitive trebuie să se conformeze anumitor cerințe tehnice pentru a demonstra că au capacitatea și mijloacele de a-și îndeplini obligațiile ce le revin și prerogativele aferente; Comisia este chemată să adopte măsuri pentru specificarea condițiilor de emitere, menținere, modificare, suspendare sau retragere a certificatelor care atestă conformitatea.
- (5) La adoptarea măsurilor pentru punerea în aplicare a cerințelor comune esențiale în materie de navigabilitate, Comisia trebuie să asigure că acestea reflectă stadiul actual al tehnicii și cele mai bune practici, să țină cont de experiența aeronautică internațională și de progresul științific și tehnic și să permită un răspuns imediat la cauzele confirmate ale accidentelor și incidentelor grave.
- (6) Necesitatea de a asigura aplicarea unitară a cerințelor comune în materie de navigabilitate și mediu în legătură cu produsele, reperatele și dispozitivele aeronautice impune ca autoritățile competente ale statelor membre și, dacă este cazul, agenția, să

⁽¹⁾ JO L 240, 7.9.2002, p. 1.

⁽²⁾ JO L 243, 27.9.2003, p. 3

⁽³⁾ JO L 373, 31.12.1991, p. 4.

⁽⁴⁾ JO L 333, 29.11.2000, p. 47.

▼B

aplice proceduri comune pentru evaluarea conformității cu aceste cerințe; agenția trebuie să întocmească specificații pentru certificare și materiale orientative, astfel încât reglementările să aibă un caracter mai unitar.

- (7) În acest scop, este necesar să se permită o tranziție flexibilă către noul cadru de reglementare al agenției, asigurându-se menținerea unui nivel ridicat și unitar al siguranței în aviația civilă la nivel comunitar; este necesar să se asigure timp suficient pentru ca industria aeronautică și administrațiile statelor membre să se adapteze acestui nou cadru și să recunoască menținerea valabilității certificărilor eliberate înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, în conformitate cu articolul 57 din regulamentul de bază.
- (8) Măsurile stabilite prin prezentul regulament au la bază avizul emis de agenție ⁽¹⁾ în conformitate cu articolul 12 alineatul (2) litera (b) și articolul 14 alineatul (1) din regulamentul de bază.
- (9) Măsurile stabilite prin prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului Agenției Europene pentru Siguranța Aeriană, înființat prin articolul 54 alineatul (3) din regulamentul de bază,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Domeniu de aplicare și definiții

- (1) În conformitate cu articolul 5 alineatul (4) și cu articolul 6 alineatul (3) din regulamentul de bază, prezentul regulament stabilește cerințele tehnice comune și procedurile administrative privind certificarea în materie de navigabilitate și de mediu a produselor, reperelor și dispozitivelor, specificând condițiile cu privire la:
 - (a) eliberarea certificatelor de omologare, a certificatelor de omologare restricționate, a certificatelor de omologare suplimentare și modificările aduse acestor certificate;
 - (b) eliberarea certificatelor de navigabilitate, a certificatelor de navigabilitate restricționate, a permiselor de zbor și a certificatelor de autorizare a dării în exploatare;
 - (c) eliberarea autorizațiilor pentru proiectele de reparații;
 - (d) demonstrarea conformității cu cerințele de protecție a mediului;
 - (e) eliberarea certificatelor de zgomot;
 - (f) identificarea produselor, reperelor și dispozitivelor;
 - (g) certificarea anumitor repere și dispozitive;
 - (h) certificarea întreprinderilor de proiectare și producție;
 - (i) eliberarea dispozițiilor în materie de navigabilitate.
- (2) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:
 - (a) „JAA” înseamnă „Autoritățile aeronautice comune” (Joint Aviation Authorities).
 - (b) „JAR” înseamnă „Cerințele aeronautice comune” (Joint Aviation Requirements).
 - (c) „Partea 21” reprezintă cerințele și procedurile pentru certificarea aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aferente, precum și a întreprinderilor de proiectare și producție, anexate prezentului regulament.

⁽¹⁾ 1.9.2003.

▼B

- (d) „Partea M” reprezintă cerințele aplicabile în materie de navigabilitate, adoptate în conformitate cu regulamentul de bază.

▼M6

- (e) „sediul principal de activitate” înseamnă sediul principal sau sediul social al întreprinderii, unde se exercită principalele funcții financiare și controlul operațional ale activităților menționate în prezentul regulament.
- (f) „articol” reprezintă orice reper și dispozitiv ce urmează a fi utilizate pentru o aeronavă civilă.
- (g) „ETSO” înseamnă *European Technical Standard Order*, adică autorizării conforme cu standardele tehnice europene. Standardele tehnice europene reprezintă o specificație detaliată de navigabilitate emisă de agenție pentru a asigura conformitatea cu cerințele prezentului regulament, fiind totodată un standard minim de funcționare pentru articolele specificate.
- (h) „EPA” înseamnă *European Part Approval*, adică aprobarea europeană a reperului. *European Part Approval* înseamnă că articolul a fost fabricat în conformitate cu datele de proiect aprobate, care nu aparțin titularului certificatului de tip a produsului în cauză, cu excepția articolelor ETSO.

▼M4*Articolul 2***Omologarea produselor, a reperelor și a dispozitivelor**

- (1) Pentru produse, repere și dispozitive se emit certificate de omologare, în conformitate cu dispozițiile de la partea 21.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), aeronava, inclusiv orice produse, repere și dispozitive instalate care nu sunt înregistrate într-un stat membru, sunt exceptate de la aplicarea dispozițiilor capitolelor H și I din partea 21. Acestea sunt, de asemenea, exceptate de la aplicarea dispozițiilor din capitolul P din partea 21, cu excepția cazului în care însemnele de identificare ale aeronavelor sunt impuse de un stat membru.
- (3) Atunci când în anexă (partea 21) se face referire la aplicarea/respectarea prevederilor din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei și când un stat membru a ales, în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) literele (a) și (b) să nu aplice acea parte până la 28 septembrie 2008, până la acea dată se aplică regulile naționale în materie.

*Articolul 2a***Mentținerea valabilității certificatelor de omologare de tip și a certificatelor de navigabilitate asociate**

- (1) Următoarele prevederi se aplică cu privire la produsele pentru care un stat membru a emis, înainte de 28 septembrie 2003, un certificat de omologare de tip sau un alt document care să permită emiterea unui certificat de navigabilitate:
- (a) se consideră că aceste produse au certificate de omologare eliberate în conformitate cu prezentul regulament atunci când:
- (i) la baza certificării de omologare se află:
- condițiile aplicabile ale omologării JAA pentru produsele care au fost omologate conform procedurilor JAA, astfel cum sunt definite în fișele tehnice de navigabilitate JAA; sau

▼M4

— pentru alte produse, condițiile aplicabile ale omologării, astfel cum au fost definite în fișa tehnică de navigabilitate a certificatului de omologare din statul de proiectare, în cazul în care acesta din urmă este:

— un stat membru, cu excepția cazurilor în care agenția stabilește că, având în vedere, în special, codurile de navigabilitate utilizate și experiența în exploatare, condițiile aplicabile ale omologării nu asigură un nivel de siguranță echivalent celui impus de regulamentul de bază și prezentul regulament; sau

— un stat cu care un stat membru a încheiat un acord de navigabilitate bilateral sau un acord similar, în temeiul căruia aceste produse au fost certificate pe baza codurilor de navigabilitate ale statului de proiectare, cu excepția cazurilor în care agenția consideră că aceste coduri de navigabilitate utilizate sau experiența în exploatare, sau sistemul de siguranță ale statului de proiectare nu prevăd un nivel de siguranță echivalent celui impus prin Regulamentul (CE) nr. 1592/2002 și prezentul regulament.

Agenția face o primă evaluare a consecințelor dispozițiilor de la cea de-a doua liniuță, pentru a formula un aviz destinat Comisiei, aviz care să cuprindă eventualele modificări la prezentul regulament;

- (ii) cerințele privind protecția mediului sunt cele menționate în anexa 16 la Convenția de la Chicago, aplicabile produsului;
 - (iii) dispozițiile aplicabile în materie de navigabilitate sunt cele ale statului de proiectare;
- (b) proiectul unei aeronave, înregistrat într-un stat membru înainte de 28 septembrie 2003, este considerat ca fiind aprobat în conformitate cu prezentul regulament atunci când:
- (i) proiectul său de omologare de bază face parte dintr-un certificat de omologare prevăzut la litera (a);
 - (ii) toate modificările aduse proiectului de omologare de bază, care nu cad în responsabilitatea titularului certificatului de omologare, au fost aprobate; și
 - (iii) sunt respectate dispozițiile în materie de navigabilitate emise sau adoptate înainte de 28 septembrie 2003 de către statul membru în care s-a efectuat înmatricularea, inclusiv toate variantele dispozițiilor privind navigabilitatea ale statului de proiectare, acceptate de către statul membru în care s-a efectuat înmatricularea;
- (c) agenția stabilește, înainte de 28 martie 2007, certificatul de omologare pentru produsele care nu îndeplinesc dispozițiile de la litera (a);
- (d) agenția stabilește, înainte de 28 martie 2007, fișa tehnică a certificatului de omologare privind nivelul de zgomot pentru toate produsele menționate la litera (a). Până când se stabilesc aceste certificate și fișe, statele membre pot elibera în continuare certificate de zgomot, în temeiul normelor interne în vigoare.
- (2) Următoarele prevederi se aplică în ceea ce privește produsele pentru care s-a demarat la 28 septembrie 2003 procesul de omologare de tip prin intermediul JAA sau al unui stat membru:
- (a) în cazul în care un produs este în curs de certificare în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
 - (b) punctul 21A.15 literele (a), (b) și (c) din partea 21 nu se aplică;

▼M4

- (c) prin derogare de la punctul 21A.17 litera (a) din partea 21, condițiile aplicabile ale omologării de tip este cea stabilită de către JAA sau, eventual, de către statul membru la data solicitării aprobării;
- (d) constatările de conformitate efectuate conform procedurilor JAA sau ale statelor membre se consideră ca fiind realizate de către agenție, pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21A.20 literele (a) și (b) din partea 21.
- (3) Următoarele prevederi se aplică în ceea ce privește produsele care au un certificat național de omologare sau un certificat echivalent și pentru care procesul de aprobare a modificărilor aduse de către un stat membru nu era finalizat la data stabilirii certificatului de omologare în conformitate cu prezentul regulament:
- (a) în cazul în care un proces de aprobare este în curs de derulare în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
- (b) punctul 21A.93 din partea 21 nu se aplică;
- (c) condițiile aplicabile ale omologării de tip sunt cele stabilite de JAA sau, dacă este cazul, de către statul membru la data cererii de aprobare a modificărilor;
- (d) constatările de conformitate efectuate conform procedurilor JAA sau ale statului membru se consideră ca fiind realizate de către agenție, pentru conformitate dispozițiile de la punctul 21A.103 litera (a) subpunctul 2 și litera (b) din partea 21.
- (4) În ceea ce privește produsele care aveau un certificat de omologare național sau un certificat echivalent și pentru care procesul de aprobare a unui proiect de reparație majoră întreprins de către un stat membru nu era finalizat la data la care certificatul de omologare trebuia stabilit în conformitate cu prezentul regulament, constatările de conformitate efectuate pe baza procedurilor JAA sau ale statului membru se consideră ca fiind efectuate de către agenție pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21A.433 litera (a) din partea 21.
- (5) Certificatul de navigabilitate eliberat de către un stat membru și care atestă conformitatea cu un certificat de omologare stabilit în conformitate cu dispozițiile de la alineatul (1) se consideră ca fiind conform cu prezentul regulament.

*Articolul 2b***Menținerea valabilității certificatelor de omologare suplimentare**

- (1) În ceea ce privește certificatele de omologare suplimentare eliberate de un stat membru pe baza procedurilor JAA sau a procedurilor interne în vigoare și în ceea ce privește modificările aduse produselor, modificări propuse de către altă persoană decât titularul certificatului de omologare al produsului, aprobate de către un stat membru în conformitate cu procedurile interne în vigoare, în cazul în care certificatul de omologare suplimentar sau modificarea erau valabile la 28 septembrie 2003, certificatul de omologare suplimentar sau modificarea sunt considerate a fi fost eliberate în conformitate cu prezentul regulament.
- (2) Următoarele prevederi se aplică în ceea ce privește certificatele de omologare suplimentare pentru care un stat membru derula, la 28 septembrie 2003, un proces de omologare de tip pe baza procedurilor JAA pentru certificatele de omologare suplimentare și în ceea ce privește unele modificări majore aduse produselor, modificări propuse de către altă persoană decât titularul certificatului de omologare al

▼M4

produsului și pentru care un stat membru derula, la 28 septembrie 2003, un proces de omologare de tip în conformitate cu procedurile naționale în vigoare:

- (a) în cazul în care procesul de certificare a fost inițiat în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
- (b) punctul 21A.113 literele (a) și (b) din partea 21 nu se aplică;
- (c) condițiile aplicabile ale certificării sunt cele stabilite de JAA sau, dacă este cazul, de către statul membru la data cererii de aprobare a certificatului de omologare suplimentar sau a modificării majore;
- (d) constatările de conformitate efectuate conform procedurilor JAA sau ale statului membru se consideră ca fiind realizate de către agenție pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21A.115 litera (a) din partea 21.

*Articolul 2c***Exploatarea continuă a anumitor aeronave înmatriculate de către statele membre**

(1) În ceea ce privește o aeronavă pentru care nu se poate considera că un certificat de omologare a fost emis în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) litera (a) din prezentul regulament, pentru care un stat membru a emis un certificat de navigabilitate anterior intrării în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 1702/2003 în acel stat membru ⁽¹⁾, care se afla în registrul respectivului stat membru la acea dată și care se afla încă în registrul unui stat membru la 28 martie 2007, se consideră că următoarele cerințe cumulate constituie specificațiile de navigabilitate specifice emise în conformitate cu prezentul regulament:

- (a) fișa tehnică a certificatului de omologare de tip și fișa tehnică a certificatului de omologare de tip privind nivelul de zgomot sau alte documente echivalente din statul de proiectare, cu condiția ca statul de proiectare respectiv să fi încheiat cu agenția, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (CE) nr. 1592/2002, acordul de lucru corespunzător care să includă menținerea navigabilității proiectului unei astfel de aeronave;
- (b) cerințele de protecție a mediului stabilite în anexa 16 la Convenția de la Chicago aplicabile pentru aeronave; și
- (c) informații obligatorii privind menținerea navigabilității din partea statului de proiectare.

(2) Specificațiile de navigabilitate specifice permit menținerea tipului de operații pe care aeronavele vizate erau autorizate să le desfășoare la 28 martie 2007 și își mențin valabilitatea până la 28 martie 2008, cu condiția ca aceste specificații să nu fie înlocuite înainte de acea dată cu o aprobare de proiect și de mediu emisă de agenție în conformitate cu prezentul regulament. Statele membre emit, în conformitate cu partea 21 capitolul H, certificate de navigabilitate restricționate care atestă conformitatea cu aceste specificații.

(3) Comisia poate prelungi perioada de valabilitate menționată la alineatul (2) cu maximum 18 luni pentru aeronavele de un anumit tip, cu condiția ca agenția să inițieze, înainte de 28 martie 2008, un proces de omologare a aceluși tip de aeronave și să stabilească că acest proces poate fi finalizat în cadrul perioadei de valabilitate suplimentare. În această situație, agenția va notifica Comisia în legătură cu concluziile sale.

⁽¹⁾ EUR-15: 28 septembrie 2003; EUR-10: 1 mai 2004 și EUR-2: 1 ianuarie 2007.

▼M4*Articolul 2d***Mentținerea valabilității certificatelor pentru repere și dispozitive**

- (1) Aprobările pentru repere și dispozitive eliberate de către un stat membru, valabile la 28 septembrie 2003, sunt considerate ca fiind eliberate în conformitate cu prezentul regulament.
- (2) În ceea ce privește reperele și dispozitivele pentru care un stat membru desfășura, la 28 septembrie 2003, un proces de autorizare sau de aprobare, se aplică următoarele dispoziții:
- (a) în cazul în care procesul de autorizare era în desfășurare în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
 - (b) punctul 21A.603 din partea 21 nu se aplică;
 - (c) documentele aplicabile cerute în temeiul punctului 21A.605 din partea 21 sunt cele stabilite de către statul membru în cauză la data cererii de aprobare sau de autorizare;
 - (d) constatările referitoare la conformitate efectuate de către statul membru în cauză se consideră ca fiind realizate de către agenție pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21A.606 litera (b) din partea 21.

*Articolul 2e***Autorizația de zbor**

Condițiile stabilite de către statele membre înainte de 28 martie 2007 aplicabile autorizațiilor de zbor sau certificatelor de navigabilitate pentru aeronave care nu dețineau un certificat de navigabilitate ori un certificat de navigabilitate restricționată emis în temeiul prezentului regulament se consideră a fi stabilite în conformitate cu prezentul regulament, cu excepția cazurilor în care agenția decide, înainte de 28 martie 2008, că respectivele condiții nu garantează un nivel de siguranță echivalent cu cel prevăzut prin Regulamentul (CE) nr. 1592/2002 sau prin prezentul regulament.

Autorizațiile de zbor sau alte certificate de navigabilitate emise de către statele membre înainte de 28 martie 2007 pentru aeronavele care nu dețineau un certificat de navigabilitate ori un certificat de navigabilitate restricționată emis în temeiul prezentului regulament se consideră a fi emise în conformitate cu prezentul regulament până la 28 martie 2008.

▼B*Articolul 3***Întreprinderi de proiectare**

- (1) O întreprindere responsabilă cu proiectarea produselor, reperelor și dispozitivelor sau care efectuează modificări sau reparații trebuie să-și demonstreze capacitatea în conformitate cu partea 21.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), o întreprindere de proiectare cu sediul principal de activitate și sediul social într-un stat nemembru își poate demonstra capacitatea prin deținerea unui certificat eliberat de către statul membru respectiv pentru produsul, reperul și dispozitivul pentru care formulează o cerere, cu următoarele condiții:
- (a) statul respectiv să fie statul în care se realizează proiectarea;
 - (b) agenția să fi stabilit că sistemul statului respectiv are același nivel independent de control al conformității cu cel prevăzut de prezentul regulament, fie printr-un sistem echivalent de autorizare a întreprinderilor, fie prin intervenția directă a autorității competente din statul respectiv.
- (3) Aprobările întreprinderilor de proiectare eliberate sau recunoscute de către un stat membru conform procedurilor și cerințelor JAA în

▼B

vigoare înainte de 28 septembrie 2003 se consideră ca fiind conforme cu prezentul regulament. În acest caz, termenul de finalizare a constatărilor de nivel doi menționate la capitolul J din partea 21 nu trebuie să depășească un an atunci când aceste constatări sunt asociate unor diferențe față de JAR aplicabil anterior.

(4) Titularul unui certificat de omologare care, la 28 septembrie 2003, nu deține o aprobare corespunzătoare de întreprindere de proiectare, eliberată de către un stat membru în baza procedurilor JAA aplicabile, trebuie să-și demonstreze capacitatea înainte de 28 septembrie 2005, în conformitate cu condițiile prevăzute la partea 21 punctul 21A.14.

(5) Întreprinderea care solicită un certificat de omologare suplimentar, un certificat de aprobare a proiectului de reparații majore sau de omologare a reperelor și dispozitivelor sau un certificat de aprobare a proiectului privind blocul de alimentare auxiliar și care, la 28 septembrie 2003 nu deține o aprobare corespunzătoare de întreprindere de proiectare eliberată de un stat membru în baza procedurilor JAA aplicabile, își demonstrează capacitatea înainte de 28 septembrie 2005 în conformitate cu partea 21 punctele ►**M6** 21A.112A ◀ și 21A.432B sau, în cazul unui bloc de alimentare auxiliar, în conformitate cu punctul 21A.602B.

(6) În ceea ce privește întreprinderile pentru care este în derulare procedura de autorizare a întreprinderii de proiectare prin intermediul unui stat membru, la data de 28 septembrie 2003, în baza procedurilor JAA aplicabile:

1. nu se aplică punctul 21A.234 din partea 21;
2. constatările privind conformitatea efectuate în baza procedurilor JAA se consideră ca fiind efectuate de agenție pentru conformitate cu punctul 21A.245 din partea 21.

Articolul 4

Întreprinderi de producție

(1) Întreprinderea responsabilă de fabricarea produselor, reperelor și dispozitivelor trebuie să își demonstreze capacitatea în conformitate cu dispozițiile părții 21.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), o întreprindere de producție cu sediul principal de activitate într-un stat nemembru își poate demonstra capacitatea prin deținerea unui certificat eliberat de către statul respectiv pentru produsul, repera și dispozitivele pentru care prezintă o cerere, cu următoarele condiții:

- (a) statul respectiv să fie statul în care se realizează producția;
- (b) agenția să fi stabilit că sistemul statului respectiv prevede același nivel independent de control al conformității cu cel prevăzut de prezentul regulament, fie printr-un sistem echivalent de autorizare a întreprinderilor, fie prin intervenția directă a autorității competente din acel stat.

(3) Aprobările întreprinderilor de producție eliberate sau recunoscute de către un stat membru în conformitate cu procedurile și cerințele JAA aplicabile înainte de 28 septembrie 2003 se consideră conforme cu prezentul regulament. În acest caz, termenul de finalizare a constatărilor de nivel doi, menționate în capitolul G din partea 21, nu trebuie să depășească un an atunci când constatările privesc diferențele față de JAR în vigoare înainte de această dată.

(4) În sensul prezentului regulament, o întreprindere trebuie să-și demonstreze capacitatea înainte de 28 septembrie 2005.

(5) Până la data când întreprinderea își va fi demonstrat capacitatea conform capitolelor F și G din partea 21, se consideră că declarațiile de

▼B

conformitate și certificatele de autorizare a funcționării, eliberate în temeiul normelor interne aplicabile, au fost eliberate în conformitate cu prezentul regulament.

(6) În ceea ce privește întreprinderile pentru care este în derulare procedura de aprobare a unei întreprinderi de producție prin intermediul unui stat membru la 28 septembrie 2003, în conformitate cu procedurile JAA în vigoare:

- (a) nu se aplică punctul 21A.134 din partea 21;
- (b) constatările referitoare la conformitate efectuate în conformitate cu procedurile JAA se consideră ca fiind efectuate de agenție pentru conformitate cu punctul 21A.145 din partea 21.

*Articolul 5***Intrare în vigoare**

(1) Prezentul regulament intră în vigoare la 28 septembrie 2003, cu excepția punctului 21A.804 litera (a) subpunctul 3 din partea 21, care intră în vigoare la 28 martie 2004, și capitolului H din partea 21, care intră în vigoare la 28 septembrie 2004.

(2) Prin derogare de la punctul 21A.159 din partea 21, statele membre pot elibera autorizații cu durată limitată până la ►**M2** 28 septembrie 2007 ◀.

(3) Prin derogare de la punctul 21A.181 din partea 21, statele membre pot elibera certificate cu durată limitată până la 28 septembrie 2008.

(4) Atunci când un stat membru aplică dispozițiile alineatului (2) sau (3), el notifică atât Comisia cât și agenția.

▼M2

▼M6

(5) Prin derogare de la alineatul (1), organizațiile de producție aprobate în conformitate cu secțiunea A a subpărților F și G din anexa (partea 21) la prezentul regulament pot să emită în continuare certificate de autorizare a dării în exploatare sau declarații de conformitate utilizând Formularul EASA 1, emiterea inițială, astfel cum este stabilit în apendicele 1 la anexa (partea 21) la prezentul regulament, până la 28 septembrie 2010.

▼B

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

▼B*ANEXA***PARTEA 21**

Certificarea aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aferente, precum și a întreprinderilor de proiectare și producție

▼M6*Cuprins*

21.1 Generalități

SECȚIUNEA A – CERINȚE TEHNICE**CAPITOLUL A – DISPOZIȚII GENERALE**

21A.1 Domeniu de aplicare

21A.2 Angajament din partea unei alte persoane decât solicitantul sau titularul unui certificat

21A.3 Avarii, funcționare necorespunzătoare și defecțiuni

21A.3B Dispoziții privind navigabilitatea

21A.4 Coordonare între proiectare și producție

CAPITOLUL B – CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP RESTRICȚIONATE

21A.11 Domeniu de aplicare

21A.13 Eligibilitate

21A.14 Demonstrarea capacității

21A.15 Cerere

21A.16A Coduri de navigabilitate

21A.16B Condiții speciale

21A.17 Condițiile aplicabile omologării

21A.18 Stabilirea cerințelor aplicabile privind protecția mediului și a specificațiilor de omologare aplicabile

21A.19 Modificări care necesită un nou certificat de tip

21A.20 Conformitate cu condițiile aplicabile omologării și cu cerințele privind protecția mediului

21A.21 Emiterea unui certificat de tip

21A.23 Emiterea unui certificat de tip restricționat

21A.31 Proiectul de tip

21A.33 Verificări și încercări

21A.35 Încercări în zbor

21A.41 Certificat de tip

21A.44 Obligațiile titularului

21A.47 Transferabilitatea

21A.51 Durata și menținerea valabilității

21A.55 Evidența documentelor

21A.57 Manuale

21A.61 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

(CAPITOLUL C – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL D – MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICȚIONATE

21A.90 Domeniu de aplicare

21A.91 Clasificarea modificărilor privind proiectul de tip

▼ M6

21A.92	Eligibilitate
21A.93	Cerere
21A.95	Modificări minore
21A.97	Modificări majore
21A.101	Stabilirea specificațiilor referitoare la omologare și a cerințelor aplicabile privind protecția mediului
21A.103	Emiterea aprobării
21A.105	Evidența documentelor
21A.107	Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității
21A.109	Obligații și marcaj EPA

CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPPLEMENTARE

21A.111	Domeniu de aplicare
21A.112A	Eligibilitate
21A.112B	Demonstrarea capacității
21A.113	Solicitarea unui certificat de tip suplimentar
21A.114	Demonstrarea conformității
21A.115	Emiterea unui certificat de tip suplimentar
21A.116	Transferabilitatea
21A.117	Modificarea părții din produs care face obiectul certificatului de tip suplimentar
21A.118A	Obligații și marcaj EPA
21A.118B	Durata și menținerea valabilității
21A.119	Manuale
21A.120	Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE

21A.121	Domeniu de aplicare
21A.122	Eligibilitate
21A.124	Cerere
21A.125A	Emiterea unei scrisori de aprobare
21A.125B	Constatări
21A.125C	Durata și menținerea valabilității
21A.126	Sistem de verificare a producției
21A.127	Probe: aeronave
21A.128	Probe: motoare și elice
21A.129	Obligațiile producătorului
21A.130	Declarația de conformitate

CAPITOLUL G – APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE

21A.131	Domeniu de aplicare
21A.133	Eligibilitate
21A.134	Cerere
21A.135	Emiterea aprobării întreprinderii de producție
21A.139	Sistem de calitate
21A.143	Prezentare
21A.145	Cerințe privind aprobarea

▼M6

21A.147	Modificări ale întreprinderii de producție aprobate
21A.148	Schimbarea sediului
21A.149	Transferabilitatea
21A.151	Condiții privind aprobarea
21A.153	Modificarea condițiilor de aprobare
21A.157	Investigații
21A.158	Constatări
21A.159	Durata și menținerea valabilității
21A.163	Prerogative
21A.165	Obligațiile titularului

CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICȚIONATE

21A.171	Domeniu de aplicare
21A.172	Eligibilitate
21A.173	Clasificare
21A.174	Cerere
21A.175	Limba
21A.177	Amendamente sau modificări
21A.179	Transfer și reemitere în statele membre
21A.180	Inspecții
21A.181	Durata și menținerea valabilității
21A.182	Identificarea aeronavei

CAPITOLUL I – CERTIFICATE DE ZGOMOT

21A.201	Domeniu de aplicare
21A.203	Eligibilitate
21A.204	Cerere
21A.207	Amendamente sau modificări
21A.209	Transfer și reemitere în statele membre
21A.210	Inspecții
21A.211	Durata și menținerea valabilității

CAPITOLUL J – APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PROIECTARE

21A.231	Domeniu de aplicare
21A.233	Eligibilitate
21A.234	Cerere
21A.235	Emiterea aprobării întreprinderii de proiectare
21A.239	Asigurarea calității proiectului
21A.243	Date
21A.245	Cerințe privind aprobarea
21A.247	Modificarea sistemului de asigurare a calității proiectului
21A.249	Transferabilitatea
21A.251	Condiții privind aprobarea
21A.253	Modificarea condițiilor de aprobare
21A.257	Investigații
21A.258	Constatări
21A.259	Durata și menținerea valabilității

▼ **M6**

21A.263	Prerogative
21A.265	Obligațiile titularului
CAPITOLUL K – REPERE ȘI DISPOZITIVE	
21A.301	Domeniu de aplicare
21A.303	Conformitatea cu cerințele aplicabile
21A.305	Aprobarea reperelor și dispozitivelor
21A.307	Aprobarea reperelor și dispozitivelor în vederea instalării
<i>(CAPITOLUL L – NU SE APLICĂ)</i>	
CAPITOLUL M – REPARAȚII	
21A.431	Domeniu de aplicare
21A.432A	Eligibilitate
21A.432B	Demonstrarea capacității
21A.433	Proiectul de reparații
21A.435	Clasificarea reparațiilor
21A.437	Emiterea aprobării pentru proiectul de reparații
21A.439	Fabricarea pieselor de schimb
21A.441	Executarea reparației
21A.443	Limitări
21A.445	Defecțiuni neremediate
21A.447	Evidența documentelor
21A.449	Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității
21A.451	Obligații și marcaj EPA
<i>(CAPITOLUL N – NU SE APLICĂ)</i>	
CAPITOLUL O – AUTORIZAȚII ETSO	
21A.601	Domeniu de aplicare
21A.602A	Eligibilitate
21A.602B	Demonstrarea capacității
21A.603	Cerere
21A.604	Autorizație ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar (APU)
21A.605	Documente necesare
21A.606	Emiterea autorizației ETSO
21A.607	Prerogativele autorizației ETSO
21A.608	Declarație referitoare la proiect și performanțe (DDP)
21A.609	Obligațiile titularilor de autorizații ETSO
21A.610	Aprobarea abaterilor de la standardele de performanță
21A.611	Modificarea proiectului
21A.613	Evidența documentelor
21A.615	Inspekția din partea agenției
21A.619	Durata și menținerea valabilității
21A.621	Transferabilitatea
CAPITOLUL P – AUTORIZAȚIA DE ZBOR	
21A.701	Domeniu de aplicare
21A.703	Eligibilitate
21A.705	Autoritatea competentă

▼M6

21A.707	Solicitarea unei autorizații de zbor
21A.708	Condițiile de zbor
21A.709	Solicitarea pentru aprobarea condițiilor de zbor
21A.710	Aprobarea condițiilor de zbor
21A.711	Emiterea unei autorizații de zbor
21A.713	Modificări
21A.715	Limbă
21A.719	Transferabilitate
21A.721	Inspecții
21A.723	Durata și menținerea valabilității
21A.725	Reînnoirea unei autorizații de zbor
21A.727	Obligațiile deținătorului unei autorizații de zbor
21A.729	Înregistrarea

CAPITOLUL Q – IDENTIFICAREA PRODUSELOR, REPERELOR ȘI DISPOZITIVELOR

21A.801	Identificarea produselor
21A.803	Tratarea datelor de identificare
21A.804	Identificarea reperelor și dispozitivelor
21A.805	Identificarea reperelor esențiale
21A.807	Identificarea articolelor ETSO

SECȚIUNEA B – PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE**CAPITOLUL A – DISPOZIȚII GENERALE**

21B.5	Domeniu de aplicare
21B.20	Obligațiile autorității competente
21B.25	Cerințe privind organizarea autorității competente
21B.30	Proceduri documentate
21B.35	Modificarea organizării și procedurilor
21B.40	Soluționarea litigiilor
21B.45	Raportare/coordonare
21B.55	Evidența documentelor
21B.60	Dispoziții privind navigabilitatea

CAPITOLUL B – CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP RESTRICȚIONATE*(CAPITOLUL C – NU SE APLICĂ)***CAPITOLUL D – MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICȚIONATE****CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPLIMENTARE****CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE**

21B.120	Investigații
21B.125	Constatări
21B.130	Emiterea scrisorii de aprobare
21B.135	Menținerea scrisorii de aprobare
21B.140	Modificarea scrisorii de aprobare
21B.145	Limitarea, suspendarea și revocarea scrisorii de aprobare

▼M6

21B.150	Evidența documentelor
CAPITOLUL G – APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE	
21B.220	Investigații
21B.225	Constatări
21B.230	Emiterea certificatului
21B.235	Supraveghere continuă
21B.240	Modificarea aprobării întreprinderii de producție
21B.245	Suspendarea și revocarea aprobării întreprinderii de producție
21B.260	Evidența documentelor
CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICȚIONATE	
21B.320	Investigații
21B.325	Emiterea certificatelor de navigabilitate
21B.326	Certificatele de navigabilitate
21B.327	Certificate de navigabilitate restricționate
21B.330	Suspendarea și revocarea certificatelor de navigabilitate și a certificatelor de navigabilitate restricționate
21B.345	Evidența documentelor
CAPITOLUL I – CERTIFICATE DE ZGOMOT	
21B.420	Investigații
21B.425	Emiterea certificatelor de zgomot
21B.430	Suspendarea și revocarea certificatului de zgomot
21B.445	Evidența documentelor
CAPITOLUL J – APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PROIECTARE	
CAPITOLUL K – REPERE ȘI DISPOZITIVE	
<i>(CAPITOLUL L – NU SE APLICĂ)</i>	
CAPITOLUL M – REPARAȚII	
<i>(CAPITOLUL N – NU SE APLICĂ)</i>	
CAPITOLUL O – AUTORIZAȚII ETSO	
CAPITOLUL P – AUTORIZAȚIA DE ZBOR	
21B.520	Ancheta
21B.525	Emiterea unei autorizații de zbor
21B.530	Revocarea unei autorizații de zbor
21B.545	Evidența datelor
CAPITOLUL Q – IDENTIFICAREA PRODUSELOR, REPERELOR ȘI DISPOZITIVELOR	
APENDICE – FORMULARE EASA	

▼B**21.1 Generalități**

În sensul prezentei părți, „autoritatea competentă” este:

- (a) pentru întreprinderile care au sediul principal de activitate într-un stat membru, autoritatea desemnată de statul membru respectiv sau agenția, în cazul în care statul membru solicită acest lucru; sau
- (b) pentru întreprinderile care au sediul principal de activitate într-un stat nemembru, agenția.

▼M6**SECȚIUNEA A**

CERINȚE TEHNICE

▼B

CAPITOLUL A – DISPOZIȚII GENERALE

21A.1 Domeniu de aplicare

Prezenta secțiune stabilește dispozițiile generale care reglementează drepturile și obligațiile solicitantului și titularului certificatului eliberat sau care urmează a fi eliberat în conformitate cu prezenta secțiune.

21A.2 Angajament din partea unei alte persoane decât solicitantul sau titularul unui certificat

A acțiunile care trebuie întreprinse și obligațiile care trebuie asumate de către titularul sau solicitantul unui certificat pentru un produs, un reper sau un dispozitiv în temeiul prezentei secțiuni pot fi întreprinse și asumate în numele său de altă persoană fizică sau juridică, cu obligația ca titularul sau solicitantul certificatului respectiv să poată demonstra că a încheiat un acord cu cealaltă persoană, astfel încât obligațiile titularului să fie transferate în mod corespunzător.

21A.3 Avarii, funcționare necorespunzătoare și defecțiuni

- (a) Sistem de colectare, verificare și analiză a datelor. Titularul unui certificat de omologare de tip, al unui certificat de omologare restricționat, al unui certificat de omologare suplimentar, al unei autorizații conforme cu standardele tehnice europene (ETSO), al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în materie considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament trebuie să aibă un sistem de colectare, verificare și analiză a rapoartelor și informațiilor privitoare la avarii, funcționare necorespunzătoare, defecțiuni sau alte evenimente care au sau pot afecta menținerea navigabilității produsului, reperului sau dispozitivului prevăzute de certificatul de omologare de tip, de certificatul de omologare restricționat, de certificatul de omologare suplimentar, de autorizația conformă cu standardele tehnice europene (ETSO), de aprobarea proiectului de reparație majoră sau de orice altă aprobare în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament. Informațiile privitoare la acest sistem se aduc la cunoștința tuturor utilizatorilor identificați ai produsului, reperului sau dispozitivului și, la cerere, oricărei persoane autorizate în temeiul altor norme de aplicare asociate.

- (b) Raportarea către agenție.

1. Titularul unui certificat de omologare de tip, al unui certificat de omologare restricționat, al unui certificat de omologare suplimentar, al unei autorizații ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament raportează agenției toate avariile, funcționarea necorespunzătoare, defecțiunile sau alte evenimente legate de un produs, un reper sau un dispozitiv prevăzute de certificatul de omologare, de certificatul de omologare restricționat, de certificatul de omologare suplimentar, de autorizația ETSO, de aprobarea de proiect pentru o reparație majoră sau de orice altă aprobare în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament și care sunt de natură să pună în pericol siguranța.
2. Aceste raportări se elaborează în forma și modul stabilite de agenție în cel mai scurt timp și, în orice situație, se transmit în cel mult 72 de ore de la identificarea oricărei stări care periclitează siguranța, cu excepția cazurilor în care situații excepționale împiedică acest lucru.

▼B

- (c) Investigarea evenimentelor raportate.
1. În cazul în care un eveniment raportat în temeiul literei (b) sau al punctului 21A.129 litera (f) subpunctul 2 sau 21A.165 litera (f) subpunctul 2 este rezultatul unei deficiențe de proiectare sau de producție, titularul unui certificat de omologare de tip, al unui certificat de omologare restricționat, al unui certificat de omologare suplimentar, al unei autorizații ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament sau producătorul, după caz, investighează cauza deficienței și comunică agenției rezultatele investigației sale și orice măsură pe care o întreprinde sau pe care o propune pentru remedierea deficienței respective.
 2. În cazul în care agenția consideră necesară o acțiune de remediere a deficienței, titularul unui certificat de omologare de tip, al unui certificat de omologare restricționat, al unui certificat de omologare suplimentar, al unei autorizații ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament sau producătorul, după caz, transmite agenției datele relevante.

21A.3B Dispoziții privind navigabilitatea

- (a) Dispozițiile privind navigabilitatea reprezintă un document emis sau adoptat de agenție în care se prevăd acțiunile ce urmează a fi întreprinse în legătură cu o aeronavă pentru a se refăce nivelul acceptabil de siguranță, în cazul în care sunt probe care pun în evidență că nivelul de siguranță al aeronavei poate fi compromis în cazul în care nu se întreprind acțiunile respective.
- (b) Agenția emite dispoziții privind navigabilitatea atunci când:
1. agenția a stabilit existența unor condiții care afectează siguranța la bordul unei aeronave din cauza unei deficiențe a aeronavei în sine ori la un motor, o elice, un reper ori un dispozitiv instalat la bord; și
 2. există posibilitatea ca acele condiții să existe ori să apară, de asemenea, la alte aeronave.
- (c) În cazul în care agenția trebuie să emită dispoziții privind navigabilitatea pentru a remedia condițiile care afectează siguranța menționate la litera (b) sau pentru a cere efectuarea unui control, titularul certificatului de omologare de tip, al certificatului de omologare restricționat, al certificatului de omologare suplimentar, al autorizației ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerate a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament:
1. Propune acțiunile de remediere sau controalele necesare ori ambele și prezintă agenției propuneri detaliate, în vederea aprobării.
 2. După aprobarea de către agenție a propunerilor menționate la punctul 1, aduce la cunoștința tuturor operatorilor sau proprietarilor identificați ai produsului, reperului sau dispozitivului și, la cerere, oricărei persoane care trebuie să se conformeze dispozițiilor privind navigabilitatea, datele descriptive corespunzătoare și instrucțiunile pentru îndeplinirea acestor propuneri.
- (d) Dispozițiile privind navigabilitatea trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:
1. identificarea condițiilor care afectează siguranța;
 2. identificarea aeronavei afectate;
 3. acțiunea sau acțiunile de remediere necesare;
 4. termenul de punere în aplicare a acțiunilor de remediere;
 5. data intrării în vigoare.

21A.4 Coordonare între proiectare și producție

Titularul unui certificat de omologare de tip, al unui certificat de omologare restricționat, al unui certificat de omologare suplimentar, al unei autorizații ETSO, al unei aprobări de modificare a proiectului de omologare de tip sau al

▼B

aprobării proiectului de reparație colaborează cu întreprinderea de producție, după cum este necesar, pentru a asigura:

- (a) coordonarea eficientă a etapelor de proiectare și a celor de producție, conform dispozițiilor de la punctele 21A.122 sau 21A.133 sau 21A.165 litera (c) punctul 2, după caz; și
- (b) menținerea în permanență a navigabilității produsului, reperului sau dispozitivului.

CAPITOLUL B – CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP RESTRICȚIONATE

21A.11 Domeniu de aplicare

Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea certificatelor de omologare de tip pentru produse și a certificatelor de omologare restricționate pentru aeronave și, de asemenea, stabilește drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor de certificate.

21A.13 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică ce a demonstrat sau este în curs de a demonstra capacitatea sa de funcționare în conformitate cu punctul 21A.14 poate prezenta o cerere pentru un certificat de omologare de tip sau certificat de omologare restricționat, în condițiile stabilite în prezentul capitol.

21A.14 Demonstrarea capacității

- (a) Orice întreprindere care solicită un certificat de omologare de tip sau un certificat de omologare restricționat trebuie să-și demonstreze capacitatea prin deținerea unei aprobări a întreprinderii de proiectare, eliberată de agenție în conformitate cu capitolul J.
- (b) Prin derogare de la litera (a) și ca procedură alternativă pentru demonstrarea capacității, solicitantul poate cere acordul agenției pentru aplicarea procedurilor care stabilesc practici de proiectare specifice, resursele și succesiunea activităților necesare pentru a se conforma prezentei părți, atunci când produsul este unul din următoarele:
 1. un avion foarte ușor sau un giravion, un planor sau un motoplanor, un balon, un dirijabil cu aer cald; sau
 2. un avion mic care prezintă următoarele elemente:
 - (i) monomotor cu cilindri, aspirație naturală, cu puterea maximă de decolare (MTOP) de 250 de cai putere;
 - (ii) configurație convențională;
 - (iii) materiale și structură convenționale;
 - (iv) zboruri VFR, în afara condițiilor de îngheț;
 - (v) maximum 4 locuri inclusiv pilotul și masa maximă la decolare de 1 361 kg;
 - (vi) cabină nepresurizată;
 - (vii) comenzi neasistate;
 - (viii) zboruri acrobatice de bază limitate la +6/-3g; sau
 3. un motor cu piston; sau
 4. un motor sau o elice omologată în conformitate cu codul de navigabilitate aplicabil pentru motoplanoare; sau

▼M6

- 5. o elice cu pas fix sau reglabil.

▼B

21A.15 Cerere

- (a) Cererea pentru eliberarea unui certificat de omologare de tip sau a unui certificat de omologare restricționat se redactează în forma și modul stabilite de agenție.
- (b) La cererea pentru certificatul de omologare de tip sau pentru un certificat de omologare restricționat se atașează un desen tridimensional al aeronavei și

▼B

datele preliminare de bază, inclusiv caracteristicile de exploatare și limitările propuse.

- (c) La cererea pentru certificatul de omologare de tip sau pentru certificatul de omologare restricționat se atașează un desen care prezintă schema de ansamblu, descrierea caracteristicilor de proiectare, a caracteristicilor de exploatare și a limitelor de funcționare propuse atât pentru motor, cât și pentru elice.

21A.16A Coduri de navigabilitate

Agenția emite, în conformitate cu articolul 14 din regulamentul de bază, coduri de navigabilitate ca mijloace standard pentru a demonstra conformitatea produselor, reperelor și dispozitivelor cu cerințele esențiale din anexa I la regulamentul de bază. Codurile trebuie să fie suficient de detaliate și specifice pentru a indica solicitanților condițiile în care vor fi eliberate certificatele.

21A.16B Condiții speciale

- (a) Agenția prevede specificații tehnice speciale detaliate, denumite condiții speciale, pentru un produs, în cazul în care codul de navigabilitate aferent nu conține standarde de siguranță adecvate sau corespunzătoare pentru produs, deoarece:
1. produsul are caracteristici de proiectare noi sau inedite în raport cu practicile de proiectare pe care se bazează codul de navigabilitate aplicabil; sau
 2. utilizarea preconizată a produsului este neconvențională; sau
 3. experiența acumulată pentru produse similare aflate în exploatare sau pentru produse care prezintă caracteristici de proiectare similare a arătat că pot apărea situații de risc pentru siguranță.
- (b) Condițiile speciale conțin acele standarde de siguranță pe care agenția le consideră necesare pentru a stabili un nivel de siguranță echivalent cu cel stabilit în codul de navigabilitate aplicabil.

21A.17 Condițiile aplicabile omologării

- (a) Condițiile aplicabile ale omologării de tip care se notifică în vederea eliberării unui certificat de omologare de tip sau a unui certificat de omologare restricționat înseamnă:
1. Codul de navigabilitate aplicabil stabilit de agenție, în vigoare la data solicitării certificatului, cu excepția cazurilor în care:
 - (i) se specifică altfel de către agenție; sau
 - (ii) conformitatea cu modificări intrate în vigoare ulterior este aleasă de solicitant sau impusă în temeiul literelor (c) și (d).
 2. Orice condiție specială prevăzută în conformitate cu punctul 21A.16B litera (a).
- (b) Cererea de omologare de tip pentru avioane de mare capacitate și giravioane mari este valabilă timp de cinci ani, iar cererea de omologare pentru orice alt tip de aeronavă este valabilă pe o perioadă de trei ani, cu excepția cazurilor în care solicitantul arată, la data cererii, că produsul său necesită o perioadă mai mare de proiectare, dezvoltare și testare, iar agenția aprobă o perioadă mai mare.
- (c) În cazul în care nu a fost eliberat un certificat de omologare de tip sau în cazul în care este evident că nu va fi eliberat un certificat de omologare de tip, în limita de timp stabilită conform literei (b); solicitantul poate:
1. să prezinte o nouă cerere de omologare de tip și să se conformeze tuturor dispozițiilor de la litera (a) care se aplică unei cereri inițiale; sau
 2. să solicite o prelungire a cererii de omologare de tip și să se conformeze codurilor de navigabilitate aplicabile, în vigoare la o dată, selectată de solicitant, care să nu fie anterioară datei care precede data de eliberare a certificatului de omologare de tip, în limita de timp stabilită la litera (b) pentru cererea inițială.
- (d) În cazul în care solicitantul decide să se conformeze unei modificări aduse codurilor de navigabilitate, care este în vigoare după depunerea cererii pentru

▼B

eliberarea unui certificat de omologare de tip, solicitantul trebuie să se conformeze și altor modificări pe care agenția le consideră în legătură directă.

21A.18 Stabilirea cerințelor aplicabile privind protecția mediului și a specificațiilor de omologare aplicabile

- (a) Cerințele privind nivelul de zgomot aplicabile pentru eliberarea unui certificat de omologare de tip pentru o aeronavă sunt prevăzute în conformitate cu dispozițiile capitolului 1 anexa 16 volumul I partea a II-a a Convenției de la Chicago și:
1. pentru avioane cu reacție subsonice, în volumul I partea a II-a, capitolele 2, 3 și 4, după caz;
 2. pentru avioane cu turbopropulsie, în volumul I partea a II-a, capitolele 3, 4, 5, 6 și 10, după caz;
 3. pentru elicoptere, în volumul I partea a II-a, capitolele 8 și 11, după caz;
 4. pentru avioane supersonice, în volumul I partea a II-a capitolul 12, după caz.
- (b) Cerințele privind emisiile de gaze aplicabile în vederea eliberării unui certificat de omologare de tip pentru aeronavă și motor sunt prevăzute în anexa 16 la Convenția de la Chicago:
1. pentru prevenirea emisiei intenționate de carburanți în atmosferă, în volumul II partea a II-a capitolul 2;
 2. pentru emisiile provenite de la motoarele turboreactoare și turbopropulsore pentru propulsie numai la viteze subsonice, în volumul II partea a III-a capitolul 2; și
 3. pentru emisiile provenite de la motoarele turboreactoare și turbopropulsore pentru propulsie numai la viteze supersonice, în volumul II partea a III-a capitolul 3.
- (c) Agenția emite, în conformitate cu articolul 14 din regulamentul de bază, specificații privind omologarea care prevăd mijloace acceptabile pentru a demonstra conformitatea cu cerințele privind zgomotul și emisiile, stabilite la literele (a), respectiv (b).

21A.19 Modificări care necesită un nou certificat de tip

Orice persoană fizică sau juridică ce propune modificarea unui produs trebuie să solicite un nou certificat de omologare de tip în cazul în care agenția consideră că importanța modificării proiectului, puterii, tracțiunii sau masei impune o investigație completă a conformității cu condițiile aplicabile ale omologării de tip.

21A.20 Conformitate cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului

- (a) Solicitantul unui certificat de omologare de tip sau al unui certificat de omologare restricționat trebuie să demonstreze conformitatea cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului și să prezinte agenției mijloacele prin care a fost demonstrată această conformitate.
- (b) Solicitantul declară că a demonstrat conformitatea cu totalitatea condițiilor aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului.
- (c) În cazul în care solicitantul deține o aprobare corespunzătoare a întreprinderii de proiectare, declarația prevăzută la litera (b) se efectuează în conformitate cu dispozițiile din capitolul J.

21A.21 Emiterea unui certificat de tip

Solicitantul are dreptul să dețină un certificat de omologare a produsului, eliberat de agenție, în următoarele condiții:

- (a) și-a demonstrat capacitatea în conformitate cu punctul 21A.14;
- (b) a prezentat declarația menționată la punctul 21A.20 litera (b); și

▼B

- (c) demonstrează că:
1. produsul care trebuie certificat este conform cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului stabilite în conformitate cu punctele 21A.17 și 21A.18;
 2. toate dispozițiile privind navigabilitatea la care produsul nu se conformează sunt compensate de factori care asigură un nivel de siguranță echivalent;
 3. nu există nici o particularitate sau caracteristică din cauza cărora produsul nu prezintă siguranță pentru utilizările pentru care se solicită certificarea; și
 4. solicitantul certificatului de omologare de tip a declarat în mod explicit intenția sa de a se conforma dispozițiilor de la punctul 21A.44.
- (d) În cazul omologării aeronavelor, atât motorul cât și elicea sau ambele sunt omologate și au un certificat de omologare de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament, atunci când sunt instalate pe aeronavă.

21A.23 Emiterea unui certificat de tip restricționat

- (a) În cazul unei aeronave care nu este conformă cu dispozițiile de la punctul 21A.21 litera (c), solicitantul are dreptul de a primi un certificat de omologare restricționat eliberat de agenție după ce:
1. asigură conformitatea cu cerințele de omologare de tip stabilite de agenție, care garantează niveluri corespunzătoare de siguranță pentru utilizările aeronavei și cu cerințele aplicabile privind protecția mediului;
 2. declară în mod expres că se conformează dispozițiilor de la punctul 21A.44.
- (b) Motorul sau elicea sau ambele, instalate pe aeronavă:
1. au un certificat de omologare de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament; sau
 2. s-a demonstrat conformitatea cu condițiile specifice de certificare necesare pentru a se garanta siguranța în zbor a aeronavei.

21A.31 Proiectul de tip

- (a) Proiectul de omologare de tip constă din:
1. desenele, specificațiile și lista acestor desene și specificații, necesare pentru a se defini configurația și caracteristicile de construcție ale produsului în legătură cu care s-a demonstrat conformitatea cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului;
 2. informații cu privire la materiale și procese, precum și cu privire la metodele de fabricație și montaj ale produsului, necesare pentru garantarea conformității produsului;
 3. o secțiune aprobată privind restricțiile de navigabilitate care să fie inclusă în instrucțiunile privind menținerea navigabilității, conform definiției din codul de navigabilitate aplicabil; și
 4. orice alte date necesare care să permită, prin comparație, determinarea navigabilității, a caracteristicilor de zgomot, a pierderilor de combustibil de la motoare (dacă este cazul) ale produselor ulterioare de același tip.
- (b) Orice proiect de omologare de tip trebuie identificat în mod corespunzător.

21A.33 Verificări și încercări

- (a) Solicitantul efectuează toate verificările și probele necesare pentru a demonstra conformitatea cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului.
- (b) Înainte de efectuarea fiecăreia din probele prevăzute la litera (a), solicitantul trebuie să determine în prealabil:
1. Pentru specimenul de probă:
 - (i) că materialele și procesele sunt conforme cu specificațiile din proiectul de omologare propus;

▼B

- (ii) că reperele produselor sunt conforme cu desenele din proiectul de omologare propus;
 - (iii) că procesele de fabricație, construcție și montaj sunt conforme cu cele specificate în proiectul de omologare propus; și
2. Că aparatura pentru probe și instrumentele de măsură utilizate la probe sunt adecvate scopului și calibrate corespunzător.
- (c) Solicitantul permite agenției să efectueze orice control necesar pentru a verifica conformitatea cu litera (b).
 - (d) Solicitantul permite agenției să revizuiască orice raport, să efectueze orice inspecție și să execute sau să asiste la orice probă în zbor sau probă la sol necesare pentru a verifica validitatea declarației de conformitate prezentate de solicitant în temeiul punctului 21A.20(b) și să stabilească faptul că nici o funcție sau caracteristică nu fac produsul nesigur pentru utilizarea pentru care este solicitată certificarea.
 - (e) Pentru probele efectuate sau verificate de agenție în conformitate cu litera (d):
 - 1. solicitantul trebuie să prezinte agenției o declarație de conformitate cu dispozițiile de la litera (b); și
 - 2. unui produs, reper sau dispozitiv nu i se poate aduce, între momentul în care s-a demonstrat conformitatea cu litera (b) și momentul în care este prezentată agenției pentru testare, nici o modificare referitoare la o probă care ar afecta declarația de conformitate.

21A.35 Încercări în zbor

- (a) Probele în zbor efectuate în scopul obținerii unui certificat de omologare de tip se pun în practică în conformitate cu condițiile de testare specificate de către agenție.
- (b) Solicitantul execută toate probele în zbor pe care agenția le consideră necesare:
 - 1. pentru a determina conformitatea cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului și

▼M6

- 2. pentru certificarea aeronavei în temeiul prezentei secțiuni, cu excepția (i) baloanelor cu aer cald, baloanelor libere cu gaz, baloanelor captive cu gaz, planoarelor și a motoplanoarelor și cu excepția (ii) navelor aeriene și aeroplanelor cu o masă maximă la decolare (MTOM) de cel mult 2 722 kg, pentru a stabili dacă există asigurarea că aeronava, reperele și dispozitivele acesteia sunt fiabile și funcționează corespunzător.

▼B

- (c) (Rezervat)
- (d) (Rezervat)
- (e) (Rezervat)
- (f) Probele în zbor prevăzute la litera (b) punctul 2 includ:
 - 1. pentru aeronavele echipate cu motoare cu turbină dintr-o categorie neutilizată anterior pe o aeronavă omologată de tip, cel puțin 300 de ore de funcționare cu toate motoarele pornite, conform certificatului de omologare de tip; și
 - 2. pentru toate celelalte aeronave, cel puțin 150 de ore de funcționare.

21A.41 Certificat de tip

Se consideră că atât certificatul de omologare de tip, cât și certificatul de omologare restricționat includ proiectul de omologare, limitele de utilizare, fișa tehnică a certificatului de omologare de tip din punct de vedere al navigabilității și emisiilor, condițiile aplicabile ale omologării de tip și cerințele de protecție a mediului, pe baza cărora agenția înregistrează conformitatea și celelalte condiții sau restricții prevăzute pentru produs în specificațiile de certificare și în cerințele aplicabile privind protecția mediului. În plus, certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat ale aeronavei includ fișa tehnică a certificatului de omologare pentru nivelul de zgomot. Fișa tehnică a certificatului de omologare de tip pentru motor include înregistrarea conformității emisiilor.

▼B**21A.44 Obligațiile titularului**

Fiecare titular al unui certificat de omologare de tip sau certificat de omologare restricționat:

- (a) își asumă obligațiile stabilite la punctele 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.55, 21A.57 și 21A.61; și, în acest scop, continuă să îndeplinească cerințele de calificare pentru eligibilitate în temeiul punctului 21A.14; și
- (b) specifică marcajul în conformitate cu capitolul Q.

21A.47 Transferabilitatea

Transferul unui certificat de omologare de tip sau al unui certificat de omologare restricționat se poate face numai către o persoană fizică sau juridică ce își poate asuma obligațiile menționate la punctul 21A.44 și care, în acest scop, și-a demonstrat capacitatea de a îndeplini criteriile de la punctul 21A.14.

21A.51 Durata și menținerea valabilității

- (a) Certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat se eliberează pe durată nelimitată. Acestea rămân valabile cu condiția ca:
 1. titularul să rămână conform cu prezenta parte; și
 2. certificatul să nu fie suspendat sau retras în baza procedurilor administrative în vigoare stabilite de către agenție.
- (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat se restituie agenției.

21A.55 Evidența documentelor

Toate informațiile referitoare la proiect, desene și rapoarte ale probelor, inclusiv rapoartele privind inspecția produselor testate, se țin la dispoziția agenției de către titularul certificatului de omologare de tip sau al certificatului de omologare restricționat și se păstrează în vederea furnizării informațiilor necesare care să asigure menținerea navigabilității și conformitatea cu cerințele privind protecția mediului aplicabile acestui produs.

21A.57 Manuale

Titularul unui certificat de omologare de tip sau al unui certificat de omologare restricționat întocmește, păstrează și actualizează originalele tuturor manualelor referitoare la produsul respectiv, impuse de condițiile aplicabile ale omologării de tip și cerințele privind protecția mediului și, la cerere, furnizează copii agenției.

21A.61 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

- (a) Titularul certificatului de omologare de tip sau al certificatului de omologare restricționat furnizează cel puțin un set complet de instrucțiuni pentru menținerea navigabilității, care să cuprindă date descriptive și instrucțiuni de aplicare întocmite în conformitate cu condițiile aplicabile ale omologării de tip, fiecărui proprietar identificat al uneia sau al mai multor aeronave, motoare sau elice la data livrării aeronavei sau la data eliberării primului certificat de navigabilitate, în funcție de evenimentul care are loc ultimul și ulterior trebuie să țină aceste instrucțiuni, la cerere, la dispoziția persoanelor care trebuie să se conformeze dispozițiilor din aceste instrucțiuni. Punerea la dispoziție a unui manual sau a unei părți din instrucțiunile privind menținerea navigabilității care se referă la reparația capitală sau la orice altă formă de revizie majoră poate fi amânată până la darea în exploatare a produsului, dar trebuie să fie puse la dispoziție înainte ca produsul să atingă durata de viață sau numărul maxim de ore/cicluri de zbor.
- (b) În plus, modificările aduse instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității se pun la dispoziția tuturor utilizatorilor identificați ai produsului și se furnizează, la cerere, tuturor persoanelor care trebuie să se conformeze instrucțiunilor respective. Se prezintă agenției un program privind distribuirea modificărilor aduse instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității.

▼B

(CAPITOLUL C – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL D – MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE
CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICȚIONATE

21A.90 Domeniu de aplicare

Prezentul capitol stabilește procedura de aprobare a modificării proiectelor de omologare de tip și a certificatelor de omologare de tip și stabilește drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor acestor aprobări. În prezentul capitol, referirile la certificatele de omologare includ certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat.

21A.91 Clasificarea modificărilor privind proiectul de tip

Modificările privind proiectul de tip sunt clasificate ca minore și majore. O „modificare minoră” nu are un efect apreciabil asupra masei, centrului, rezistenței structurii, fiabilității, caracteristicilor funcționale, nivelului de zgomot, eliminării combustibilului în atmosferă, emisiilor de gaze sau asupra altor caracteristici ce afectează navigabilitatea produsului. Fără a aduce atingere punctului 21A.19, toate celelalte modificări sunt „modificări majore”, în temeiul prezentului capitol. Modificările majore și modificările minore se aprobă în conformitate cu punctul 21A.95 sau 21A.97, după caz, și se identifică în mod corespunzător.

21A.92 Eligibilitate

- (a) Numai titularul certificatului de omologare de tip poate solicita aprobarea unei modificări majore a proiectului de tip, în temeiul prezentului capitol; toți ceilalți solicitanți ai unei modificări majore la un proiect de tip trebuie să facă cererea în conformitate cu capitolul E.
- (b) Orice persoană fizică sau juridică poate solicita aprobarea unei modificări minore a unui proiect de tip, în conformitate cu prezentul capitol.

21A.93 Cerere

Cererea pentru aprobarea unei modificări a unui proiect de tip se redactează în forma și modul stabilite de agenție și include:

- (a) O descriere a modificării, în care se identifică
 1. toate elementele proiectului de tip și manualele aprobate afectate de modificare; și
 2. specificațiile referitoare la certificare și cerințele privind protecția mediului pe baza cărora a fost proiectată modificarea, în conformitate cu punctul 21A.101.
- (b) Identificarea noilor investigații necesare pentru a demonstra conformitatea produsului modificat cu specificațiile referitoare la certificare și cu cerințele privind protecția mediului.

21A.95 Modificări minore

Modificările minore ale unui proiect de tip se clasifică și se aprobă:

- (a) de către agenție; sau
- (b) de către întreprinderea de proiectare autorizată în acest scop, în baza unei proceduri aprobate de agenție.

21A.97 Modificări majore

- (a) Solicitantul aprobării unei modificări majore:
 1. înaintează agenției motivul și toate datele descriptive necesare pentru includerea în proiectul de tip;
 2. demonstrează că produsul modificat este în conformitate cu specificațiile referitoare la certificare și cu cerințele privind protecția mediului menționate la punctul 21A.101;
 3. declară că a respectat condițiile aplicabile ale omologării de tip și cerințele privind protecția mediului și prezintă agenției elementele pe care se întemeiază declarația; și

▼B

4. în cazul în care solicitantul deține o aprobare de întreprindere de proiectare corespunzătoare, declarația prevăzută la litera (a) punctul 3 se efectuează în conformitate cu dispozițiile din capitolul J;
 5. îndeplinește dispozițiile de la punctul 21A.33 și, dacă este cazul, dispozițiile de la punctul 21A.35.
- (b) Aprobarea unei modificări majore la un proiect de tip se limitează la varianta sau variantele speciale modificate ale proiectului de tip.

21A.101 Stabilirea specificațiilor referitoare la omologare și a cerințelor aplicabile privind protecția mediului

- (a) O persoană care solicită modificarea unui certificat de omologare de tip trebuie să demonstreze că produsul modificat este conform cu codul de navigabilitate aplicabil, în vigoare la data cererii de modificare și, de asemenea, cu cerințele privind protecția mediului menționate la punctul 21A.18.
- (b) Prin derogare de la litera (a), un solicitant poate demonstra că produsul modificat este conform cu o modificare anterioară a codului de navigabilitate definit la litera (a) și a oricărei alte specificații pe care agenția o consideră a fi legată direct de acesta. Cu toate acestea, codul de navigabilitate modificat anterior poate să nu precedă codul de navigabilitate corespunzător inclus ca referință în certificatul de omologare de tip. Solicitantul poate demonstra conformitatea cu un cod de navigabilitate modificat anterior cu privire la:
1. O modificare pe care agenția nu o consideră semnificativă. Pentru a stabili dacă o modificare dată este semnificativă, agenția analizează modificarea în contextul tuturor modificărilor anterioare ale proiectului și ale specificațiilor referitoare la certificare aplicabile, introduse în certificatul de omologare de tip a produsului. Sunt considerate importante modificările conforme cu unul din următoarele criterii:
 - (i) nu se păstrează configurația generală sau principiile de construcție;
 - (ii) ipotezele utilizate pentru certificarea produsului ce urmează a fi modificat nu mai sunt valabile.
 2. Fiecare sector, sistem, reper sau dispozitiv pe care agenția nu îl consideră afectat de modificare.
 3. Fiecare sector, sistem, reper sau dispozitiv afectat de modificare, în legătură cu care agenția consideră că respectarea codului de navigabilitate descris la litera (a) nu contribuie cu nimic, din punct de vedere material, la nivelul de siguranță al produsului modificat sau ar fi imposibil de aplicat.
- (c) Persoana care solicită modificarea unei aeronave (alta decât un giravion) cu o masă maximă de cel mult 2 722 kg (61 200 livre) sau a unui giravion fără turbină cu o masă maximă de cel mult 1 361 kg (31 200 de livre) poate demonstra că produsul modificat este în conformitate cu condițiile aplicabile ale omologării de tip, încorporate ca referință în certificatul de omologare de tip. Cu toate acestea, în cazul în care agenția consideră că modificarea este semnificativă într-un sector, agenția poate desemna conformitatea cu o modificare a condițiilor aplicabile omologării de tip incluse ca referință în certificatul de omologare, în vigoare la data cererii și orice specificație referitoare la certificare pe care agenția o consideră asociată în mod direct, în afara cazului în care agenția consideră, de asemenea, că o conformare cu acea modificare sau cu specificația de certificare nu ar contribui material la nivelul de siguranță al produsului modificat sau ar fi imposibil de aplicat.
- (d) În cazul în care agenția constată că un cod de navigabilitate aflat în vigoare la data cererii de modificare nu oferă standarde corespunzătoare cu privire la modificarea propusă, solicitantul trebuie să se conformeze, de asemenea, oricăror condiții speciale, precum și modificărilor aduse la acele condiții speciale, prevăzute în temeiul dispozițiilor de la punctul 21A.16B, pentru a oferi un nivel de siguranță echivalent cu cel stabilit în codul de navigabilitate în vigoare la data cererii de modificare.
- (e) O cerere de modificare a unui certificat de omologare de tip pentru avioane de mare capacitate și pentru giravioane mari este în vigoare pentru o perioadă de cinci ani, iar o cerere de modificare a oricărui alt certificat de omologare

▼B

este în vigoare pentru o perioadă de trei ani. În cazul în care modificarea nu a fost aprobată sau este evident că nu va fi aprobată în limita de timp stabilită în temeiul prezentului punct, solicitantul poate:

1. să prezinte o nouă cerere pentru modificarea certificatului de omologare de tip și să se conformeze tuturor dispozițiilor de la litera (a) care se aplică unei cereri inițiale; sau
2. să solicite prelungirea valabilității cererii inițiale și să se conformeze dispozițiilor de la litera (a) cu o dată de aplicare efectivă la alegerea solicitantului, care să nu fie anterioară datei care precede termenul de aprobare a modificării stabilite la acest punct cu privire la cererea inițială de modificare.

21A.103 Emiterea aprobării

(a) Solicitantul are dreptul să execute o modificare majoră la un proiect de tip aprobat de către agenție, numai după ce:

1. prezintă declarația la care se face referire la punctul 21A.97 litera (a) punctul 3;
2. demonstrează că:
 - (i) produsul modificat este în conformitate cu specificațiile de certificare aplicabile și cu cerințele privind protecția mediului, specificate la punctul 21A.101;
 - (ii) toate dispozițiile privind navigabilitatea cu care produsul nu este conform sunt compensate de factori care asigură un nivel de siguranță echivalent; și
 - (iii) nici o particularitate sau caracteristică nu afectează siguranța produsului pentru utilizările pentru care se solicită certificarea.

(b) O modificare minoră a unui proiect de tip se aprobă în conformitate cu punctul 21A.95, numai dacă s-a demonstrat că produsul modificat este conform cu specificațiile aplicabile referitoare la certificare menționate la punctul 21A.101.

21A.105 Evidența documentelor

Pentru fiecare modificare, toate informațiile referitoare la proiect, desene și rapoarte ale probelor, inclusiv rapoartele privind inspecția produsului modificat și testat se țin de către titular la dispoziția agenției și se păstrează pentru a oferi informațiile necesare menținerii navigabilității produsului modificat și conformității acestuia cu cerințele în materie de protecție a mediului.

21A.107 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

- (a) Titularul unei aprobări pentru o modificare minoră a proiectului de tip prezintă cel puțin un set de variante asociate, dacă este cazul, ale instrucțiunilor privind menținerea navigabilității produsului la care vor fi aplicate modificările minore, pregătite conform condițiilor aplicabile ale omologării de tip, fiecărui proprietar cunoscut al uneia sau al mai multor aeronave, motoare sau elice, care implică modificarea minoră, la livrarea acestora sau la eliberarea primului certificat de navigabilitate pentru aeronava afectată, în funcție de care din aceste evenimente ar avea loc ultimul, și apoi pune la dispoziție, la cerere, acele variante ale instrucțiunilor oricărei alte persoane care trebuie să se conformeze oricăror condiții ale respectivelor instrucțiuni.
- (b) În plus, modificările aduse variantelor instrucțiunilor privind menținerea navigabilității se pun la dispoziția tuturor utilizatorilor identificați ai produsului care face obiectul modificării minore și, la cerere, se pun la dispoziția oricărei persoane care trebuie să se conformeze acestor instrucțiuni.

21A.109 Obligații și marcaj EPA

Titularul aprobării de modificare minoră a unui proiect de tip:

- (a) își asumă obligațiile stabilite la punctele 21A.4, 21A.105 și 21A.107; și
- (b) specifică marcajul, inclusiv literele EPA („aprobarea europeană a reperului”), în conformitate cu punctul 21A.804 litera (a).

▼B**CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPLIMENTARE****21A.111 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedura de aprobare a modificărilor majore ale proiectelor de tip în conformitate cu procedura de certificare suplimentară și stabilește drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor de certificate de omologare suplimentare.

▼M6**21A.112A Eligibilitate**

Persoanele fizice sau juridice („întreprinderi”) care și-au demonstrat ori sunt pe cale de a-și demonstra capacitatea în conformitate cu punctul 21A.112B sunt eligibile în calitate de solicitanți ai unui certificat de tip suplimentar, în condițiile stabilite în prezentul capitol.

▼B**21A.112B Demonstrarea capacității**

- (a) Orice întreprindere care solicită un certificat de omologare suplimentar își demonstrează capacitatea prin deținerea unei aprobări de întreprindere de proiectare eliberate de agenție în conformitate cu capitolul J.
- (b) Prin derogare de la litera (a), ca procedură alternativă pentru demonstrarea capacității sale, un solicitant poate cere acordul agenției pentru a utiliza procedurile care stabilesc practicile specifice de proiectare, resursele și succesiunea activităților necesare pentru a se conforma prezentului capitol.

21A.113 Solicitarea unui certificat de tip suplimentar

- (a) Solicitarea unui certificat de omologare suplimentar se efectuează în forma și modul stabilite de agenție.
- (b) Solicitarea unui certificat de omologare suplimentar include descrierile și identificările impuse la punctul 21A.93. În plus, solicitarea trebuie să justifice validitatea informațiilor care stau la baza acestor identificări, fie pe baza propriilor resurse ale solicitantului, fie în temeiul unui acord cu titularul certificatului de omologare de tip.

21A.114 Demonstrarea conformității

Orice solicitant al unui certificat de omologare suplimentar trebuie să se conformeze dispozițiilor de la punctul 21A.97.

21A.115 Emiterea unui certificat de tip suplimentar

Agenția eliberează certificatul de omologare suplimentar solicitanților care:

- (a) îndeplinesc dispozițiile de la punctul 21A.103 litera (a);
- (b) și-au demonstrat capacitatea în conformitate cu punctul 21A.112B;
- (c) au încheiat un acord cu titularul certificatului de omologare în conformitate cu punctul 21A.113 litera (b) și:
 1. titularul certificatului de omologare de tip a notificat că nu are nici o obiecție tehnică referitoare la informațiile prezentate în conformitate cu punctul 21A.93; și
 2. titularul certificatului de omologare de tip a convenit să colaboreze cu titularul certificatului de omologare suplimentar, pentru a asigura îndeplinirea tuturor obligațiilor privind menținerea navigabilității produsului modificat, prin respectarea dispozițiilor de la punctele 21A.44 și 21A.118A.

21A.116 Transferabilitatea

Un certificat de omologare suplimentar poate fi transferat numai unei persoane fizice sau juridice capabile să-și asume obligațiile menționate la punctul 21A.118 și care, în acest scop, și-a demonstrat capacitatea de a îndeplini criteriile de la punctul 21A.112B.

▼B**21A.117 Modificarea părții din produs care face obiectul certificatului de tip suplimentar**

- (a) Modificarea minoră a părții din produs care face obiectul certificatului de omologare suplimentar se clasifică și se aprobă în conformitate cu capitolul D.
- (b) Orice modificare majoră a părții produsului care face obiectul certificatului de omologare suplimentar se aprobă ca un alt certificat de omologare suplimentar, în conformitate cu prezentul capitol.
- (c) Prin derogare de la litera (b), o modificare majoră la acea parte a unui produs care face obiectul unui certificat de omologare suplimentar, prezentată de titularul certificatului de omologare suplimentar, poate fi aprobată ca modificare a certificatului de omologare suplimentar existent.

21A.118A Obligații și marcaj EPA

Fiecare titular al unui certificat de omologare suplimentar:

- (a) își asumă obligațiile:
 - 1. stabilite la punctele 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.105, 21A.119 și 21A.120;
 - 2. implicite, în cadrul colaborării cu titularul certificatului de omologare de tip în conformitate cu punctul 21A.115 litera (c) subpunctul (2);
 și, în acest scop, continuă să îndeplinească criteriile de la punctul 21A.112B;
- (b) specifică marca, inclusiv literele EPA, în conformitate cu punctul 21A.804 litera (a).

21A.118B Durata și menținerea valabilității

- (a) Un certificat de omologare suplimentar se eliberează pentru o durată nelimitată. Acesta rămâne valabil cu următoarele condiții:
 - 1. titularul să se conformeze în continuare prezentei părți;
 - 2. certificatul să nu fie suspendat sau retras în cadrul procedurilor administrative aplicabile, stabilite de către agenție.
- (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul de omologare suplimentar se restituie agenției.

21A.119 Manuale

Titularul unui certificat de omologare suplimentar întocmește, păstrează și actualizează originalele tuturor modificărilor aduse manualelor, impuse de condițiile aplicabile ale omologării de tip și cerințele privind protecția mediului pentru produs, necesare pentru a se referi la modificările introduse în certificatul de omologare suplimentar și furnizează agenției, la cerere, copii ale manualelor respective.

21A.120 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

- (a) Titularul certificatului de omologare suplimentar pentru o aeronavă, motor de aeronavă sau elice prezintă cel puțin un set de variante ale instrucțiunilor privind menținerea navigabilității, întocmite în conformitate cu condițiile aplicabile ale omologării de tip, fiecărui proprietar identificat al uneia sau al mai multor aeronave, motoare sau elice care prezintă caracteristicile certificatului de omologare suplimentar la data livrării acestora sau la data emiterii primului certificat de navigabilitate, în funcție de evenimentul care are loc ultimul, și ulterior pune la dispoziție variantele instrucțiunilor, la cerere, oricărei alte persoane care trebuie să se conformeze condițiilor din aceste instrucțiuni. Punerea la dispoziție a anumitor manuale sau părți din variantele instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității care au ca obiect reparația capitală sau alte forme de revizie majoră, poate fi amânată până la darea în exploatare a produsului, dar trebuie să fie disponibile înainte ca produsul să atingă durata de viață sau numărul maxim de ore/cicluri de zbor.
- (b) În plus, modificările aduse variantelor instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității se pun la dispoziția tuturor utilizatorilor identificați ai produsului care face obiectul omologării suplimentare și, la cerere, se pun la dispoziția oricărei persoane care trebuie să se conformeze instrucțiunilor. Agenția va primi un plan care să prezinte în detaliu procedura de informare a persoanelor interesate în caz de modificare a instrucțiunilor.

▼B**CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE
PRODUȚIE****21A.121 Domeniu de aplicare**

- (a) Prezentul capitol stabilește procedura pentru demonstrarea conformității produsului, reperului sau dispozitivului cu datele de proiectare aplicabile, atunci când sunt fabricate de o întreprindere care nu este autorizată în conformitate cu dispozițiile capitolului G.
- (b) Prezentul capitol stabilește normele care reglementează activitatea fabricantului unui produs, reper sau dispozitiv executat conform prezentului capitol.

21A.122 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică poate cere să demonstreze conformitatea unui produs, reper sau dispozitiv în conformitate cu prezentul capitol, în cazul în care:

- (a) deține sau a solicitat o aprobare privind proiectul unui produs, reper sau dispozitiv, sau
- (b) a asigurat coordonarea corespunzătoare între producție și proiectare, în temeiul unui acord cu solicitantul sau cu titularul unei aprobări a proiectului.

21A.124 Cerere

- (a) Cererea privind demonstrarea conformității unui produs, reper și dispozitiv, în conformitate cu acest capitol, se efectuează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă.
- (b) Cererea cuprinde:
 1. În funcție de caz, probe care arată că:
 - (i) nu ar fi oportună eliberarea unei aprobări de întreprindere de producție în conformitate cu capitolul G; sau
 - (ii) certificarea sau aprobarea produsului, reperului sau dispozitivului în conformitate cu acest capitol este necesară până când se eliberează aprobarea de întreprindere de producție, în temeiul capitolului G.

▼M6

2. rezumatul informațiilor solicitate la punctul 21A.125A litera (b).

21A.125A Emiterea unei scrisori de aprobare

Autoritatea competentă eliberează o scrisoare de aprobare prin care se atestă că s-a demonstrat conformitatea produsului, reperului sau dispozitivului în conformitate cu prezentul capitol, după ce solicitantul:

- (a) a stabilit un sistem de control al producției care să garanteze/asigure că fiecare produs, reper sau dispozitiv este conform cu datele de proiectare aplicabile și poate funcționa în condiții de siguranță;
- (b) a prezentat un manual care cuprinde:
 1. descrierea sistemului de control al producției necesar în temeiul literei (a);
 2. descrierea mijloacelor de stabilire a sistemului de control al producției;
 3. descrierea probelor solicitate la punctele 21A.127 și 21A.128, precum și numele persoanelor autorizate în sensul punctului 21A.130 litera (a);
- (c) a demonstrat că poate oferi asistență în conformitate cu punctele 21A.3 și 21A.129 litera (d).

▼B**21A.125B Constatări**

- (a) În cazul în care o dovadă obiectivă indică neconformitatea titularului unei scrisori de aprobare cu cerințele aplicabile din prezenta parte, constatările se clasifică astfel:
 1. o constatare de nivelul unu reprezintă orice neconformitate cu prezenta parte, care ar putea conduce la neconformități necontrolate cu datele de proiectare aplicabile și care ar putea afecta siguranța aeronavei;

▼B

2. o constatare de nivelul doi reprezintă orice neconformitate cu prezenta parte, care nu este clasificată drept constatare de nivelul unu.
- (b) O constatare de nivelul trei reprezintă orice element în legătură cu care s-a stabilit, prin probă obiectivă, că prezintă probleme potențiale, de natură să determine o neconformitate în condițiile de la litera (a).
- (c) După ce a primit notificarea constatărilor în conformitate cu ►**M6** punctul 21B.125 ◀:
1. în cazul unei constatări de nivelul unu, titularul scrisorii de aprobare trebuie să demonstreze că a întreprins o acțiune corectivă pentru a satisface cerințele autorității competente, în termen de cel mult 21 de zile lucrătoare de la confirmarea în scris a constatării;
 2. în cazul unei constatări de nivelul doi, termenul stabilit de autoritatea competentă pentru acțiunea corectivă se adaptează la natura constatării, dar în nici un caz nu poate fi inițial mai mare de șase luni. În anumite cazuri și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul de șase luni în cazul în care s-a convenit cu autoritatea competentă un plan corespunzător de acțiuni corective;
3. o constatare de nivelul trei nu impune acțiune imediată din partea titularului scrisorii de aprobare.
- (d) În cazul unei constatări de nivelul unu sau de nivelul doi, scrisoarea de aprobare poate face obiectul unei suspendări, restricții sau retrageri parțiale ori totale, în temeiul punctului 21B.145. Titularul scrisorii de aprobare trebuie să prezinte în timp util confirmarea de primire a avizului privind restricția, suspendarea sau retragerea scrisorii de aprobare.

21A.125C Durata și menținerea valabilității

- (a) Scrisoarea de aprobare este eliberată pe o perioadă limitată, care nu poate depăși un an. Aceasta rămâne valabilă în afara următoarelor situații:
1. titularul scrisorii de aprobare nu reușește să demonstreze conformitatea cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol; sau
 2. există dovada că producătorul nu poate menține un nivel de control satisfăcător al fabricării de produse, reperi sau dispozitive, în baza acordului; sau
 3. producătorul nu mai îndeplinește cerințele menționate la punctul 21A.122; sau
 4. scrisoarea de aprobare a fost suspendată, retrasă în temeiul punctului 21B.145 sau a expirat.
- (b) În caz de suspendare sau retragere sau expirare, scrisoarea de aprobare se returnează la autoritatea competentă.

21A.126 Sistem de verificare a producției

- (a) Sistemul de inspectare a producției, impus în temeiul punctului ►**M6** 21A.125A litera (a) ◀, oferă un mijloc de a determina dacă:
1. Materialele achiziționate și reperele cumpărate sau subcontractate utilizate la fabricarea produselor finite sunt specificate în datele de proiectare aplicabile.
 2. Materialele achiziționate și reperele cumpărate sau subcontractate sunt identificate în mod corespunzător.
 3. Procesele, tehnicile de producție și metodele de asamblare care afectează calitatea și siguranța produsului finit sunt realizate conform specificațiilor acceptate de către autoritatea competentă.
 4. Modificările de proiect, inclusiv înlocuirile de materiale, au fost aprobate în temeiul capitolelor D sau E și controlate înainte de a fi integrate în produsul finit.
- (b) Sistemul de verificare a producției impus în temeiul punctului ►**M6** 21A.125A(a) ◀ trebuie să fie conceput astfel încât să garanteze că:
1. Reperele în curs de prelucrare sunt verificate pentru constatarea conformității cu datele aplicabile privind proiectul, în punctele de producție în care se pot efectua determinări precise.

▼B

2. Materialele supuse deteriorării și defectării sunt depozitate și protejate corespunzător.
3. Schițele de proiect curente sunt puse cu promptitudine la dispoziția personalului de producție și verificare și sunt utilizate atunci când este necesar.
4. Materialele și reperatele respinse sunt separate și identificate pentru a împiedica montarea lor pe produsul finit.
5. Materialele și reperatele date la o parte din cauza abaterii de la datele sau specificațiile proiectului și care sunt destinate montării pe produsul finit sunt supuse unei aprobări tehnice și unei proceduri de revizuire a producției. Materialele și reperatele care sunt recunoscute ca utilizabile prin această procedură sunt identificate corespunzător și verificate din nou, pentru a se constata dacă este nevoie să fie reperlucrate sau reparate. Materialele și reperatele respinse prin această procedură sunt marcate și casate pentru a asigura faptul că nu vor fi încorporate în produsul final.
6. Rapoartele întocmite în cadrul sistemului de inspectare a producției sunt păstrate, identificate cu produsul sau reperul complet, unde este cazul, și reținute de producător pentru a oferi informațiile necesare în vederea menținerii navigabilității produsului.

21A.127 Probe: aeronave

- (a) Fiecare producător al unei aeronave produse în temeiul prezentului capitol stabilește o procedură aprobată de testare a producției la sol și probe în zbor, precum și formulare de verificare și, în conformitate cu aceste formulare, testează fiecare aeronavă fabricată, ca mijloc de stabilire a aspectelor relevante privind conformitatea cu punctul ►**M6** 21A.125A litera (a) ◀.
- (b) Fiecare procedură de testare a producției include cel puțin următoarele:
 1. o verificare a calităților de manevrare;
 2. o verificare a performanței de zbor (utilizând instrumentele normale ale aeronavei);
 3. o verificare a funcționării corecte a tuturor dispozitivelor și sistemelor aeronavei;
 4. verificarea faptului că toate instrumentele sunt corect marcate și că toate plachetele și manualele de zbor necesare sunt corect amplasate după testul în zbor;
 5. o verificare a caracteristicilor de funcționare a aeronavei la sol;
 6. o verificare a oricărui alt articol specific aeronavei supuse testării.

21A.128 Probe: motoare și elice

Fiecare producător al motoarelor sau elicelor fabricate în temeiul prezentului capitol trebuie să supună fiecare motor sau fiecare elice cu pas variabil unui test de funcționare acceptabilă, conform specificației din documentația titularului certificatului de omologare de tip, pentru a stabili dacă funcționează corect pe întregul interval de exploatare pentru care este omologat, ca mijloc de stabilire a aspectelor relevante privind conformitatea cu punctul ►**M6** 21A.125A litera (a) ◀.

21A.129 Obligațiile producătorului

Fiecare producător al unui produs, reper sau dispozitiv fabricat în temeiul prezentului capitol:

- (a) Pune la dispoziția autorității competente, pentru verificare, fiecare produs, reper sau dispozitiv.
- (b) Păstrează, la locul de producție, datele tehnice și desenele necesare pentru a determina dacă produsul este conform cu datele de proiectare aplicabile.
- (c) Menține sistemul de inspectare a producției, ce asigură faptul că fiecare produs este conform cu datele de proiectare aplicabile și poate fi exploatat în siguranță.
- (d) Asigură asistență titularului certificatului de omologare de tip, certificatului de omologare restricționat sau aprobării de proiect, în tratarea oricăror acțiuni de menținere a navigabilității, ce au legătură cu produsele, reperatele sau dispozitivele produse.

▼B

- (e) Stabilește și păstrează un sistem intern de raportare a evenimentelor petrecute în interesul siguranței, pentru a permite colectarea și evaluarea rapoartelor, în vederea identificării tendințelor nefavorabile sau prezentării deficiențelor și extragerii evenimentelor cu raportare obligatorie. Acest sistem include evaluarea informațiilor relevante cu privire la evenimente și promulgarea informațiilor aferente.
- (f) 1. Raportează titularului certificatului de omologare de tip, certificatului de omologare restricționat sau aprobării de proiect toate cazurile în care produsele, reperatele sau dispozitivele au fost livrate de producător și ulterior s-au identificat abateri de la datele de proiectare aplicabile și consultă titularul certificatului de omologare de tip, certificatului de omologare restricționat sau aprobării de proiect, pentru a identifica abaterile care ar putea duce la apariția unor situații de risc pentru siguranță.
2. Raportează agenției și autorității competente a statului membru abaterile care ar putea duce la apariția unor situații de risc pentru siguranță, identificate în conformitate cu subpunctul 1. Astfel de rapoarte se întocmesc în forma și modul stabilite de agenție, în temeiul punctului 21A.3 litera (b) subpunctul 2 sau acceptate de autoritatea competentă a statului membru.
3. În cazul în care producătorul acționează ca furnizor al unei alte întreprinderi de producție, raportează, de asemenea, acelei întreprinderi de producție toate cazurile în care a livrat produse, reperate sau dispozitive întreprinderii și faptul că ulterior a identificat posibile abateri ale acestora de la datele de proiectare aplicabile.

21A.130 Declarația de conformitate

- (a) Fiecare producător al unui produs, reper sau dispozitiv în temeiul prezentului capitol prezintă o declarație de conformitate, un formular EASA 52 pentru aeronava finită sau un formular EASA 1 pentru alte produse, reperate sau dispozitive (a se vedea anexa). Această declarație este semnată de o persoană autorizată, care deține o poziție de răspundere în întreprinderea de producție.
- (b) O declarație de conformitate include:
1. pentru fiecare produs, reper sau dispozitiv, o declarație prin care se atestă faptul că produsul, reperul sau dispozitivul sunt conforme cu datele de proiectare aprobate și poate fi exploatat în siguranță;
 2. pentru fiecare aeronavă, o declarație prin care se garantează faptul că respectiva aeronavă a fost testată la sol și în aer, conform dispozițiilor de la punctul 21A.127 litera (a);
 3. pentru fiecare motor sau elice cu pas variabil, o declarație prin care se atestă faptul că respectivul motor sau respectiva elice au fost supuse de producător unui test final de funcționare, în conformitate cu punctul 21A.128 și, în plus, în cazul motoarelor, o precizare în conformitate cu datele furnizate de titularul certificatului de omologare de tip a motorului, potrivit căreia fiecare motor finit este conform cu cerințele curente aplicabile privind emisiile de gaze, la data fabricării motorului.
- (c) Fiecare producător al unui produs, reper sau dispozitiv:
1. la transferul inițial al proprietății unui astfel de produs, reper sau dispozitiv; sau
 2. la solicitarea emiterii inițiale a unui certificat de navigabilitate pentru aeronavă; sau
 3. la solicitarea emiterii inițiale a unui document privind navigabilitatea pentru un motor, o elice, un reper sau un dispozitiv,
- prezintă o declarație de conformitate actuală, în vederea validării sale de către autoritatea competentă.
- (d) Autoritatea competentă validează declarația de conformitate prin contrasemnătură în cazul în care, după verificare, constată că produsul, reperul sau dispozitivul este în conformitate cu datele de proiectare aplicabile și poate fi exploatat în siguranță.

▼B**CAPITOLUL G – APROBAREA ÎNTRINDERII DE PRODUCȚIE****21A.131 Domeniu de aplicare**

Acest capitol stabilește:

- (a) Procedura de eliberare a unei aprobări de întreprindere de producție pentru o întreprindere de producție ce demonstrează conformitatea produselor, reperelor și dispozitivelor cu datele de proiectare aplicabile.
- (b) Normele ce guvernează drepturile și obligațiile solicitantului și ale titularilor unei astfel de aprobări.

21A.133 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică („întreprindere”) poate solicita o aprobare în temeiul prezentului capitol. Solicitantul:

- (a) trebuie să justifice faptul că, pentru un scop definit al lucrărilor, eliberarea unei aprobări în temeiul prezentului capitol corespunde scopului de a demonstra conformitatea cu un proiect specific; și
- (b) deține sau a solicitat o aprobare pentru respectivul proiect specific; sau
- (c) a asigurat, într-o manieră satisfăcătoare, coordonarea proiectării și producției, prin intermediul unui acord corespunzător cu solicitantul sau cu titularul unei aprobări a proiectului.

21A.134 Cerere

Fiecare cerere de aprobare a întreprinderii de producție se face către autoritatea competentă în forma și modul stabilite de respectiva autoritate și cuprinde o prezentare generală a informațiilor necesare în temeiul punctului 21A.143, precum și condițiile de eliberare a aprobării solicitate în temeiul punctului 21A.151.

21A.135 Emiterea aprobării întreprinderii de producție

O întreprindere este îndreptățită să primească aprobare de întreprindere de producție, eliberată de autoritatea competentă, atunci când a demonstrat conformitatea cu cerințele aplicabile menționate în temeiul prezentului capitol.

21A.139 Sistem de calitate

- (a) Întreprinderea de producție trebuie să demonstreze că a instituit un sistem de calitate și are capacitatea de a-l gestiona corespunzător. Sistemul de calitate trebuie să aibă la bază documentația aferentă. Sistemul de calitate se concepe astfel încât să permită întreprinderii să garanteze că fiecare produs, reper sau dispozitiv produs de către întreprindere sau de către partenerii acesteia sau furnizat de terți ori subcontractat acestora este conform cu datele de proiectare aplicabile și poate fi exploatat în siguranță, astfel încât întreprinderea poate beneficia de prerogativele menționate la punctul 21A.163.
- (b) Sistemul de calitate cuprinde:
 1. În conformitate cu destinația autorizației, procedurile de control pentru:
 - (i) Eliberarea, aprobarea sau modificarea documentelor.
 - (ii) Auditul de evaluare și controlul vânzătorului și al subcontractantului.
 - (iii) Verificarea ca produsele, reperele, materialele și echipamentele achiziționate, inclusiv articolele noi sau uzate furnizate de către cei care cumpără produsele, să fie conforme cu datele de proiectare aplicabile.
 - (iv) Identificarea și urmărirea fluxului.
 - (v) Procesele de fabricație.
 - (vi) Control și probe, inclusiv probele de zbor în etapa de producție.
 - (vii) Calibrarea uneltelor, dispozitivelor de montaj și a instrumentelor pentru probă.
 - (viii) Controlarea elementelor neconforme.

▼B

- (ix) Coordonarea din punct de vedere al navigabilității cu solicitantul sau cu titularul aprobării de proiect.
- (x) Ținerea evidențelor și a registrelor.
- (xi) Competența și calificarea personalului.
- (xii) Eliberarea certificatelor de navigabilitate.
- (xiii) Manevrarea, depozitarea și ambalarea.
- (xiv) Auditul intern de calitate și acțiuni corective ulterioare.
- (xv) Lucrări care se înscriu în condițiile de aprobare, efectuate în sedii externe celor aprobate.
- (xvi) Lucrări realizate după încheierea producției dar înainte de livrare, în vederea menținerii aeronavei în starea de funcționare în siguranță.

▼M4

- (xvii) Emiterea autorizației de zbor și aprobarea condițiilor de zbor asociate.

▼B

Procedurile de control trebuie să includă dispoziții specifice pentru toate reperatele cu un grad ridicat de complexitate.

2. O funcție independentă de asigurare a calității care să asigure supravegherea conformității cu procedurile documentate ale sistemului de calitate și adecvarea acestora. Supravegherea include un sistem de revenire a informației la persoana sau grupul de persoane prevăzute la punctul 21A.145 litera (c) subpunctul 2 și, în cele din urmă, la managerul menționat la punctul 21A.145 litera (c) subpunctul 1, astfel încât să se garanteze, pe cât posibil, acțiunea corectivă.

21A.143 Prezentare

- (a) Întreprinderea depune la autoritatea competentă un manual de prezentare a întreprinderii de producție, care să cuprindă următoarele informații:
 1. O declarație semnată de directorul responsabil, care să ateste că manualul de prezentare a întreprinderii de producție și orice manuale aferente care definesc conformitatea întreprinderii autorizate cu prezentul capitol vor fi respectate în permanență.
 2. Titlul (titlurile) și numele directorilor acceptate de autoritatea competentă conform punctului 21A.145 litera (c) subpunctul 2.
 3. Atribuțiile și responsabilitățile directorului (directorilor) prevăzute de punctul 21A.145 litera (c) subpunctul 2, inclusiv problemele pe care le pot trata direct cu autoritatea competentă, în numele întreprinderii.
 4. Organigrama cu ierarhia responsabilităților ce revin directorilor, conform punctelor 21A.145 litera (c) subpunctele 1 și 2.
 5. Lista personalului autorizat pentru certificare, conform celor menționate la punctul 21A.145 litera (d).
 6. O descriere generală a resurselor umane.
 7. O descriere generală a infrastructurilor plasate în fiecare sediu menționat în certificatul de aprobare a întreprinderii de producție.
 8. O descriere generală a domeniului de activitate al întreprinderii de producție, relevantă din punct de vedere al condițiilor de aprobare.
 9. Procedura de notificare a modificărilor organizatorice către autoritatea competentă.
 10. Procedura de modificare a manualului de prezentare a întreprinderii de producție.
 11. Descrierea sistemului de calitate și a procedurilor aferente, conform punctului 21A.139 litera (b) subpunctul 1.
 12. Lista terților menționați la punctul 21A.139 litera (d).
- (b) Prezentarea întreprinderii de producție se modifică astfel încât să existe în permanență o descriere la zi a întreprinderii de producție, o copie a modificărilor aduse fiind transmisă autorității competente.

▼B**21A.145 Cerințe privind aprobarea**

Întreprinderea de producție trebuie să demonstreze, pe baza informațiilor prezentate în conformitate cu punctul 21A.143, că:

- (a) în ceea ce privește cerințele generale de aprobare, infrastructura, condițiile de lucru, echipamentele și uneltele, procesele și materialele, numărul și competența personalului și organizarea generală sunt adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor menționate la punctul 21A.165;
- (b) în ceea ce privește toate datele necesare referitoare la navigabilitate, zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisiile de gaze:
 1. Întreprinderea de producție primește acest gen de date din partea agenției și din partea titularului sau a solicitantului certificatului de omologare de tip, certificatului de omologare restricționat sau aprobării de proiect, pentru a determina conformitatea cu datele de proiectare aplicabile.
 2. Întreprinderea de producție a stabilit o procedură pentru a garanta că datele necesare referitoare la navigabilitate, zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisiile de gaze sunt corect incluse în datele sale de producție.
 3. Aceste date sunt actualizate și puse la dispoziția întregului personal care trebuie să aibă acces la astfel de date pentru a-și îndeplini obligațiile profesionale;
- (c) în ceea ce privește managementul și personalul:
 1. Întreprinderea de producție a numit un director care răspunde în fața autorității competente. Responsabilitatea directorului în cadrul întreprinderii constă în a asigura că întreaga producție este realizată la standardele impuse și că întreprinderea de producție este permanent în conformitate cu datele și procedurile identificate în prezentarea menționată la punctul 21A.143.
 2. O persoană sau un grup de persoane au fost numite de către întreprinderea de producție pentru a asigura faptul că întreprinderea este permanent în conformitate cu cerințele prezentei părți și sunt identificate, o dată cu nivelul lor de autoritate. Persoana (persoanele) acționează sub directă autoritate a directorului responsabil menționat la subpunctul 1. Persoanele numite trebuie să aibă capacitatea de a demonstra că pregătirea, cunoștințele și experiența acumulată corespund responsabilităților asumate.
 3. Personalului de la toate nivelurile i-a fost conferită autoritatea corespunzătoare pentru a avea capacitatea de a-și îndeplini responsabilitățile primite și că există o coordonare deplină și eficientă în cadrul întreprinderii de producție cu privire la problemele legate de navigabilitate, zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisii de gaze;
- (d) în ceea ce privește personalul pentru certificare, autorizat de către întreprinderea de producție să semneze documentele emise în temeiul punctului 21A.163, în conformitate cu domeniul de aplicare sau condițiile aprobării:
 1. Cunoștințele, pregătirea, experiența acumulată (inclusiv alte funcții din cadrul întreprinderii) și experiența personalului de certificare sunt corespunzătoare în vederea îndeplinirii obligațiilor ce le revin.
 2. Întreprinderea de producție ține evidența întregului personal autorizat pentru certificare, care include detalii privind domeniul de aplicare a autorizării sale.
 3. Personalul autorizat pentru certificare primește un document care atestă domeniul de aplicare a autorizării sale.

21A.147 Modificări ale întreprinderii de producție aprobate

- (a) După eliberarea unei aprobări de întreprindere de producție, orice modificare a aprobării de întreprindere de producție, semnificativă pentru demonstrarea conformității sau în ceea ce privește navigabilitatea și caracteristicile referitoare la nivelul de zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisiile de gaze ale produsului, reperului sau dispozitivului, în special modificările privind sistemul de calitate, se aprobă de către autoritatea competentă. Cererea de aprobare se prezintă în scris autorității competente, iar întreprinderea demonstrează autorității competente, înainte de a da curs modificării, faptul că va continua să se conformeze dispozițiilor din prezentul capitol.

▼B

- (b) Autoritatea competentă stabilește condițiile în care o întreprindere de producție autorizată în temeiul prezentului capitol poate funcționa pe perioada unor astfel de modificări, în afara cazului în care autoritatea competentă consideră că aprobarea trebuie anulată.

21A.148 Schimbarea sediului

O modificare a locației spațiilor de producție ale întreprinderii de producție aprobate este considerată semnificativă și, prin urmare, se supune dispozițiilor de la punctul 21A.147.

21A.149 Transferabilitatea

Cu excepția cazului în care este vorba despre rezultatul unei modificări de proprietate, considerată semnificativă în sensul dispozițiilor de la punctul 21A.147, o aprobare de întreprindere de producție nu poate fi transferată.

21A.151 Condiții privind aprobarea

Condițiile de aprobare identifică domeniul de aplicare a lucrărilor, produsele sau categoriile de repere și dispozitive sau ambele, pentru care titularul este îndreptățit să exercite prerogativele prevăzute la punctul 21A.163.

Aceste condiții sunt emise ca parte a unei aprobări de întreprindere de producție.

21A.153 Modificarea condițiilor de aprobare

Fiecare modificare a condițiilor de aprobare este autorizată de autoritatea competentă. O cerere de modificare a condițiilor de aprobare se efectuează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă. Solicitantul trebuie să îndeplinească cerințele aplicabile ale prezentului capitol.

21A.157 Investigații

O întreprindere de producție trebuie să stabilească acorduri ce permit autorității competente să efectueze investigații, inclusiv verificări ale partenerilor sau subcontractanților, necesare pentru a determina conformitatea și menținerea conformității cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol.

21A.158 Constatări

- (a) Atunci când se găsește o dovadă obiectivă ce demonstrează neconformitatea titularului unei aprobări de întreprindere de producție cu cerințele aplicabile ale prezentei părți, constatarea se clasifică după cum urmează:
1. O constatare de gradul unu este orice neconformitate cu prezenta parte, care ar putea conduce la neconformități necontrolate cu datele de proiectare aplicabile și care ar putea afecta siguranța aeronavei.
 2. O constatare de gradul doi este orice neconformitate cu prezenta parte, care nu este clasificată drept constatare de gradul unu.
- (b) O constatare de gradul trei este orice categorie în care s-a identificat, prin dovadă obiectivă, existența unor probleme potențiale ce ar putea conduce la o neconformitate, în temeiul literei (a).
- (c) După primirea notificării constatărilor conform punctului 21B.225,
1. în cazul unei constatări de gradul unu, titularul aprobării de întreprindere de producție trebuie să demonstreze inițierea unei acțiuni corective, spre satisfacția autorității competente, în termen de cel mult 21 de zile lucrătoare de la confirmarea scrisă a constatării;
 2. în cazul unei constatări de gradul doi, termenul pentru acțiune corectivă acordat de autoritatea competentă corespunde naturii constatării, dar, în orice caz, nu poate fi inițial mai mare de șase luni. În anumite împrejurări și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate extinde perioada de șase luni, cu condiția prezentării unui plan corespunzător de acțiune corectivă, aprobat de autoritatea competentă;
 3. o constatare de gradul trei nu impune acțiune imediată din partea titularului aprobării de întreprindere de producție.
- (d) În cazul unei constatări de gradul unu sau de gradul doi, aprobarea de întreprindere de producție poate constitui obiectul unei limitări parțiale sau totale, al unei suspendări sau al unei retrageri, în temeiul punctului 21B.245. Titularul aprobării de întreprindere de producție trebuie să

▼B

confirme, în timp util, primirea notificării de limitare, suspendare sau retragere a aprobării de întreprindere de producție.

21A.159 Durata și menținerea valabilității

- (a) O aprobare de întreprindere de producție se eliberează pe o perioadă nelimitată. Aceasta rămâne valabilă, în afară de cazul în care:
1. întreprinderea de producție nu reușește să demonstreze conformitatea cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol; sau
 2. autoritatea competentă este împiedicată, de către titular sau de oricare din partenerii sau subcontractanții acestuia, de a efectua investigațiile în conformitate cu punctul 21A.157; sau
 3. există dovada că întreprinderea de producție nu poate menține controlul satisfăcător al producției de produse, repere sau dispozitive care fac obiectul aprobării; sau
 4. întreprinderea de producție nu mai îndeplinește cerințele menționate la punctul 21A.133; sau
 5. certificatul a fost suspendat sau retras, în temeiul punctului 21B.245.
- (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul este returnat autorității competente.

21A.163 Prerogative

Conform condițiilor de aprobare emisă în temeiul punctului 21A.135, titularul unei aprobări de întreprindere de producție:

- (a) Poate să desfășoare activități de producție care cad sub incidența prezentei părți.
- (b) În cazul unei aeronave complete și sub rezerva prezentării unei declarații de conformitate (formular EASA 52) în temeiul punctului 21A.174, poate obține un certificat de navigabilitate și un certificat de zgomot pentru aeronavă, fără obligația unei demonstrații ulterioare.
- (c) În cazul altor produse, repere sau dispozitive, poate emite certificate de autorizare a dării în exploatare (formular EASA 1) ► **M1** ————— ◀, fără obligația unei demonstrații ulterioare.
- (d) Poate întreține o aeronavă nouă pe care a fabricat-o și poate elibera un certificat de repunere în exploatare (formular EASA 53), cu privire la respectiva întreținere.

▼M4

- (e) În conformitate cu procedurile convenite cu autoritatea sa competentă pentru producție și când întreprinderea de producție însăși controlează, conform aprobării de întreprindere de producție, configurația aeronavei și atestă conformitatea cu condițiile de proiectare aprobate pentru zbor, poate să emită, pentru o aeronavă pe care a produs-o, o autorizație de zbor în conformitate cu punctul 21A.711 litera (c) care să includă aprobarea condițiilor de zbor în conformitate cu punctul 21A.710 litera (b).

▼B**21A.165 Obligațiile titularului**

Titularul unei aprobări de întreprindere de producție:

- (a) Asigură faptul că prezentarea întreprinderii de producție furnizată în conformitate cu punctul 21A.143 și documentele la care face referire sunt utilizate ca documente de lucru de bază în cadrul întreprinderii.
- (b) Menține întreprinderea de producție în conformitate cu datele și procedurile aprobate pentru autorizația de întreprindere de producție.
- (c) 1. Stabilește dacă fiecare aeronavă completă este conformă cu proiectul de tip și poate fi exploatată în siguranță, înaintea prezentării declarațiilor de conformitate în fața autorității competente; sau

▼M6

2. stabilește dacă alte produse, repere sau dispozitive sunt complete și conforme cu datele de proiect aprobate și pot fi exploatate în siguranță, înaintea emiterii Formularului EASA 1 pentru certificarea conformității cu datele de proiectare aprobate și stării de exploatare în siguranță și, supli-

▼M6

mentar, în cazul motoarelor, stabilește, conform datelor oferite de titularul certificatului de tip a motorului, faptul că fiecare motor complet este conform cu cerințele aplicabile privind emisiile, definite la punctul 21A.18 litera (b), în vigoare la data fabricării motorului, pentru a certifica conformitatea cu cerințele privind emisiile; sau

▼B

3. stabilește dacă alte produse, repere sau dispozitive sunt conforme cu datele aplicabile înainte de eliberarea formularului EASA 1, ca certificat de conformitate.
- (d) Înregistrează toate detaliile privind lucrările efectuate.
- (e) Institue și menține un sistem intern de raportare a evenimentelor în interesul siguranței, pentru a permite colectarea și evaluarea rapoartelor privind evenimentele, pentru a identifica tendințele nefavorabile sau pentru a prezenta deficiențele, precum și pentru a extrage evenimentele cu raportare obligatorie. Acest sistem include evaluarea informațiilor relevante cu privire la evenimente și promulgarea informațiilor aferente.
- (f) 1. Raportează titularului certificatului de omologare de tip sau aprobării de proiect toate cazurile în care produsele, reperele sau dispozitivele au fost livrate de întreprinderea de producție și ulterior s-au identificat posibile abateri de la datele de proiect aplicabile și investighează titularul certificatului de omologare de tip sau aprobării de proiect, pentru a identifica aceste abateri care ar putea conduce la situații de risc pentru siguranță.
2. Raportează agenției și autorității competente a statului membru abaterile care ar putea conduce la situații de risc pentru siguranță, identificate în conformitate cu subpunctul 1. Astfel de rapoarte se întocmesc în forma și modul stabilite de agenție, în temeiul punctului 21A.3 litera (b) subpunctul 2 sau acceptate de autoritatea competentă a statului membru.
3. În cazul în care titularul aprobării de întreprindere de producție acționează în calitate de furnizor către o altă întreprindere de producție, el raportează, de asemenea, respectivei întreprinderi de producție toate cazurile în care a livrat produse, repere sau dispozitive întreprinderii și faptul că a identificat ulterior posibile abateri ale acestora de la datele de proiect aplicabile.
- (g) Asigură asistență titularului certificatului de omologare de tip sau aprobării de proiect, în tratarea oricăror acțiuni privind menținerea navigabilității, ce au legătură cu produsele, reperele sau dispozitivele produse.
- (h) Stabilește un sistem de evidență a documentelor ce include cerințele impuse partenerilor, furnizorilor și subcontractanților săi, asigurând evidența datelor utilizate pentru justificarea conformității produselor, reperelor sau dispozitivelor. Astfel de date sunt puse la dispoziția autorității competente și reținute pentru a oferi informațiile necesare în vederea asigurării menținerii navigabilității produselor, reperelor sau dispozitivelor.
- (i) În cazul în care, în conformitate cu condițiile de aprobare, titularul emite un certificat de aprobare pentru repunerea în exploatare, stabilește că fiecare aeronavă completă a fost supusă lucrărilor de întreținere necesare și poate fi exploatată în siguranță, înaintea emiterii certificatului.

▼M4

- (j) Dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21A.163 litera (e), trebuie să stabilească condițiile în care o autorizație de zbor poate fi emisă.

▼M6

- (k) Dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21A.163 litera (e), trebuie să stabilească conformitatea cu punctul 21A.711 litera (c) și (e) înainte de a emite o autorizație de zbor pentru o aeronavă.

▼M4

CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICȚIONATE

▼B

21A.171 Domeniu de aplicare

Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea certificatelor de navigabilitate.

▼B**21A.172 Eligibilitate**

Orice persoană fizică sau juridică pe numele căreia este sau va fi înmatriculată o aeronavă într-un stat membru („statul membru în care s-a efectuat înmatricularea”) sau reprezentantul său este considerată eligibilă ca solicitant al unui certificat de navigabilitate pentru respectiva aeronavă, în temeiul prezentului capitol.

21A.173 Clasificare

CertIFICATELE DE NAVIGABILITATE SE CLASIFICĂ DUPĂ CUM URMEAZĂ:

- (a) Certificatele de navigabilitate se emit pentru aeronava care este conformă cu un certificat de omologare de tip, eliberat în conformitate cu prezenta parte.
- (b) Certificatele de navigabilitate restricționate se emit pentru aeronava:
 1. care este conformă cu un certificat de omologare restricționat, eliberat în conformitate cu prezenta parte; sau
 2. care a demonstrat agenției că se află în conformitate cu ►M4 specificațiile de navigabilitate specifice ◀, asigurând un nivel optim de siguranță.

▼M4**▼B****21A.174 Cerere**

- (a) Conform punctului 21A.172, o cerere pentru un certificat de navigabilitate se efectuează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă a statului membru în care se face înmatricularea.
- (b) Fiecare cerere pentru un certificat de navigabilitate sau certificat navigabilitate restricționat include:
 1. Clasa certificatului de navigabilitate pentru care se face cererea.
 2. În ceea ce privește o aeronavă nouă:
 - (i) o declarație de conformitate:
 - eliberată în temeiul punctului 21A.163 litera (b); sau
 - eliberată în temeiul punctului 21A.130 și validată de autoritatea competentă; sau
 - pentru o aeronavă importată, o declarație, semnată de autoritatea exportatoare, care certifică faptul că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de agenție;
 - (ii) un deviz de masă și centraj, însoțit de instrucțiuni de încărcare;
 - (iii) manualul de zbor, atunci când existența sa este impusă de codul de navigabilitate aplicabil pentru aeronava implicată.
 3. În ceea ce privește o aeronavă folosită:
 - (i) care provine dintr-un stat membru, un certificat de navigabilitate eliberat în conformitate cu partea M;
 - (ii) care provine dintr-un stat nemembru:
 - o declarație din partea autorității competente a statului în care este sau a fost înmatriculată aeronava, care să reflecte starea de navigabilitate a aeronavei în registrul său, în momentul transferului;
 - un deviz de masă și centraj, însoțit de instrucțiuni de încărcare;
 - manualul de zbor, atunci când existența sa este impusă de codul de navigabilitate aplicabil pentru aeronava implicată;
 - înregistrări istorice, pentru a stabili standardul de producție, modificare și întreținere a aeronavei, inclusiv toate limitele asociate cu un certificat de navigabilitate restricționat, conform punctului ►M6 21B.327 litera (c) ◀;

▼B

— o recomandare pentru eliberarea unui certificat de navigabilitate sau a unui certificat de navigabilitate restricționat și a unui certificat de revizuire a navigabilității, în urma unei revizuii a navigabilității în conformitate cu partea M.

- (c) În afara cazului în care s-a convenit altfel, declarațiile menționate la litera (b) subpunctul 2 paragraful (i) și litera (b) subpunctul 3 paragraful (ii) se emit într-un termen de cel mult 60 de zile înainte de prezentarea aeronavei la autoritatea competentă a statului membru în care se face înmatricularea.

▼M4**▼B****21A.175 Limba**

Manualele, plachetele, listele și marcajele instrumentelor și alte informații necesare impuse de specificațiile de certificare aplicabile sunt prezentate într-una sau mai multe din limbile oficiale ale Comunității Europene, acceptabile de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.

21A.177 Amendamente sau modificări

Un certificat de navigabilitate poate fi revizuit sau modificat numai de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.

21A.179 Transfer și reemitere în statele membre

- (a) În cazul în care proprietatea unei aeronave s-a schimbat:
1. în cazul în care rămâne înmatriculată în același registru, certificatul de navigabilitate sau certificatul restricționat de menținere a navigabilității, conform numai cu un certificat de omologare restricționat, se transferă împreună cu aeronava;
 2. în cazul în care aeronava este înmatriculată în alt stat membru, certificatul de navigabilitate sau certificatul de navigabilitate restricționat, conform numai cu un certificat de omologare restricționat, se emite:
 - (i) la prezentarea fostului certificat de navigabilitate și a unui certificat valid de revizuire a navigabilității, eliberat în conformitate cu partea M; și
 - (ii) la îndeplinirea dispozițiilor de la punctul 21A.175.

▼M4

- (b) În cazul în care proprietarul aeronavei se schimbă și aeronava deține un certificat de navigabilitate restricționat care nu este conform cu un certificat de omologare restricționat, certificatul de navigabilitate poate fi transferat odată cu aeronava, cu condiția ca aceasta să rămână înscrisă în același registru, sau poate fi emis numai cu acordul formal al autorității competente din statul membru în registrul căruia aeronava este transferată.

▼B**21A.180 Inspecții**

Titularul certificatului de navigabilitate asigură accesul la aeronava pentru care a fost emis respectivul certificat de navigabilitate, la cererea autorității competente a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.

21A.181 Durata și menținerea valabilității

- (a) Un certificat de navigabilitate se eliberează pe o perioadă nelimitată. Acesta rămâne valabil în următoarele condiții:
1. conformitatea cu proiectul de tip aplicabil și cu cerințele de menținere a navigabilității; și
 2. aeronava să rămână înmatriculată în același registru; și
 3. certificatul de omologare de tip sau certificatul de omologare restricționat, în baza căruia este eliberat certificatul de navigabilitate, să nu fie invalidat anterior în condițiile prevăzute la punctul 21A.51;
 4. certificatul să nu fie suspendat sau retras în condițiile prevăzute la punctul 21B.330.

▼B

- (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul se înapoiază autorității competente a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

21A.182 Identificarea aeronavei

Fiecare solicitant al unui certificat de navigabilitate aeriană în temeiul prezentului capitol trebuie să demonstreze că aeronava sa este identificată în conformitate cu capitolul Q.

▼M6

▼M4

▼B**CAPITOLUL I – CERTIFICATE DE ZGOMOT****21A.201 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea certificatelor de zgomot.

21A.203 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică pe numele căreia este sau va fi înmatriculată o aeronavă într-un stat membru (statul membru în care s-a efectuat înmatricularea) sau reprezentantul acestuia, este considerată eligibilă în calitate de solicitant al unui certificat de zgomot pentru respectiva aeronavă, în temeiul prezentului capitol.

21A.204 Cerere

- (a) Conform punctului 21A.203, o cerere pentru un certificat de zgomot se face în forma și modul stabilite de autoritatea competentă a statului membru în care se face înmatricularea.
- (b) Fiecare cerere include:
1. În ceea ce privește o aeronavă nouă, următoarele:
 - (i) o declarație de conformitate:
 - eliberată fie în temeiul punctului 21A.163 litera (b);
 - fie în temeiul punctului 21A.130 și validată de autoritatea competentă;
 - fie, pentru o aeronavă importată, o declarație semnată de autoritatea exportatoare, care certifică faptul că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de agenție; și
 - (ii) informațiile privind zgomotul, determinate în conformitate cu cerințele de zgomot aplicabile. ►**M3** _____ ◀
 2. În ceea ce privește o aeronavă folosită:
 - (i) informații privind zgomotul, determinate în conformitate cu cerințele de zgomot aplicabile ►**M3** _____ ◀; și
 - (ii) înregistrări istorice pentru a stabili standardul de producție, modificare și întreținere a aeronavei.
- (c) În afara cazului în care s-a convenit altfel, declarațiile menționate la litera (b) subpunctul 1 se emit într-un termen care nu trebuie să depășească 60 de zile înainte de prezentarea aeronavei la autoritatea competentă a statului membru în care se face înmatricularea.

▼M6

▼B**21A.207 Amendamente sau modificări**

Un certificat de zgomot poate fi amendat sau modificat numai de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.

▼B**21A.209 Transfer și reemitere în statele membre**

În cazul în care proprietatea unei aeronave s-a schimbat:

- (a) în cazul în care aeronava rămâne înmatriculată în același registru, certificatul de zgomot se transferă împreună cu aeronava; sau
- (b) în cazul în care aeronava va fi înmatriculată în registrul altui stat membru, certificatul de zgomot se emite la prezentarea fostului certificat de zgomot.

21A.210 Inspecții

Titularul certificatului de zgomot oferă accesul la aeronava pentru care a fost emis certificatul de zgomot, la cererea autorității competente a statului membru în care s-a făcut înmatricularea sau la cererea agenției, în vederea efectuării inspecției.

21A.211 Durata și menținerea valabilității

- (a) Un certificat de zgomot se eliberează pe durată nelimitată. Acesta rămâne valabil în următoarele condiții:
 1. conformitatea cu cerințele aplicabile în ceea ce privește proiectul, protecția mediului și menținerea navigabilității;
 2. aeronava să rămână înmatriculată în același registru;
 3. certificatul de omologare de tip sau certificatul de omologare restricționat, în baza căruia este eliberat, să nu fie invalidat anterior în condițiile prevăzute la punctul 21A.51;
 4. certificatul să nu fie suspendat sau retras în condițiile prevăzute la punctul 21B.430.
- (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul se restituie autorității competente a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

CAPITOLUL J - APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PROIECTARE**21A.231 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedura pentru aprobarea întreprinderilor de proiectare, precum și normele care reglementează drepturile și obligațiile solicitanților și deținătorilor unor astfel de aprobări.

21A.233 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică („întreprindere”) este considerată eligibilă ca solicitant de aprobare, în condițiile prevăzute la prezentul capitol:

- (a) în conformitate cu punctele 21A.14, 21A.112B, 21A.432B sau 21A.602B; sau
- (b) pentru aprobarea de proiecte pentru modificări sau reparații minore, atunci când sunt solicitate în scopul obținerii de prerogative în condițiile prevăzute la punctul 21A.263.

21A.234 Cerere

Fiecare cerere pentru o aprobare de întreprindere de proiectare se redactează în forma și modul stabilite de agenție și cuprinde o prezentare în linii generale a informațiilor solicitate la punctul 21A.243, precum și condițiile de aprobare impuse pentru eliberare în condițiile prevăzute la punctul 21A.251.

21A.235 Emiterea aprobării întreprinderii de proiectare

O întreprindere are dreptul să primească o aprobare de întreprindere de proiectare din partea agenției, atunci când a dovedit conformitatea cu cerințele aplicabile în condițiile stabilite în prezentul capitol.

21A.239 Asigurarea calității proiectului

- (a) Întreprinderea de proiectare trebuie să demonstreze că a instituit și este capabilă să mențină un sistem de asigurare a calității proiectului pentru controlul și supravegherea proiectării și modificărilor de proiectare,

▼B

produselor, reperelor și dispozitivelor care fac obiectul solicitării. Acest sistem de asigurare a calității proiectului trebuie să permită întreprinderii:

1. Să asigure conformitatea proiectării produselor, reperelor și dispozitivelor sau modificării de proiectare a acestora cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele de protecție a mediului; și
 2. Să asigure îndeplinirea corespunzătoare a responsabilităților sale în conformitate cu:
 - (i) dispozițiile corespunzătoare din prezenta parte; și
 - (ii) condițiile de eliberare a aprobării în condițiile prevăzute la punctul 21A.251.
 3. Să monitorizeze independent respectarea și valabilitatea procedurilor documentate ale sistemului. Această monitorizare trebuie să cuprindă un sistem de evaluări pentru o persoană sau un grup de persoane, care să aibă responsabilitatea de a asigura acțiuni cu caracter corectiv.
- (b) Sistemul de asigurare a calității proiectului trebuie să cuprindă o funcție independentă de verificare a dovezilor de conformitate pe baza cărora întreprinderea depune la agenție declarații de conformitate și documentația aferentă.
- (c) Întreprinderea de proiectare trebuie să specifice modalitatea în care sistemul de asigurare a calității proiectului determină posibilitatea de acceptare a reperelor sau dispozitivelor proiectate de parteneri sau subcontractanți și a sarcinilor realizate de aceștia, prin intermediul unor metode care fac obiectul unor proceduri scrise.

21A.243 Date

- (a) Întreprinderea de proiectare trebuie să furnizeze agenției un manual care să prezinte, direct sau prin trimiteri, întreprinderea, procedurile respective și produsele sau modificările aduse produselor care urmează a fi proiectate.
- (b) În cazul în care unele reperi sau dispozitive sau unele modificări aduse produselor sunt proiectate de întreprinderi partenere sau de subcontractanți, manualul cuprinde o declarație cu privire la modul în care întreprinderea de proiectare poate furniza, pentru toate reperele și dispozitivele, asigurarea de conformitate solicitată la punctul 21A.239 litera (b) și cuprinde, direct sau prin trimiteri, descrieri și informații cu privire la activitățile de proiectare și organizarea acelor parteneri sau subcontractanți, care sunt necesare pentru dovedirea acestei declarații.
- (c) Manualul trebuie să fie modificat, în funcție de necesități, pentru a reprezenta o descriere actualizată a întreprinderii, iar agenției trebuie să i se furnizeze copii ale modificărilor.
- (d) Întreprinderea de proiectare trebuie să prezinte o declarație referitoare la calificarea și experiența personalului de conducere și a altor persoane din întreprindere responsabile de luarea deciziilor care influențează navigabilitatea și protecția mediului.

21A.245 Cerințe privind aprobarea

Întreprinderea de proiectare trebuie să demonstreze, pe baza informațiilor depuse în conformitate cu dispozițiile de la punctul 21A.243 că, în afară de conformitatea cu punctul 21A.239:

▼M6

- (a) Personalul din toate departamentele tehnice este în număr suficient, are o experiență corespunzătoare și autoritatea necesară pentru a putea îndeplini responsabilitățile atribuite și că acestea, împreună cu birourile, instalațiile și dispozitivele, sunt adecvate, astfel încât să permită personalului să realizeze obiectivele de navigabilitate și de protecție a mediului pentru produsul respectiv.

▼B

- (b) Trebuie să existe o coordonare deplină și eficientă între departamente și în interiorul departamentelor în ceea ce privește problemele de navigabilitate și protecție a mediului.

21A.247 Modificarea sistemului de asigurare a calității proiectului

După eliberarea unei aprobări de întreprindere de proiectare, orice modificare adusă sistemului de asigurare a calității proiectului, care este semnificativă

▼B

pentru dovada de conformitate sau pentru navigabilitate și protecția mediului referitoare la produs, trebuie să fie aprobată de către agenție. Cererea de aprobare se depune în scris la agenție, iar întreprinderea de proiectare trebuie să demonstreze agenției, pe baza depunerii modificărilor propuse pentru manual și înainte de punerea în aplicare a modificării, că va continua să respecte acest capitol, inclusiv după punerea în aplicare.

21A.249 Transferabilitatea

Cu excepția unei modificări de proprietate, care este considerată semnificativă în sensul punctului 21A.247, o aprobare de întreprindere de proiectare nu poate fi transferată.

21A.251 Condiții privind aprobarea

Condițiile de aprobare trebuie să identifice tipurile de lucrări de proiectare, categoriile de produse, reperi și dispozitive pentru care întreprinderea de proiectare deține o aprobare de întreprindere de proiectare, precum și funcțiile și sarcinile autorizate pe care întreprinderea le poate îndeplini în ceea ce privește navigabilitatea și caracteristicile de zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisiile de gaze de eșapament ale produselor. Pentru aprobarea de întreprindere de proiectare, care face obiectul omologării, sau autorizația ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar (APU), condițiile de aprobare trebuie să cuprindă, în plus, lista de produse sau APU. Aceste condiții trebuie să facă parte integrantă din aprobarea întreprinderii de proiectare.

21A.253 Modificarea condițiilor de aprobare

Fiecare modificare a condițiilor de aprobare se aprobă de către agenție. Cererea de modificare a condițiilor de aprobare se redactează în forma și modul stabilite de către agenție. Întreprinderea de proiectare trebuie să respecte cerințele aplicabile din prezentul capitol.

21A.257 Investigații

- (a) Întreprinderea de proiectare face toate eforturile pentru a permite agenției să realizeze orice investigații, inclusiv evaluări ale partenerilor și subcontractanților, necesare pentru a determina conformitatea și menținerea conformității cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol.
- (b) Întreprinderea de proiectare trebuie să permită agenției să analizeze orice raport, să efectueze orice inspecție și să efectueze sau să asiste la orice test în zbor și la sol, necesar pentru a verifica valabilitatea declarațiilor de conformitate depuse de solicitant în condițiile prevăzute la punctul 21A.239 litera (b).

21A.258 Constatări

- (a) În cazul în care se constată dovezi obiective, care indică nerespectarea cerințelor aplicabile din prezenta parte de către deținătorul unei autorizații de întreprindere de proiectare, constatarea se clasifică după cum urmează:
 1. O constatare de nivel unu reprezintă orice neconformitate cu prezenta parte, care poate duce la neconformități imposibil de controlat față de cerințele aplicabile și care poate afecta siguranța aeronavei.
 2. O constatare de gradul doi reprezintă orice neconformitate cu prezenta parte, care nu este clasificată drept constatare de gradul unu.
- (b) O constatare de gradul trei reprezintă orice categorie în care s-a identificat, prin dovadă obiectivă, faptul că există probleme potențiale, care ar putea conduce la o neconformitate în temeiul literei (a).
- (c) După primirea unei notificări privind constatările în condițiile procedurilor administrative aplicabile, stabilite de către agenție:
 1. În cazul unei constatări de nivel unu, deținătorul unei aprobări de întreprindere de proiectare trebuie să demonstreze realizarea de acțiuni cu caracter corectiv, spre satisfacția agenției, în termen de cel mult 21 de zile lucrătoare de la confirmarea scrisă a constatării.
 2. În cazul unor constatări de nivel doi, perioada de realizare a acțiunilor cu caracter corectiv acordată de către agenție este în funcție de natura constatării, însă în orice caz nu poate fi inițial mai mare de șase luni. În anumite împrejurări și în funcție de natura constatării, agenția poate

▼B

extinde perioada de șase luni, dacă se prezintă un plan de acțiune corespunzător, cu caracter corectiv, aprobat de către agenție.

3. O constatare de nivel trei nu necesită acțiune imediată din partea deținătorului aprobării de întreprindere de proiectare.
- (d) În cazul constatărilor de nivel unu sau doi, aprobarea de întreprindere de proiectare poate fi suspendată parțial sau total sau retrasă în condițiile prevăzute de procedurile administrative aplicabile, stabilite de către agenție. Deținătorul unei aprobări de întreprindere de proiectare trebuie să furnizeze în timp util confirmarea de primire a notificării referitoare la suspendarea sau retragerea aprobării de întreprindere de proiectare.

21A.259 Durata și menținerea valabilității

- (a) O aprobare de întreprindere de proiectare se eliberează pe durată nelimitată. Aceasta rămâne valabilă în afară de următoarele situații:
 1. întreprinderea de proiectare nu demonstrează conformitatea cu cerințele aplicabile din prezentul capitol; sau
 2. agenția este împiedicată de către deținător sau oricare dintre partenerii sau subcontractanții acestuia să efectueze investigațiile în conformitate cu punctul 21A.257; sau
 3. există dovezi că sistemul de asigurare a proiectării nu poate menține un control și o supraveghere satisfăcătoare a proiectării produselor sau a modificărilor aduse acestora în condițiile prevăzute de aprobare; sau
 4. certificatul a fost suspendat sau retras în condițiile prevăzute de procedurile administrative aplicabile, stabilite de către Agenție.
- (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul se restituie agenției.

21A.263 Prerogative

- (a) Deținătorul unei autorizații de întreprindere de proiectare are dreptul să desfășoare activități de proiectare în condițiile prevăzute de prezenta parte și în limita domeniului de aplicare a autorizației.

▼M4

- (b) Sub rezerva dispozițiilor de la punctul 21A.257 litera (b), agenția acceptă fără nicio altă verificare suplimentară documentele de conformitate înaintate de către solicitant în scopul obținerii:
 1. aprobării condițiilor de zbor necesare pentru o autorizație de zbor; sau
 2. unui certificat de omologare de tip sau a aprobării unei modificări majore aduse proiectului; sau
 3. unui certificat de omologare suplimentar; sau

▼M6

4. unei autorizații ETSO în condițiile prevăzute la punctul 21A.602B litera (b) punctul 1; sau

▼M4

5. unei aprobări de proiect de reparație majoră.

▼B

- (c) Deținătorul unei aprobări de întreprindere de proiectare are dreptul, în limita condițiilor sale de aprobare și în condițiile prevăzute de procedurile în cauză ale sistemului de asigurare a proiectării:
 1. să clasifice modificările aduse proiectului și reparațiile în „majore” sau „minore”;
 2. să aprobe modificări minore aduse proiectului și reparații tehnice minore;

▼M6

3. să ofere informații sau instrucțiuni care să conțină următoarea declarație: Conținutul tehnic al acestui document este aprobat sub autoritatea DOA ref. EASA.21J.[XXXX];
4. să aprobe modificări documentare ale manualului de zbor al aeronavei și ale suplimentelor și să facă astfel de modificări, care să conțină următoarea declarație: Revizuirea nr. [YY] a manualului de zbor al aeronavei (sau suplimentului) ref [ZZ] este aprobată sub autoritatea DOA ref. EASA.21J.[XXXX];

▼ B

5. să aprobe proiectul de reparații tehnice majore la produsele pentru care deține certificatul de omologare de tip sau certificatul de omologare suplimentar;

▼ M4

6. să aprobe condițiile în care autorizațiile de zbor pot fi emise în conformitate cu punctul 21A.710 litera (a) subpunctul 2,
- (i) cu excepția zborurilor inițiale efectuate de:
- un nou tip de aeronavă; sau
 - o aeronavă modificată printr-o schimbare care ar putea fi clasificată ca fiind o schimbare majoră semnificativă sau un certificat de omologare suplimentar semnificativ; sau
 - o aeronavă ale cărei caracteristici de zbor și/sau de pilotaj pot să fi fost substanțial modificate;
- (ii) cu excepția autorizațiilor de zbor emise în scopul stipulat la punctul 21A.701 litera (a) subpunctul 15;

▼ M6

7. să emită o autorizație de zbor în conformitate cu punctul 21A.711 litera (b) pentru o aeronavă care a fost proiectată sau modificată ori în cazul căreia s-au aprobat, în temeiul punctului 21A.263 litera (c) punctul 6, condițiile de emitere a autorizației de zbor, și atunci când întreprinderea de proiectare însăși controlează, în temeiul aprobării sale ca întreprindere de proiectare, configurația aeronavei și atestă conformitatea cu condițiile de proiectare aprobate pentru zbor.

▼ B**21A.265 Obligațiile titularului**

Deținătorul unei aprobări de întreprindere de proiectare:

- (a) Trebuie să păstreze manualul în conformitate cu sistemul de asigurare a proiectării.
- (b) Trebuie să asigure utilizarea acestui manual ca document de lucru de bază în cadrul întreprinderii.
- (c) Trebuie să asigure condiții ca proiectarea produselor sau modificările sau reparațiile acestora, după caz, să fie conforme cu cerințele aplicabile și să nu implice apariția unor situații de risc pentru siguranță.
- (d) Cu excepția modificărilor sau reparațiilor minore aprobate în virtutea privilegiului de la punctul 21A.263, trebuie să furnizeze agenției declarații și documentația aferentă care să confirme conformitatea cu dispozițiile de la litera (c).
- (e) Trebuie să furnizeze agenției informații sau instrucțiuni referitoare la acțiunile impuse în condițiile prevăzute de punctul 21A.3B.

▼ M4

- (f) Dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21A.263 litera (c) subpunctul 6, trebuie să stabilească condițiile în care o autorizație de zbor poate fi emisă.

▼ M6

- (g) Dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21A.263 litera (c) punctul 7, trebuie să stabilească conformitatea cu punctul 21A.711 literele (b) și (e) înainte de a emite o autorizație de zbor pentru o aeronavă.

▼ B**CAPITOLUL K - REPERE ȘI DISPOZITIVE****21A.301 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedurile pentru aprobarea reperelor și dispozitivelor.

▼B**21A.303 Conformitatea cu cerințele aplicabile**

Dovada de conformitate a reperelor și dispozitivelor ce urmează a fi instalate într-un produs cu certificat de omologare se prezintă:

- (a) în cadrul procedurilor de omologare de tip din capitolul B, D sau E pentru produsul în care trebuie instalat; sau
- (b) dacă este cazul, în cadrul procedurilor de autorizare ETSO din capitolul O; sau
- (c) în cazul reperelor standard, în conformitate cu standardele recunoscute în mod oficial.

21A.305 Aprobarea reperelor și dispozitivelor

În toate cazurile în care aprobarea unui reper sau dispozitiv este explicit impusă de legea comunitară sau măsurile adoptate de agenție, reperul sau dispozitivul trebuie să se conformeze cerințelor ETSO aplicabile sau specificațiilor recunoscute de agenție ca fiind echivalente în cazul dat.

21A.307 Aprobarea reperelor și dispozitivelor în vederea instalării

Un reper sau un dispozitiv (cu excepția unui reper standard) nu este considerat eligibil pentru instalare într-un produs cu certificat de omologare de tip, în afara cazului în care în care:

▼M6

- (a) însoțit de un certificat de autorizare a dării în folosință (Formular EASA 1), care atestă că produsul a fost fabricat în conformitate cu datele de proiectare aprobate și poate funcționa în siguranță; și

▼B

- (b) este marcat în conformitate cu dispozițiile din capitolul Q.

(CAPITOLUL L - NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL M - REPARAȚII

21A.431 Domeniu de aplicare

- (a) Prezentul capitol stabilește procedura pentru aprobarea proiectului de reparații tehnice, precum și drepturile și obligațiile solicitanților și deținătorilor acelor aprobări.
- (b) O „reparație” înseamnă eliminarea defecțiunilor și/sau revenirea la o stare de navigabilitate corespunzătoare, după darea în exploatare inițială de către producător a oricărui produs, reper sau dispozitiv.
- (c) Eliminarea defecțiunilor prin înlocuirea reperelor sau dispozitivelor, fără a necesita activitate de proiectare, este considerată sarcină de întreținere și astfel nu necesită nici o aprobare în condițiile prevăzute de prezenta parte.
- (d) Repararea unui articol în conformitate cu ETSO se consideră o modificare adusă proiectului ETSO și se derulează în conformitate cu punctul 21A.611.

▼M6**21A.432A Eligibilitate**

- (a) Orice persoană fizică sau juridică care și-a demonstrat sau este în curs de a-și demonstra capacitatea în conformitate cu punctul 21A.432B este eligibilă ca solicitant de aprobare de proiect pentru o reparație majoră, în condițiile stabilite în prezentul capitol.
- (b) Orice persoană fizică sau juridică este eligibilă ca solicitant al unei aprobări de proiect pentru o reparație minoră.

▼B**21A.432B Demonstrarea capacității**

- (a) Un solicitant de aprobare de proiect pentru o reparație majoră își demonstrează capacitatea prin deținerea unei aprobări de întreprindere de proiectare, eliberată de agenție în conformitate cu capitolul J.

▼B

- (b) Prin derogare de la litera (a), ca procedură alternativă pentru a-și demonstra capacitatea, un solicitant poate solicita acordul agenției pentru utilizarea procedurilor care stabilesc practicile specifice de proiectare, resursele specifice și succesiunea specifică de activități necesare pentru a se conforma prezentului capitol.

21A.433 Proiectul de reparații

- (a) Solicitantul de aprobare de proiect pentru reparații:
1. Trebuie să demonstreze conformitatea cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele de protecție a mediului incluse prin referință în certificatul de omologare de tip sau în certificatul de omologare suplimentar, după caz, sau cu cele în vigoare la data cererii (de aprobare a proiectului de reparații), cu toate modificările aduse acelor specificații de certificare sau condiții speciale pe care agenția le consideră necesare pentru a stabili un nivel de siguranță egal cu cel stabilit prin condițiile aplicabile ale omologării de tip inclusă prin referință în certificatul de omologare de tip sau în certificatul de omologare suplimentar.
 2. Trebuie să depună toate datele doveditoare necesare, la solicitarea agenției.
 3. Trebuie să declare conformitatea cu specificațiile de certificare și cu cerințele de protecția mediului de la litera (a) subpunctul 1.
- (b) În cazul în care solicitantul nu este deținătorul certificatului de omologare de tip sau certificatului de omologare suplimentar, după caz, solicitantul se poate conforma cerințelor de la litera (a) prin utilizarea propriilor resurse sau printr-un acord cu deținătorul certificatului de omologare de tip sau certificatului de omologare suplimentar, după caz.

21A.435 Clasificarea reparațiilor

- (a) O reparație poate fi „majoră” sau „minoră”. Clasificarea se efectuează în conformitate cu criteriile de la punctul 21A.91 pentru o modificare a proiectului de tip.
- (b) O reparație este clasificată ca fiind „majoră” sau „minoră” în condițiile prevăzute de litera (a):
1. fie de către agenție;
 2. fie de către o întreprindere de proiectare autorizată în mod corespunzător în condițiile unei proceduri convenite cu agenția.

21A.437 Emiterea aprobării pentru proiectul de reparații

Atunci când s-a declarat și s-a dovedit faptul că proiectul de reparație satisface specificațiile de certificare aplicabile și cerințele de protecția mediului de la punctul 21A.433 litera (a) subpunctul 1, acesta este aprobat:

- (a) fie de către agenție;
- (b) fie de către o întreprindere autorizată în mod corespunzător, care este, de asemenea, titularul certificatului de omologare de tip sau certificatului de omologare suplimentar, în condițiile unei proceduri convenite cu agenția;
- (c) numai pentru reparații minore, de către o întreprindere de proiectare aprobată în mod corespunzător în condițiile unei proceduri convenite cu agenția.

21A.439 Fabricarea pieselor de schimb

Reperetele și dispozitivele ce urmează a fi utilizate pentru reparații sunt fabricate în conformitate cu datele de producție, pe baza tuturor datelor de proiectare necesare furnizate de către titularul aprobării de proiect pentru reparație:

- (a) în condițiile dispozițiilor din capitolul F;
- (b) fie de către o întreprindere autorizată în mod corespunzător în conformitate cu capitolul G;
- (c) fie de către o întreprindere de întreținere autorizată în mod corespunzător.

21A.441 Executarea reparației

- (a) Reparația trebuie să fie executată de o întreprindere de întreținere autorizată în mod corespunzător sau de o întreprindere de producție autorizată în mod

▼B

corespunzător în conformitate cu capitolul G, în condițiile prevăzute de prerogativele de la 21A.163.

- (b) Întreprinderea de proiectare transmite întreprinderii care realizează reparația toate instrucțiunile de instalare necesare.

21A.443 Limitări

Un proiect pentru o reparație poate fi aprobat sub rezerva limitărilor, situație în care aprobarea proiectului de reparație majoră se transmite operatorului de către titularul aprobării de proiect pentru reparație, în conformitate cu procedura convenită cu agenția.

21A.445 Defecțiuni neremediate

- (a) În cazul în care un produs defect, un reper defect sau un dispozitiv defect rămâne neremediat și nu este acoperit de datele aprobate anterior, evaluarea daunei din punct de vedere al consecințelor sale de navigabilitate poate fi realizată doar:

1. de către agenție; sau
2. de către o întreprindere de proiectare autorizată în mod coresponzător în condițiile unei proceduri convenite cu agenția.

Toate limitările necesare sunt prelucrate în conformitate cu procedurile de la punctul 21A.443.

- (b) În cazul în care întreprinderea care evaluează dauna în condițiile prevăzute la litera (a) nu este nici agenția, nici titularul certificatului de omologare de tip sau al certificatului de omologare suplimentar, această întreprindere trebuie să justifice faptul că informațiile pe care se bazează evaluarea sunt adecvate, fie din resursele proprii ale întreprinderii, fie printr-un acord cu titularul certificatului de omologare de tip sau certificatului de omologare suplimentar sau cu producătorul, după caz.

21A.447 Evidența documentelor

Pentru fiecare reparație, toate informațiile de proiectare relevante, desenele, procesele verbale de încercare, instrucțiunile și limitările, eventual furnizate în conformitate cu punctul 21A.443, motivarea clasificării și dovada aprobării de proiect:

- (a) sunt păstrate la dispoziția agenției, de către titularul aprobării de proiect pentru reparație; și
- (b) sunt păstrate de către titularul aprobării de proiect de reparație, cu scopul de a furniza informațiile necesare pentru asigurarea menținerii navigabilității produselor, reperelor sau dispozitivelor reparate.

21A.449 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

- (a) Titularul aprobării de proiect pentru reparația tehnică trebuie să furnizeze fiecărui operator de aeronavă care realizează reparația cel puțin un set complet de modificări aduse instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității, rezultate din proiectarea reparației, care să conțină date descriptive și instrucțiuni de realizare întocmite în conformitate cu cerințele aplicabile. Produsul, reperul sau dispozitivul reparat poate fi repus în exploatare înainte de finalizarea modificărilor aduse respectivelor instrucțiuni, însă numai pentru o perioadă de exploatare limitată și cu acordul agenției. Respectivile modificări aduse instrucțiunilor sunt, la cerere, puse la dispoziția oricărei alte persoane care trebuie să respecte condițiile modificărilor aduse instrucțiunilor. Disponibilitatea manualelor sau a unei părți a modificărilor aduse instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității, care tratează reparațiile capitale sau alte forme de întreținere capitală, poate fi amânată până după darea în exploatare a produsului, însă ele trebuie să fie puse la dispoziție înainte ca oricare dintre produse să ajungă la durata de funcționare sau numărul de ore/cicluri de zbor relevante.

- (b) În cazul în care titularul aprobării de proiect pentru reparație furnizează actualizări ale modificărilor aduse instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității după ce reparația a fost aprobată, aceste actualizări trebuie să fie furnizate fiecărui operator și, la cerere, să fie puse la dispoziția oricărei alte persoane care trebuie să respecte oricare dintre condițiile modificărilor aduse instrucțiunilor. La agenție trebuie să se prezinte un program care să prezinte modalitatea în care sunt distribuite actualizările modificărilor aduse instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității.

▼B**21A.451 Obligații și marcaj EPA**

- (a) Fiecare titular de aprobare de proiect pentru reparații majore:
1. Își asumă obligațiile:
 - (i) prevăzute la punctele 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.439, 21A.441, 21A.443, 21A.447 și 21A.449;
 - (ii) implicite în cadrul colaborării cu titularul certificatului de omologare de tip sau certificatului de omologare suplimentar sau ambele, în condițiile prevăzute la punctul 21A.433 litera (b), după caz.
 2. Specifică marcajul, inclusiv literele EPA („European Part Approval”), în conformitate cu punctul 21A.804 litera (a).
- (b) Cu excepția titularilor certificatului de omologare de tip, pentru care se aplică punctul 21A.44, titularul unei aprobări de proiect pentru reparații minore:
1. Își asumă obligațiile menționate la punctele 21A.4, 21A.447 și 21A.449; și
 2. specifică marcarea, inclusiv literele EPA („European Part Approval”), în conformitate cu punctul 21A.804 litera (a).

(CAPITOLUL N - NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL O - AUTORIZAȚII ETSO

21A.601 Domeniu de aplicare

- (a) Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea autorizațiilor conforme cu Standardele Tehnice Europene, precum și normele care reglementează drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor unor astfel de autorizații.

▼M6**▼B****21A.602A Eligibilitate**

Orice persoană fizică sau juridică ce produce sau intenționează să producă un articol conform ETSO și care și-a demonstrat sau este în curs de a-și demonstra capacitatea în conformitate cu punctul 21A.602B este eligibilă ca solicitant de autorizație ETSO.

21A.602B Demonstrarea capacității

Orice solicitant de autorizație ETSO își demonstrează capacitatea după cum urmează:

- (a) pentru producție, prin deținerea unei aprobări de întreprindere de producție eliberate în conformitate cu capitolul G sau prin respectarea procedurilor din capitolul F; și
- (b) pentru proiectare:
 1. pentru un bloc de alimentare auxiliar, prin deținerea unei aprobări de întreprindere de proiectare, eliberată de agenție în conformitate cu capitolul J;
 2. pentru toate celelalte articole, prin utilizarea procedurilor care stabilesc practicile specifice de proiectare, resursele specifice și succesiunea specifică de activități necesare pentru a se conforma prezentei părți.

21A.603 Cerere

- (a) Solicitarea de autorizație ETSO se redactează în forma și modul stabilite de agenție și trebuie să cuprindă o prezentare în linii generale a informațiilor solicitate la punctul 21A.605.
- (b) În cazul în care se prevede o serie de modificări minore în conformitate cu punctul 21A.611, solicitantul poate menționa în cererea sa numărul de referință al modelului de bază al reperului și numerele de referință ale pieselor componente, urmate de paranteze deschise, pentru a indica faptul că uneori se vor adăuga literele sau numerele care schimbă sufixul (sau combinații ale acestora).

▼B**21A.604 Autorizație ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar (APU)**

În ceea ce privește autorizația ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar:

- (a) punctele 21A.15, 21A.16B, 21A.17, 21A.20, 21A.21, 21A.31, 21A.33, 21A.44 se aplică prin derogare de la punctele 21A.603, 21A.606(c), 21A.610 și 21A.615, cu excepția faptului că în locul certificatului de omologare se eliberează o autorizație ETSO, în conformitate cu punctul 21A.606;
- (b) capitolul D sau capitolul E din partea 21 se aplică pentru aprobarea modificărilor de proiectare prin derogare de la punctul 21A.611. În cazul în care se utilizează capitolul E, se eliberează o autorizație ETSO separată, în locul unui certificat de omologare suplimentar.

21A.605 Documente necesare

Solicitantul depune la agenție următoarele documente:

- (a) O declarație de conformitate, care să ateste faptul că solicitantul a îndeplinit cerințele din prezentul capitol.
- (b) O declarație de proiectare și performanță (DDP).
- (c) O copie a datelor tehnice solicitate în ETSO aplicabile.
- (d) Prezentarea (sau o referire la prezentarea) indicată la punctul 21A.143, în sensul obținerii unei autorizații de întreprindere de producție corespunzătoare, în condițiile prevăzute în capitolul G, sau manualul (sau o referire la manual) indicat la punctul ►**M6** 21A.125A litera (b) ◀, în sensul fabricării în condițiile prevăzute în capitolul F, fără autorizație de întreprindere de producție.
- (e) Pentru un APU, manualul (sau o referire la manual) indicat la punctul 21A.243, în sensul obținerii unei autorizații de întreprindere de proiectare corespunzătoare în condițiile prevăzute în capitolul J.
- (f) pentru toate celelalte articole, procedurile indicate la punctul 21A.602B litera (b) subpunctul 2.

21A.606 Emiterea autorizației ETSO

Solicitantul are dreptul să dețină o autorizație ETSO, eliberată de agenție, după ce:

- (a) își demonstrează capacitatea, în conformitate cu punctul 21A.602B; și
- (b) demonstrează că articolul este conform cu condițiile tehnice ale ETSO aplicabile și depune declarația de conformitate corespunzătoare;

▼M6

- (c) declară în mod expres că se conformează dispozițiilor de la punctul 21A.609.

▼B**21A.607 Prerogativele autorizației ETSO**

Titularul unei autorizații ETSO are dreptul să producă și să marcheze articolul cu marcajul ETSO corespunzător.

21A.608 Declarație referitoare la proiect și performanțe (DDP)

- (a) DDP cuprinde cel puțin următoarele informații:
 1. Informații corespunzătoare punctelor 21A.31 literele (a) și (b), care identifică articolul, precum și standardul acestuia pentru proiectare și de încercare.
 2. Performanța nominală a articolului, acolo unde este cazul, fie direct, fie prin referire la alte documente suplimentare.
 3. O declarație de conformitate, care să ateste faptul că articolul a satisfăcut ETSO corespunzătoare.
 4. Referire la procese verbale de încercare relevante.
 5. Referire la manualele corespunzătoare de întreținere, reparații capitale și reparații tehnice.

▼B

6. Nivelurile de conformitate, acolo unde ETSO permit diferite niveluri de conformitate.
7. Lista abaterilor acceptate în conformitate cu punctul 21A.610.
- (b) Declarația referitoare la proiect și performanță (DDP) trebuie să fie semnată și datată pe verso de către titularul autorizației ETSO sau de către reprezentantul său autorizat.

21A.609 Obligațiile titularilor de autorizații ETSO

Titularul unei autorizații ETSO, în condițiile prezentului capitol:

- (a) Produce fiecare articol în conformitate cu capitolul G sau capitolul F, fapt care asigură că fiecare articol finit este conform cu datele sale de proiectare și oferă siguranță la instalare.
- (b) Pregătește și păstrează, pentru fiecare model al fiecărui articol pentru care se eliberează o autorizație ETSO, un dosar la zi cu datele tehnice complete și evidențe în conformitate cu punctul 21A.613.
- (c) Întocmește, păstrează și actualizează originalele tuturor manualelor cerute de specificațiile de navigabilitate care se aplică aceluși articol.
- (d) Pune la dispoziția utilizatorilor articolului și agenției, la cerere, manualele de întreținere, reparații capitale și reparații tehnice necesare pentru utilizarea și întreținerea articolului, precum și modificările aduse acelor manuale.
- (e) Marchează fiecare articol în conformitate cu punctul 21A.807.

▼M6

- (f) Respectă cerințele de la punctele 21A.3, 21A.3B și 21A.4.

▼B

- (g) Continuă să satisfacă cerințele de calificare de la punctul 21A.602B.

21A.610 Aprobarea abaterilor de la standardele de performanță

- (a) Fiecare producător care solicită aprobare pentru a se abate de la un standard de performanță ETSO, trebuie să demonstreze că standardele de la care se solicită abaterea sunt compensate de factori sau caracteristici de proiectare care oferă un nivel echivalent de siguranță.
- (b) Cererea de aprobare a abaterilor, împreună cu toate datele aferente, se depune la agenție.

21A.611 Modificarea proiectului

- (a) Titularul autorizației ETSO poate efectua modificări minore ale proiectului (orice modificare ce nu reprezintă o modificare majoră), fără o aprobare suplimentară din partea agenției. În acest caz, articolul modificat păstrează numărul de model inițial (se utilizează modificări ale numerelor reperelor pentru a identifica modificările minore), iar titularul trimite agenției datele revizuite necesare pentru conformitate cu punctul 21A.603 litera (b).
- (b) Orice modificare de proiect efectuată de către titularul autorizației ETSO, destul de amplă pentru a necesita o evaluare completă în vederea stabilirii conformității cu ETSO, reprezintă o modificare majoră. Înainte de efectuarea unei astfel de modificări, titularul atribuie articolului o nouă denumire a tipului sau modelului și solicită o nouă autorizație în condițiile prevăzute la punctul 21A.603.
- (c) O modificare de proiect efectuată de o persoană fizică sau juridică, alta decât titularul autorizației ETSO care a depus declarația de conformitate pentru articol, este eligibilă pentru aprobare în condițiile prevăzute în acest capitol numai în cazul în care persoana care dorește aprobarea solicită o autorizație ETSO separată, în condițiile prevăzute la punctul 21A.603.

21A.613 Evidența documentelor

Ca urmare a cerințelor de evidență corespunzătoare sau aferente sistemului de calitate, toate informațiile relevante referitoare la construcție, desenele și rapoartele probelor, inclusiv rapoartele de inspecție privind articolul testat, se țin la dispoziția agenției și se stochează cu scopul de a oferi informațiile necesare pentru a se asigura menținerea navigabilității articolului și a produsului din certificatul de omologare de tip în care este montat.

▼B**21A.615 Inspecția din partea agenției**

La solicitarea agenției, fiecare solicitant sau titular de autorizație ETSO pentru un articol trebuie să permită agenției:

- (a) să asiste la orice probe;
- (b) să verifice dosarele cu datele tehnice referitoare la acel articol.

21A.619 Durata și menținerea valabilității

(a) O autorizație ETSO se eliberează pe durată nelimitată. Aceasta rămâne valabilă în afară de oricare din cazurile în care:

1. condițiile solicitate în momentul acordării autorizației ETSO nu mai sunt respectate; sau
2. obligațiile titularului indicate la punctul 21A.609 nu mai sunt îndeplinite; sau
3. s-a dovedit că articolul prezintă riscuri inacceptabile în exploatare; sau
4. autorizația a fost suspendată sau retrasă în condițiile prevăzute de procedurile administrative aplicabile, stabilite de către agenție.

(b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul se returnează agenției.

21A.621 Transferabilitatea

Cu excepția unei modificări de proprietate a titularului, care se consideră o modificare importantă și, în consecință, trebuie să fie conformă cu punctele 21A.147 și 21A.247, după caz, o autorizație ETSO eliberată în condițiile prevăzute în prezenta parte nu este transferabilă.

▼M4

CAPITOLUL P – AUTORIZAȚIA DE ZBOR

▼M6**21A.701 Domeniu de aplicare**

(a) Autorizațiile de zbor se vor emite în conformitate cu prezentul capitol pentru aeronave care nu îndeplinesc sau pentru care nu s-a demonstrat că îndeplinesc cerințele de navigabilitate aplicabile, dar care pot zbura în siguranță în condiții definite și în următoarele scopuri:

1. dezvoltare;
2. demonstrarea conformității cu normele sau specificațiile de certificare;
3. instruirea personalului întreprinderilor de proiectare sau al întreprinderilor de producție;
4. încercările în zbor după fabricație pentru aeronavele noi fabricate;
5. pilotarea aeronavelor aflate în fabricație între unitățile de producție;
6. pilotarea aeronavei pentru acceptarea de către beneficiar;
7. livrarea sau exportul aeronavei;
8. pilotarea aeronavei pentru acceptarea de către autoritate;
9. studii de piață, inclusiv formarea echipajului beneficiarului;
10. expoziții și spectacole aeriene;
11. pilotarea aeronavei către o locație unde ar urma să aibă loc revizia de întreținere sau de navigabilitate sau către un loc de conservare;
12. pilotarea aeronavei cu o greutate care depășește greutatea maximă de decolare certificată pentru zbor dincolo de distanța normală de zbor deasupra apei saudeasupra zonelor terestre unde nu sunt disponibile condiții de aterizare adecvate sau unde combustibilul adecvat nu este disponibil;
13. doborârea de recorduri, curse aeriene sau competiții similare;
14. pilotarea aeronavei care îndeplinește cerințele de navigabilitate înainte de a fi identificată conformitatea cu cerințele de mediu;

▼M6

15. pentru activități de zbor în scop recreativ cu aeronave simple sau cu tipuri de aeronave pentru care un certificat de navigabilitate sau un certificat de navigabilitate restricționat nu este necesar.
- (b) Prezentul capitol stabilește procedura de emitere a autorizațiilor de zbor și de aprobare a condițiilor de zbor aferente, precum și drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor acestor autorizații și aprobări ale condițiilor de zbor.

21A.703 Eligibilitate

- (a) Orice persoană fizică sau juridică este eligibilă ca solicitant pentru o autorizație de zbor, exceptând autorizația de zbor emisă în sensul dispozițiilor de la punctul 21A.701 litera (a) punctul 15, în cazul căreia solicitantul trebuie să fie proprietarul aeronavei.
- (b) Orice persoană fizică sau juridică este eligibilă ca solicitant al unei aprobări a condițiilor de zbor.

▼M4**21A.705 Autoritatea competentă**

Fără a aduce atingere dispozițiilor punctului 21.1, în sensul prezentului capitol, „autoritatea competentă” este:

- (a) autoritatea desemnată de statul membru în care s-a făcut înmatricularea; sau
- (b) pentru aeronavele neînmatriculate, autoritatea desemnată de statul membru care a prescris marcajele de identificare.

21A.707 Solicitarea unei autorizații de zbor

- (a) În sensul dispozițiilor punctului 21A.703 și când solicitantului nu i s-a acordat prerogativul emiterii unei autorizații de zbor, solicitările de autorizații de zbor se adresează autorității competente în forma și modul stabilite de acea autoritate.
- (b) Solicitățile de autorizații de zbor vor cuprinde:
1. scopul (scopurile) zborului (zborurilor), în conformitate cu punctul 21A.701;
 2. modurile în care aeronava nu corespunde cerințelor de navigabilitate aplicabile;
 3. condițiile de zbor aprobate în conformitate cu punctul 21A.710.
- (c) În cazul în care unde condițiile de zbor nu sunt aprobate la momentul solicitării autorizației de zbor, se va face o solicitare pentru aprobarea condițiilor de zbor în conformitate cu punctul 21A.709.

21A.708 Condițiile de zbor

Condițiile de zbor includ:

- (a) configurația (configurațiile) pentru care se solicită autorizația de zbor;
- (b) orice condiție sau restricție necesară pentru exploatarea în siguranță a aeronavei, incluzând:
1. condițiile sau restricțiile puse pe itinerarii sau pe spațiul aerian, sau ambele, impuse pentru zbor (zboruri);
 2. condițiile și restricțiile impuse asupra echipajului de zbor care exploatează aeronava;
 3. restricțiile cu privire la transportul de persoane, altele decât echipajul de zbor;
 4. limitările de utilizare, proceduri specifice sau condiții tehnice care trebuie îndeplinite;
 5. programul specific de încercări în zbor (dacă este cazul);
 6. aranjamentele specifice pentru menținerea navigabilității, inclusiv instrucțiunile de întreținere și regimul în care vor fi efectuate;
- (c) demonstrarea faptului că avionul este capabil să zboare în siguranță în condițiile sau restricțiile literei (b);

▼ M4

- (d) metoda utilizată pentru controlul configurației aeronavei pentru a rămâne în condițiile stabilite.

21A.709 Solicitarea pentru aprobarea condițiilor de zbor

- (a) În conformitate cu punctul 21A.707 litera (c) și când solicitantului nu i s-a acordat prerogativul aprobării condițiilor de zbor, se va face o solicitare pentru aprobarea condițiilor de zbor:
1. atunci când aprobarea condițiilor de zbor are legătură cu siguranța în ceea ce privește proiectarea, către agenție, în forma și în modul stabilite de către aceasta; sau
 2. când aprobarea condițiilor de zbor nu are legătură cu siguranța proiectului, către autoritatea competentă, în forma și modul stabilite de către aceasta.
- (b) Fiecare solicitare pentru aprobarea condițiilor de zbor va include:
1. condițiile de zbor propuse;
 2. documentația pe care se bazează aceste condiții; și
 3. o declarație că aeronava este capabilă de zbor în siguranță în condițiile sau restricțiile de la punctul 21A.708 litera (b).

21A.710 Aprobarea condițiilor de zbor

- (a) În cazul în care aprobarea condițiilor de zbor are legătură cu siguranța proiectului, aprobarea va fi făcută de către:
1. agenție; sau
 2. o întreprindere de proiectare autorizată corespunzător, în temeiul prerogativului acordat de punctul 21A.263 litera (c) subpunctul 6.
- (b) În cazul în care aprobarea condițiilor de zbor nu are legătură cu siguranța proiectului, aprobarea se va face de către autoritatea competentă sau de către organizația autorizată corespunzător, care va emite, de asemenea, și autorizația de zbor.

▼ M6

- (c) Înaintea aprobării condițiilor de zbor, agenția, autoritatea competentă sau organizația autorizată trebuie să aibă certitudinea că aeronava este capabilă de zbor în siguranță în condițiile și cu restricțiile specificate. Agenția și autoritatea competentă pot face sau cere solicitantului să facă orice inspecții sau teste necesare în acest scop.

21A.711 Emiterea unei autorizații de zbor

- (a) Autorizația de zbor (Formularul EASA 20a, a se vedea apendicele) poate fi emisă de autoritatea competentă în condițiile prevăzute la punctul 21B.525.
- (b) O întreprindere de proiectare aprobată corespunzător poate emite o autorizație de zbor (Formular EASA 20b, a se vedea apendicele), în temeiul prerogativei acordate de punctul 21A.263 litera (c) punctul 7, atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21A.710.
- (c) O întreprindere de producție aprobată corespunzător poate emite o autorizație de zbor (Formular EASA 20b, a se vedea apendicele), în temeiul prerogativei acordate de punctul 21A.163 litera (e), atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21A.710.
- (d) O întreprindere de management al menținerii navigabilității aprobată corespunzător poate emite o autorizație de zbor (Formular EASA 20b, a se vedea apendicele), în temeiul prerogativei acordate de punctul M.A.711 din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21A.710.
- (e) Autorizația de zbor va preciza scopul (scopurile) și orice condiții sau restricții care au fost aprobate în conformitate cu punctul 21A.710.
- (f) Pentru autorizațiile emise în temeiul literei (b), (c) sau (d), va fi prezentată autorității competente, cu prima ocazie, dar în termen de cel mult 3 zile, o copie a autorizației de zbor și a condițiilor aferente de zbor.

▼ M6

- (g) În cazul în care există dovezi că oricare dintre condițiile specificate la punctul 21A.723 litera (a) nu este îndeplinită în ceea ce privește o autorizație de zbor emisă de o întreprindere în temeiul literei (b), (c) sau (d), respectiva întreprindere revoca de îndată autorizația de zbor și informează fără întârziere autoritatea competentă.

▼ M4**21A.713 Modificări**

- (a) Orice modificare care invalidează condițiile de zbor sau documentația justificativă asociată stabilite pentru autorizația de zbor se aprobă în conformitate cu punctul 21A.710. Când această modificare este importantă, se va face o solicitare în conformitate cu punctul 21A.709.
- (b) O modificare care afectează conținutul autorizației de zbor necesită emiterea unei noi autorizații de zbor în conformitate cu punctul 21A.711.

21A.715 Limbă

Manualele, afișele, listările și marcajele instrumentelor și alte informații necesare solicitate de specificațiile de certificare aplicabile vor fi prezentate în una sau mai multe dintre limbile oficiale ale Comunității Europene acceptate de către autoritatea competentă.

21A.719 Transferabilitate

- (a) Autorizațiile de zbor nu sunt transferabile.
- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (a), pentru o autorizație de zbor emisă în scopul stipulat la punctul 21A.701 litera (a) subpunctul 15, în cazul în care proprietatea asupra unei aeronave s-a schimbat, autorizația de zbor se transferă împreună cu aeronava, cu condiția ca aeronava să rămână cu aceeași înmatriculare sau ca respectiva autorizație să fie emisă doar cu acordul autorității competente din statul membru de înmatriculare către care este transferată aeronava.

21A.721 Inspecții

Deținătorul sau solicitantul unei autorizații de zbor va asigura accesul la aeronava implicată la cererea autorității competente.

21A.723 Durata și menținerea valabilității**▼ M6**

- (a) Autorizațiile de zbor se emit pentru o perioadă de maximum 12 luni și rămân valabile cu condiția:
1. respectării condițiilor și restricțiilor de la punctul 21A.711 litera (e) aferente autorizației de zbor;
 2. autorizația de zbor să nu facă obiectul unei renunțări sau al unei revocări;
 3. aeronava să rămână înmatriculată în același registru.

▼ M4

- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor literei (a), o autorizație de zbor emisă în scopul menționat la punctul 21A.701 litera (a) subpunctul 15 poate fi emisă pentru o durată nelimitată.
- (c) La renunțarea la autorizație sau în cazul în care aceasta este retrasă, autorizația de zbor se înapoiază autorității competente.

21A.725 Reînnoirea unei autorizații de zbor

Reînnoirea autorizației de zbor va fi preluată ca o schimbare în conformitate cu punctul 21A.713.

21A.727 Obligațiile deținătorului unei autorizații de zbor

Deținătorul unei autorizații de zbor trebuie să se asigure că condițiile și restricțiile asociate cu autorizația de zbor sunt satisfăcute și menținute.

▼M4**21A.729 Înregistrarea**

- (a) Toate documentele emise pentru a stabili și justifica condițiile de zbor se vor păstra de către titularul aprobării pentru condițiile de zbor la dispoziția agenției și a autorității competente și vor fi reținute pentru a furniza informațiile necesare pentru a asigura menținerea navigabilității aeronavei.
- (b) Toate documentele asociate emiterii autorizațiilor de zbor sub incidența prerogativelor întreprinderilor aprobate, inclusiv înregistrări de inspecție, documente care susțin aprobarea condițiilor de zbor și autorizația de zbor în sine, vor fi deținute de către întreprinderea aprobată respectivă la dispoziția agenției sau a autorității competente și vor fi reținute în scopul furnizării informațiilor necesare pentru a asigura menținerea navigabilității aeronavei.

▼B**CAPITOLUL Q - IDENTIFICAREA PRODUSELOR, REPERELOR ȘI DISPOZITIVELOR****21A.801 Identificarea produselor**

- (a) Identificarea produselor trebuie să includă următoarele informații:
 1. Numele producătorului.
 2. Destinația produsului.
 3. Numărul de serie dat de producător.
 4. Orice alte informații pe care agenția le consideră necesare.
- (b) Orice constructor de aeronavă sau motor, persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute la capitolul G sau capitolul F, trebuie să identifice aeronava sau motorul printr-o placă ignifugă, pe care se aplică datele menționate la litera (a) prin gravare, ștanțare sau orice altă metodă de marcare ignifugă aprobată. Placa de identificare se fixează astfel încât să fie accesibilă și lizibilă și să nu poată fi înlăturată sau ștersă în condiții de funcționare normală, nici să se piardă ori să fie distrusă în caz de accident.
- (c) Orice fabricant de elice, pală de elice sau butuc de elice, persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute în capitolul G sau capitolul F, trebuie să le identifice prin placare, ștanțare, gravare sau altă metodă de identificare ignifugă aprobată, pe o suprafață adecvată, astfel încât să se ofere datele menționate la litera (a); marcajul nu trebuie să poată fi șters ori înlăturat în condiții de funcționare normală, nici să se piardă ori să se distrugă în caz de accident.

▼M6

- (d) Pentru baloanele cu echipaj, placa de identificare recomandată la litera (b) se fixează pe învelișul balonului și se aplică, dacă este posibil, într-un loc în care să fie lizibilă pentru operator, atunci când balonul este umplut cu aer. În plus, nacela, cadrul de încărcare și orice sistem de încălzire se marchează permanent și lizibil cu numele producătorului, numărul reperului (sau echivalent), precum și cu numărul de serie (sau echivalent).

▼B**21A.803 Tratarea datelor de identificare**

- (a) Nici o persoană nu poate înlătura, modifica sau aplica datele de identificare menționate la punctul 21A.801 litera (a) pe nici o aeronavă, elice, pală de elice sau motor sau butuc de elice sau la punctul 21A.807 litera (a) pe un bloc de alimentare auxiliar (APU), fără aprobarea agenției.
- (b) Nici o persoană nu poate înlătura sau instala o placă de identificare prevăzută la punctele 21A.801 sau 21A.807, pentru un APU, fără aprobarea agenției.
- (c) Prin derogare de la literele (a) și (b), orice persoană fizică sau juridică ce efectuează lucrări de întreținere, în condițiile prevăzute de normele de aplicare asociate în vigoare, poate, în conformitate cu metodele, tehnicile și practicile stabilite de către agenție:
 1. să înlătore, să modifice sau să aplice datele de identificare menționate la punctul 21A.801 litera (a) pe orice aeronavă, motor, elice, pală de elice sau butuc de elice sau la punctul 21A.807 litera (a) pe un bloc de alimentare auxiliar (APU); sau

▼B

2. să înlătore o placă de identificare menționată la punctul 21A.801 sau la 21A.807 pentru blocul de alimentare auxiliar, atunci când acest lucru este necesar în timpul operațiilor de întreținere.
- (d) Nici o persoană nu poate instala o placă de identificare, înlăturată în conformitate cu litera (c) subpunctul 2, pe o aeronavă, un motor, o elice, pală de elice sau un butuc de elice, în afara celor de pe care a fost înlăturată.

21A.804 Identificarea reperelor și dispozitivelor**▼M6**

- (a) Fiecare reper sau dispozitiv se marchează permanent și lizibil cu:
1. o denumire, o marcă comercială sau un simbol care să identifice producătorul într-o manieră identificată de datele de proiectare aplicabile; și
 2. numărul reperului, prevăzut în datele de proiect aplicabile; și
 3. literele EPA, pentru reperate sau dispozitive fabricate în conformitate cu datele de proiect aprobate care nu aparțin titularului certificatului de tip a produsului în cauză, cu excepția articolelor ETSO.

▼B

- (b) Prin derogare de la litera (a), în cazul în care agenția este de acord că un reper sau un dispozitiv are dimensiuni prea mici sau că, din alt motiv, nu se poate realiza marcarea unui reper sau a unui dispozitiv cu datele prevăzute la litera (a), documentul de autorizare a dării în exploatare care însoțește reperul sau dispozitivul ori ambalajul lor trebuie să cuprindă informațiile care nu au putut fi marcate pe reper sau dispozitiv.

21A.805 Identificarea reperelor esențiale

Pe lângă cerința de la punctul 21A.804, fiecare producător al unui reper ce urmează a fi montat pe un produs cu certificat de omologare de tip, care a fost identificat ca fiind un reper cu un grad ridicat de complexitate, trebuie să marcheze acel reper, permanent și lizibil, cu un număr de reper și un număr de serie.

21A.807 Identificarea articolelor ETSO

- (a) Fiecare titular al unei autorizații ETSO, în condițiile prevăzute în capitolul O, trebuie să marcheze fiecare articol, permanent și lizibil, cu următoarele informații:
1. numele și adresa producătorului;
 2. denumirea, tipul, numărul de reper sau desemnarea modelului articolului;
 3. numărul de serie sau data fabricației articolului sau ambele; și
 4. numărul ETSO aplicabil.
- (b) Prin derogare de la litera (a), în cazul în care agenția este de acord că un reper este prea mic sau că, din alt motiv, nu se poate realiza marcarea unui reper cu oricare dintre informațiile solicitate la litera (a), documentul de autorizare a dării în exploatare care însoțește reperul sau cutia acestuia trebuie să cuprindă informațiile care nu au putut fi marcate pe reper.
- (c) Fiecare persoană care produce un bloc de alimentare auxiliar (APU), în condițiile prevăzute în capitolul G sau capitolul F, trebuie să identifice acel APU printr-o placă ignifugă pe care să se marcheze prin gravare, ștanțare sau altă metodă de marcă ignifugă aprobată, datele menționate la litera (a). Placa de identificare se fixează astfel încât să fie accesibilă și lizibilă și să nu poată fi îndepărtată sau ștearsă în condiții de exploatare normală, nici să se piardă ori să se distrugă în caz de accident.

SECȚIUNEA B**PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE****CAPITOLUL A - DISPOZIȚII GENERALE****21B.5 Domeniu de aplicare**

- (a) Prezenta secțiune stabilește procedura pe care trebuie să o urmeze autoritatea competentă a statului membru atunci când își exercită sarcinile și responsabilitățile legate de eliberarea, întreținerea, modificarea, suspendarea și

▼B

retragerea certificatelor, aprobărilor și autorizațiilor menționate în prezenta parte.

- (b) În conformitate cu articolul 14 din regulamentul de bază, agenția trebuie să elaboreze specificații pentru certificare și materiale cu caracter orientativ pentru a sprijini statele membre în aplicarea prezentei secțiuni.

▼M4**21B.20 Obligațiile autorității competente**

Fiecare autoritate competentă a statului membru răspunde de punerea în aplicare a secțiunii A capitolele F, G, H, I și P numai pentru solicitanții sau titularii al căror sediu principal se află pe teritoriul său.

▼B**21B.25 Cerințe privind organizarea autorității competente****▼M4**

- (a) Generalități:

Statul membru va desemna o autoritate competentă cu responsabilități alocate pentru punerea în aplicare a secțiunii A capitolele F, G, H, I și P cu proceduri documentate, structură organizatorică și personal.

▼B

- (b) Resurse:

1. Numărul angajaților trebuie să fie suficient pentru a îndeplini sarcinile primite.
2. Autoritatea competentă a statului membru numește unul sau mai mulți directori care răspund de executarea sarcinii (sarcinilor) asociate în cadrul autorității, inclusiv comunicarea cu agenția și cu celelalte autorități naționale, după caz.

- (c) Calificare și instruire:

Toți angajații trebuie să fie calificați în mod corespunzător și să aibă cunoștințe, experiență și instruire suficiente pentru a-și duce la îndeplinire sarcina primită.

21B.30 Proceduri documentate

- (a) Autoritatea competentă a statului membru stabilește proceduri documentate pentru descrierea organizării, mijloacelor și metodelor de satisfacere a cerințelor prezentei părți. Procedurile trebuie să fie actualizate și reprezintă documentele de lucru de bază în cadrul respectivei autorități, pentru toate activitățile asociate.
- (b) O copie a procedurilor și modificărilor acestora este pusă la dispoziția agenției.

21B.35 Modificarea organizării și procedurilor

- (a) Autoritatea competentă a statului membru informează agenția cu privire la orice modificare importantă a organizării sale și a procedurilor sale documentate.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru trebuie să își actualizeze la timp procedurile documentate în legătură cu orice modificare a normelor, pentru a asigura punerea în aplicare eficace.

21B.40 Soluționarea litigiilor

- (a) Autoritatea competentă a statului membru instituie un sistem de soluționare a litigiilor, în cadrul procedurilor sale de organizare documentate.
- (b) În cazul în care există un litigiu care nu poate fi soluționat între autoritățile competente ale statelor membre, conform dispozițiilor de la punctul 21B.25 litera (b) subpunctul 2, directorii sunt cei responsabili de notificarea agenției, în vederea medierii.

21B.45 Raportare/coordonare

- (a) Autoritatea competentă a statului membru asigură coordonarea, după caz, cu celelalte echipe de certificare, investigare, aprobare sau autorizare ale respectivei autorități, cu celelalte state membre și cu agenția, pentru a

▼B

asigura schimbul eficient de informații legate de siguranța produselor, reperelor și dispozitivelor.

- (b) Autoritatea competentă a statului membru informează agenția cu privire la orice dificultate întâmpinată în punerea în aplicare a prezentei părți.

21B.55 Evidența documentelor

Autoritatea competentă a statului membru păstrează sau menține accesul la înregistrările corespunzătoare referitoare la certificatele, aprobările și autorizațiile pe care le-a acordat în conformitate cu normele interne respective și a căror responsabilitate este transferată agenției, atât timp cât aceste înregistrări nu au fost transferate la agenție.

21B.60 Dispoziții privind navigabilitatea

În cazul în care o autoritate competentă a unui stat membru primește dispoziții privind navigabilitatea de la autoritatea competentă a unui stat nemembru, dispozițiile se transmit agenției pentru a fi aduse la cunoștință, în conformitate cu articolul 15 din regulamentul de bază.

CAPITOLUL B - CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP RESTRICȚIONATE

Se aplică procedurile administrative stabilite de către agenție.

(CAPITOLUL C - NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL D - MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICȚIONATE

Se aplică procedurile administrative stabilite de către agenție.

CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPLIMENTARE

Se aplică procedurile administrative stabilite de către agenție.

CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE**21B.120 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă numește o echipă de investigație pentru fiecare solicitant sau titular al unei scrisori de aprobare, pentru a duce la îndeplinire toate sarcinile relevante asociate cu această scrisoare de aprobare, echipă formată dintr-un șef de echipă care administrează și conduce echipa și, dacă este necesar, unul sau mai mulți membri ai echipei. Șeful de echipă se subordonează managerului răspunzător pentru activitate, definit la punctul 21B.25 litera (b) subpunctul 2.
- (b) Autoritatea competentă desfășoară suficiente activități de investigare pentru un solicitant sau un titular al unei scrisori de aprobare, pentru a justifica recomandările pentru eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea scrisorii de aprobare.
- (c) Autoritatea competentă întocmește proceduri de investigare a solicitanților sau titularilor unei scrisori de aprobare, ca parte a procedurilor documentate care acoperă cel puțin următoarele elemente:
1. evaluarea cererilor primite;
 2. stabilirea echipei de investigare;
 3. pregătirea și planificarea investigațiilor;
 4. evaluarea documentației (manual, proceduri etc.);
 5. auditare și inspecție;
 6. urmărirea acțiunilor corective; și
 7. recomandare privind eliberarea, modificarea, suspendarea sau retragerea scrisorii de aprobare.

▼M6**21B.125 Constatări**

- (a) În cazul în care, în cursul auditurilor sau prin alte mijloace, autoritatea competentă găsește dovezi obiective care demonstrează că titularul unei scrisori de aprobare nu respectă cerințele aplicabile din secțiunea A a anexei (partea 21), constatarea este clasificată în conformitate cu punctul 21A.125B litera (a).
- (b) Autoritatea competentă ia următoarele măsuri:
1. pentru constatările de nivel 1, autoritatea competentă ia măsuri imediate pentru a limita, suspenda sau revoca, în totalitate sau parțial, în funcție de importanța constatării, scrisoarea de aprobare, până când întreprinderea finalizează o acțiune corectivă satisfăcătoare;
 2. pentru constatările de nivel 2, autoritatea competentă acordă un termen pentru aplicarea unei acțiuni corective, adaptat naturii constatării. Acest termen nu poate depăși trei luni. În anumite împrejurări, la sfârșitul acestei perioade și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul de trei luni dacă se prezintă un plan de acțiuni corective satisfăcător.
- (c) Aceasta ia măsuri pentru a suspenda, în totalitate sau parțial, scrisoarea de aprobare.

▼B**21B.130 Emiterea scrisorii de aprobare**

- (a) În cazul în care s-a convins că producătorul este în conformitate cu cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul F, autoritatea competentă emite o scrisoare de aprobare care arată conformitatea produselor industriale, a reperelor sau dispozitivelor (formular EASA 65, a se vedea anexa), fără întârziere nejustificată.
- (b) Scrisoarea de aprobare cuprinde domeniul de aplicare a acordului, o dată de reziliere și, dacă este cazul, limitările corespunzătoare legate de autorizare.
- (c) Perioada de valabilitate a scrisorii de aprobare nu poate depăși un an.

21B.135 Menținerea scrisorii de aprobare

Autoritatea competentă menține scrisoarea de aprobare atâta vreme cât:

- (a) Fabricantul aplică în mod corespunzător formularul EASA 52 (a se vedea anexa) ca declarație de conformitate pentru aeronava completă și formularul EASA 1 (a se vedea anexa) pentru alte produse decât aeronava completă, reperi și dispozitivele; și
- (b) Verificările au fost efectuate de către autoritatea competentă a statului membru înaintea validării formularului EASA 52 (a se vedea anexa) sau a formularului EASA 1 (a se vedea anexa), în conformitate cu punctul 21A.130 litera (c) și nu au revelat neconformitate față de cerințele sau procedurile cuprinse în manualul furnizat de fabricant sau în ceea ce privește conformitatea produselor, reperelor și dispozitivelor respective. Aceste inspecții trebuie să verifice cel puțin dacă:
1. Acordul se referă la produsul, reperul sau dispozitivul care a fost validat și rămâne valabil.
 2. Manualul descris la punctul ►M6 21A.125A litera (b) ◄ și starea sa de modificare menționată în scrisoarea de aprobare reprezintă document de lucru de bază pentru fabricant. În caz contrar, inspecția nu trebuie să continue și, în consecință, eliberarea certificatelor nu este validată.
 3. Producția a fost realizată în conformitate cu condițiile prevăzute în scrisoarea de aprobare și s-a efectuat în mod satisfăcător.
 4. Verificările și probele (inclusiv probele de zbor, dacă este cazul), în conformitate cu punctul 21A.130 litera (b) subpunctul 2 și litera (b) subpunctul 3, au fost realizate în conformitate cu condiția prevăzută în scrisoarea de aprobare și s-au efectuat în mod satisfăcător.
 5. Verificările efectuate de autoritatea competentă, descrise sau abordate în scrisoarea de aprobare, au fost efectuate și s-a constatat că rezultatele sunt acceptabile.
 6. Declarația de conformitate este conformă cu punctul 21A.130 și informațiile asigurate de aceasta nu împiedică validarea sa; și

▼B

- (c) Nu s-a ajuns la data de reziliere pentru scrisoarea de aprobare.

21B.140 Modificarea scrisorii de aprobare

- (a) Autoritatea competentă examinează, după caz, în conformitate cu punctul 21B.120, orice modificare a scrisorii de aprobare.
- (b) În cazul în care autoritatea competentă s-a convins că cerințele din secțiunea A capitolul F continuă să fie respectate, ea trebuie să modifice scrisoarea de aprobare în mod corespunzător.

▼M6**21B.145 Limitarea, suspendarea și revocarea scrisorii de aprobare**

- (a) Limitarea, suspendarea sau revocarea scrisorii de aprobare este comunicată în scris titularului scrisorii de aprobare. Autoritatea competentă declară motivele limitării, suspendării sau revocării și informează titularul scrisorii de aprobare cu privire la dreptul său la apel.
- (b) În cazul în care o scrisoare de aprobare a fost suspendată, ea poate fi repusă în vigoare numai după restabilirea conformității cu cerințele secțiunii A capitolul F din anexă (partea 21).

▼B**21B.150 Evidența documentelor**

- (a) Autoritatea competentă stabilește un sistem de păstrare a documentelor care permite urmărirea adecvată a procesului de eliberare, menținere, modificare, suspendare sau retragere a fiecărei scrisori de aprobare.
- (b) Înregistrările trebuie să cuprindă cel puțin:
1. documentele asigurate de către solicitantul sau titularul unei scrisori de aprobare;
 2. documentele formulate în timpul investigației și inspecției, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite la punctul 21B.120;
 3. scrisoarea de aprobare, inclusiv schimbările; și
 4. procesele verbale al întâlnirilor cu producătorul.
- (c) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă de păstrare minimă de șase ani de la rezilierea scrisorii de aprobare.
- (d) De asemenea, autoritatea competentă ține evidența tuturor declarațiilor de conformitate (formular EASA 52, a se vedea anexa) și a certificatelor de autorizare a dării în exploatare (formular EASA 1, a se vedea anexa) pe care le-a validat.

CAPITOLUL G – APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE**21B.220 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă numește o echipă de aprobare a întreprinderii de producție pentru fiecare solicitant sau titular de aprobare de întreprindere de producție, pentru a îndeplini toate sarcinile relevante asociate cu această aprobare de întreprindere de producție, echipa fiind formată dintr-un șef de echipă care administrează și conduce echipa de aprobare și, dacă este necesar, unul sau mai mulți membri ai echipei. Șeful echipei este subordonat managerului responsabil pentru activitate, definit la punctul 21B.25 litera (b) subpunctul 2.
- (b) Autoritatea competentă desfășoară suficiente activități de investigare pentru un solicitant sau titular de aprobare de întreprindere de producție, pentru a justifica recomandările pentru eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea aprobării.
- (c) Autoritatea competentă pregătește procedurile pentru verificarea unei aprobări de întreprindere de producție, ca parte a procedurilor documentate care acoperă cel puțin următoarele elemente:
1. evaluarea cererilor primite;

▼B

2. stabilirea echipei de aprobare a întreprinderii de producție;
3. verificarea pregătirii și planificării;
4. evaluarea documentației (prezentarea întreprinderii de producție, proceduri etc.);
5. auditare;
6. urmărirea acțiunilor corective;
7. recomandare pentru eliberarea, modificarea, suspendarea sau retragerea aprobării de întreprindere de producție;
8. supraveghere continuă.

▼M6**21B.225 Constatări**

- (a) În cazul în care, în cursul auditurilor sau prin alte mijloace, autoritatea competentă găsește dovezi obiective care demonstrează că titularul unei autorizații de întreprindere de producție nu respectă cerințele aplicabile din secțiunea A a anexei (partea 21), constatarea este clasificată în conformitate cu punctul 21A.158 litera (a).
- (b) Autoritatea competentă ia următoarele măsuri:
1. pentru constatările de nivel 1, autoritatea competentă ia măsuri imediate pentru a limita, suspenda sau revoca, în totalitate sau parțial, în funcție de importanța constatării, autorizația de întreprindere de producție până când întreprinderea finalizează o acțiune corectivă satisfăcătoare;
 2. pentru constatările de nivel 2, autoritatea competentă acordă un termen pentru aplicarea unei acțiuni corective, adaptat naturii constatării. Acest termen nu poate depăși trei luni. În anumite împrejurări, la sfârșitul acestei perioade și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul de trei luni dacă se prezintă un plan de acțiuni corective satisfăcător.
- (c) Autoritatea competentă ia măsuri pentru a suspenda, în totalitate sau parțial, autorizarea dacă nu se restabilește conformitatea în termenele decise de autoritatea competentă.

▼B**21B.230 Emiterea certificatului**

- (a) În cazul în care s-a convins că întreprinderea de producție este în conformitate cu cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul G, autoritatea competentă emite o aprobare de întreprindere de producție (formular EASA 55, a se vedea anexa), fără întârziere nejustificată.
- (b) Numărul de referință se include în formularul EASA 55, în modul prevăzut de agenție.

21B.235 Supraveghere continuă**▼M6**

- (a) În scopul justificării menținerii autorizației de întreprindere de producție, autoritatea competentă desfășoară o supraveghere continuă:
1. pentru a verifica dacă sistemul de calitate al titularului autorizației de întreprindere de producție respectă în continuare secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea 21);
 2. pentru a verifica dacă întreprinderea titularului aprobării de întreprindere de producție funcționează în conformitate cu prezentarea întreprinderii de producție; și
 3. pentru a verifica intrarea în vigoare a procedurilor de prezentare a întreprinderii de producție; și
 4. pentru a monitoriza prin eșantionare standardele produsului, reperului sau dispozitivului.

▼B

- (b) Supravegherea continuă se realizează în conformitate cu punctul 21B.220.

▼B

- (c) Autoritatea competentă asigură, prin supraveghere continuă planificată, că aprobarea de întreprindere de producție este revizuită complet, în ceea ce privește conformarea cu cerințele prezentei părți, pe parcursul unei perioade de 24 de luni. Supravegherea continuă poate fi reprezentată de câteva activități de investigație pe parcursul acestei perioade de timp. Numărul de audituri poate varia în funcție de complexitatea întreprinderii, de numărul de locații și de caracterul critic al producției. Ca o cerință minimă, titularul unei aprobări de întreprindere de producție trebuie să fie supus activității de supraveghere continuă de către autoritatea competentă cel puțin o dată pe an.

21B.240 Modificarea aprobării întreprinderii de producție

- (a) Autoritatea competentă monitorizează orice schimbare minoră, prin activități de supraveghere continuă.
- (b) Autoritatea competentă investighează, după caz, în conformitate cu cerințele de la punctul 21B.220, orice modificare semnificativă a unei aprobări de întreprindere de producție sau cerere făcută de un titular de aprobare de întreprindere de producție pentru modificarea domeniului de aplicare sau a termenelor aprobării.
- (c) În cazul în care autoritatea competentă este convinsă că cerințele din secțiunea A capitolul G continuă să fie respectate, ea va modifica aprobarea de întreprindere de producție în mod corespunzător.

21B.245 Suspendarea și revocarea aprobării întreprinderii de producție

- (a) În cazul unei constatări de nivel unu sau de nivel doi, autoritatea competentă limitează, suspendă sau retrage, parțial sau în întregime, o aprobare de întreprindere de producție, după cum urmează:
1. În cazul unei constatări de nivel unu, aprobarea de întreprindere de producție este imediat limitată sau suspendată. În cazul în care titularul aprobării de întreprindere de producție nu reușește să respecte cerințele de la punctul 21A.158 litera (c) subpunctul 1, aprobarea de întreprindere de producție este retrasă.
 2. În cazul unei constatări de nivel doi, autoritatea competentă decide în privința oricărei limitări a volumului aprobării, prin suspendarea temporară a aprobării de întreprindere de producție sau a unor părți din aceasta. În cazul în care titularul aprobării de întreprindere de producție nu reușește să respecte cerințele de la punctul 21A.158 litera (c) subpunctul 2, aprobarea de întreprindere de producție este retrasă.
- (b) Limitarea, suspendarea sau retragerea aprobării de întreprindere de producție se comunică în scris titularului aprobării de întreprindere de producție. Autoritatea competentă prezintă motivele pentru suspendare sau retragere și informează titularul aprobării de întreprindere de producție despre dreptul său la apel.
- (c) În cazul în care o aprobare de întreprindere de producție a fost suspendată, ea poate fi restabilită numai după refacerea conformității cu secțiunea A capitolul G.

21B.260 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă stabilește un sistem de evidență a documentelor care permite urmărirea adecvată a procesului pentru eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea fiecărei aprobări de întreprindere de producție.
- (b) Înregistrările cuprind cel puțin:
1. documentele furnizate de solicitantul sau titularul unui certificat de aprobare a întreprinderii de producție;
 2. documentele întocmite în timpul investigației și controlului, în care sunt definite activitățile și rezultatele privind elementele definite la punctul 21B.220, inclusiv constatările stabilite în conformitate cu punctul 21B.225;
 3. programul de supraveghere continuă, care include înregistrarea investigațiilor efectuate;

▼B

4. certificatul de aprobare a întreprinderii de producție, inclusiv modificările;
 5. procesul verbal al întâlnirilor cu titularul aprobării de întreprindere de producție.
- (c) Evidențele se păstrează pe o perioadă minimă de șase ani.

▼M4

CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICȚIONATE

▼B**21B.320 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea desfășoară suficiente activități de investigație pentru solicitantul sau titularul unui certificat de navigabilitate, pentru a justifica eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea certificatului ori a aprobării.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea întocmește procedurile de evaluare, care se referă cel puțin la următoarele elemente:
 1. evaluarea eligibilității solicitantului;
 2. evaluarea eligibilității cererii;
 3. clasificarea certificatelor de navigabilitate;
 4. evaluarea documentației primite împreună cu solicitarea;
 5. inspectarea aeronavei;
 6. determinarea condițiilor, restricțiilor sau limitărilor necesare pentru certificatele de navigabilitate.

▼M6**21B.325 Emiterea certificatelor de navigabilitate**

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite sau modifică certificatele de zgomot fără întârzieri nejustificate (Formular EASA 25, a se vedea apendicele), atunci când constată că cerințele de la punctul 21B.326 și cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul H din prezenta anexă (partea 21) sunt îndeplinite.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite sau modifică un certificat restricționat de navigabilitate fără întârzieri nejustificate (Formular EASA 24, a se vedea apendicele), atunci când constată că cerințele de la punctul 21B.327 și cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul H din prezenta anexă (partea 21) sunt îndeplinite.
- (c) Pe lângă certificatul de navigabilitate menționat la litera (a) sau (b), pentru o aeronavă nouă sau folosită, provenită dintr-un stat nemembru, autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite un certificat inițial de revizuire a navigabilității (Formular EASA 15a, a se vedea apendicele).

21B.326 Certificatul de navigabilitate

Autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea emite un certificat de navigabilitate pentru:

- (a) O aeronavă nouă:
 1. la prezentarea documentației solicitate în temeiul punctului 21A.174 litera (b) punctul 2;
 2. atunci când autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea a stabilit că aeronava este conformă cu proiectul aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.

▼M6

- (b) O aeronavă folosită:
1. la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21A.174 litera (b) punctul 3, demonstrând următoarele:
 - (i) aeronava este conformă cu un proiect de tip aprobat în baza unui certificat de tip și a oricărui certificat de tip suplimentar, schimbare sau reparație aprobată conform anexei (partea 21); și
 - (ii) au fost respectate dispozițiile aplicabile privind navigabilitatea; și
 - (iii) aeronava a fost inspectată conform dispozițiilor aplicabile din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003;
 2. atunci când autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea a stabilit că aeronava este conformă cu proiectul aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.

21B.327 Certificate de navigabilitate restricționate

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea emite un certificat de navigabilitate restricționat pentru:
1. O aeronavă nouă:
 - (i) la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21A.174 litera (b) punctul 2;
 - (ii) atunci când autoritatea competentă din statul membru în care s-a făcut înmatricularea constată că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de agenție în baza unui certificat de tip restricționat sau în conformitate cu specificații de certificare specifice și că poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.
 2. O aeronavă folosită:
 - (i) la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21A.174 litera (b) punctul 3, demonstrând următoarele:
 - A. aeronava este conformă cu un proiect de tip aprobat de agenție în baza unui certificat restricționat de tip sau în conformitate cu specificații de certificare specifice și a oricărui certificat de tip suplimentar, schimbare sau reparație aprobată conform anexei (partea 21); și
 - B. au fost respectate dispozițiile aplicabile privind navigabilitatea; și
 - C. aeronava a fost inspectată conform dispozițiilor aplicabile din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003;
 - (ii) atunci când autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea a stabilit că aeronava este conformă cu proiectul aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.
- (b) Pentru o aeronavă care nu se poate conforma cerințelor esențiale menționate în regulamentul de bază și care nu este eligibilă pentru un certificat de tip restricționat, agenția ia în considerare, după caz, abaterile de la respectivele cerințe esențiale:
1. emite și verifică conformitatea cu specificațiile de navigabilitate speciale, asigurând siguranța optimă cu privire la utilizarea preconizată; și
 2. specifică limitările de utilizare pentru această aeronavă.
- (c) Limitările de utilizare vor fi asociate cu certificatele de navigabilitate restricționate, inclusiv restricții de spațiu aerian, după caz, pentru ține seama de abaterile de la cerințele esențiale de navigabilitate prevăzute în regulamentul de bază.

▼M4**21B.330 Suspendarea și revocarea certificatelor de navigabilitate și a certificatelor de navigabilitate restricționate**

- (a) În cazul în care există dovada că nu este îndeplinită oricare dintre condițiile specificate la punctul 21A.181 litera (a), autoritatea competentă din statul membru în care s-a efectuat înmatricularea suspendă sau retrage certificatul de navigabilitate.
- (b) În momentul emiterii notificării de suspendare sau retragere a certificatului de navigabilitate sau a certificatului de navigabilitate restricționat, autoritatea competentă din statul membru în care s-a efectuat înmatricularea va prezenta motivele suspendării sau ale retragerii și va informa titularul certificatului despre dreptul său la apel.

▼B**21B.345 Evidența documentelor**

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea stabilește un sistem de evidență a documentelor care să permită urmărirea procesului de emisie, menținere, modificare, suspendare sau retragere a fiecărui certificat de navigabilitate individual.
- (b) Înregistrările includ cel puțin:
 1. documentele asigurate de către solicitant;
 2. documentele întocmite în timpul investigației, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite în 21B.320 litera (b);
 3. o copie a certificatului sau autorizației, inclusiv modificările.
- (c) Înregistrările se păstrează pe o perioadă minimă de șase ani de la părăsirea registrului național.

CAPITOLUL I - CERTIFICATE DE ZGOMOT**21B.420 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea trebuie să întreprindă suficiente activități de investigație pentru un solicitant sau titular al unui certificat de zgomot, pentru a justifica eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea certificatului.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea pregătește proceduri de evaluare ca parte a procedurilor documentate care acoperă cel puțin următoarele elemente:
 1. evaluarea eligibilității;
 2. evaluarea documentației primite împreună cu cererea;
 3. inspectarea aeronavei.

21B.425 Eliberarea certificatelor de zgomot

Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite sau modifică, după caz, certificatele de zgomot fără întârziere nejustificată (formular EASA 45, a se vedea anexa), dacă este satisfăcută de îndeplinirea cerințelor aplicabile din secțiunea A capitolul I.

21B.430 Suspendarea și retragerea certificatului de zgomot

- (a) În cazul în care există dovada că nu sunt îndeplinite unele din condițiile specificate la punctul 21A.211 litera (a), autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea suspendă sau retrage un certificat de zgomot.
- (b) În cazul emiterii unei notificări de suspendare și retragere a unui certificat de zgomot, autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea trebuie să prezinte motivele suspendării sau retragerii și să informeze titularul de certificat despre dreptul său la apel.

▼B**21B.445 Evidența documentelor**

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea stabilește un sistem de evidență a documentelor, bazat pe criteriile de evidență minime, care să permită urmărirea corespunzătoare a procesului de emitere, menținere, modificare, suspendare sau retragere a fiecărui certificat de zgomot.
- (b) Înregistrările trebuie să includă cel puțin:
1. documentele asigurate de solicitant;
 2. documentele întocmite în timpul investigației, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite la punctul 21B.420 litera (b);
 3. o copie a certificatului, inclusiv modificările.
- (c) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă minimă de șase ani după părăsirea registrului național.

CAPITOLUL J – APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PROIECTARE

Se aplică procedurile administrative stabilite de agenție.

CAPITOLUL K – REPERE ȘI DISPOZITIVE

Se aplică procedurile administrative stabilite de agenție.

(CAPITOLUL L – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL M – REPARAȚII

Se aplică procedurile administrative stabilite de agenție.

(CAPITOLUL N – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL O – AUTORIZAȚII ETSO

Se aplică procedurile administrative stabilite de agenție.

▼M4**CAPITOLUL P – AUTORIZAȚIA DE ZBOR****21B.520 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă va efectua suficiente activități de investigare pentru a justifica emiterea sau retragerea autorizației de zbor.
- (b) Autoritatea competentă va pregăti proceduri de evaluare care să acopere cel puțin următoarele elemente:
1. evaluarea eligibilității solicitantului;
 2. evaluarea eligibilității cererii;
 3. evaluarea documentației primită împreună cu cererea;
 4. inspecția aeronavei;
 5. aprobarea condițiilor de zbor în conformitate cu punctul 21A.710 litera (b).

▼M6**21B.525 Emiterea unei autorizații de zbor**

Autoritatea competentă emite o autorizație de zbor (Formularul EASA 20a, a se vedea apendicele) fără întârzieri nejustificate:

1. la prezentarea informațiilor necesare în temeiul punctului 21A.707; și
2. atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21A.710; și

▼M6

3. atunci când autoritatea competentă, prin investigațiile proprii, care pot include inspecții, sau prin proceduri convenite cu solicitantul, a stabilit că aeronava este în conformitate cu proiectul definit în temeiul punctului 21A.708 înainte de zbor.

▼M4**21B.530 Retragera autorizațiilor de zbor**

- (a) În cazul în care există dovada că nu este îndeplinită oricare dintre condițiile specificate la punctul 21A.723 litera (a), autoritatea competentă va retrage autorizația de zbor.
- (b) În momentul emiterii notificării de retragere a autorizației de zbor, autoritatea competentă prezintă motivele retragerii și informează titularul autorizației de zbor despre dreptul său la apel.

21B.545 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă va utiliza un sistem de evidență a documentelor care să asigure o trasabilitate adecvată a procesului pentru emiterea și retragerea oricărei autorizații de zbor individuale.
- (b) Evidențele vor conține cel puțin:
 1. documentele furnizate de solicitant;
 2. documentele întocmite în timpul investigației, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite la punctul 21B.520 litera (b); și
 3. o copie a autorizației de zbor.
- (c) Evidențele se vor păstra pentru o perioadă de minimum șase ani după ce autorizația încetează să mai fie valabilă.

▼B**CAPITOLUL Q – IDENTIFICAREA PRODUSELOR, REPERELOR ȘI DISPOZITIVELOR**

Se aplică procedurile administrative stabilite de agenție.

▼ B*APENDICE*

FORMULARELE EASA

În cazul în care formularele din prezenta anexă sunt eliberate într-o altă limbă decât engleza, acestea trebuie să includă o traducere în limba engleză.

Formularele EASA („Agenția Europeană pentru Siguranța Aeriană”) menționate în anexele la prezenta parte au următoarele caracteristici obligatorii. Statele membre asigură recunoașterea formularelor EASA pe care le eliberează și răspund de tipărirea acestor formulare.

- ▶⁽¹⁾ Apendicele I – Formularul EASA 1 Certificat de autorizare a dării în exploatare
- Apendicele II – Formular 15a al EASA Certificat de revizuire a navigabilității
- Apendicele III – Formularul EASA 20a Autorizație de zbor
- Apendicele IV – Formularul EASA 20b Autorizație de zbor (emisă de organizații autorizate)
- Apendicele V – Formularul EASA 24 Certificat de navigabilitate restricționat
- Apendicele VI – Formularul EASA 25 Certificat de navigabilitate
- Apendicele VII – Formularul EASA 45 Certificat de zgomot
- Apendicele VIII – Formularul EASA 52 Declarație de conformitate a aeronavei
- Apendicele IX – Formularul EASA 53 Certificat de repunere în exploatare
- Apendicele X – Formularul EASA 55 Certificat de aprobare a întreprinderii de producție
- Apendicele XI – Formularul EASA 65 Scrisoare de aprobare pentru producția fără aprobarea întreprinderii de producție ◀

Apendicele I

Certificat de autorizare a dării în exploatare – Formularul EASA 1 menționat în anexă (partea 21)

1. Autoritatea competentă/lara care acordă aprobarea		2. CERTIFICAT DE AUTORIZARE A DĂRII ÎN EXPLOATARE FORMULAR EASA 1			3. Număr de identificare a formularului	
4. Numele și adresa întreprinderii:					5. Comandă/Contract/Factură	
6. Nr. crt.	7. Descriere	8. Nr. reper	9. Cantitate	10. Nr. serie	11. Stare/Lucrări	
1.2. Observații						
1.3a. Se certifică faptul că articolele identificate mai sus au fost fabricate în conformitate cu:		1.4a. ☐ Parrea-145.A.50 Punere în Serviciu ☐ Altă reglementare menționată în rubrica 12				
☐ datele de proiectare aprobate și pot fi exploatate în siguranță		Certifică faptul că, excepând cazul în care se dispune altfel la rubrica 12, lucrările identificate în rubrica 11 și descrise în prezenta rubrică au fost executate în conformitate cu partea 145, iar în ceea ce privește aceste lucrări, articolul este considerat gata pentru a fi pus în serviciu.				
☐ datele de proiectare neaprobate specificate la rubrica 12						
1.3b. Semnătura autorizată	1.3c. Nr. aprobării/autorizării	1.4b. Semnătura autorizată			1.4c. Număr de referință al certificatului/ aprobării	
1.3d. Nume	1.3e. Data (zz/ll/aaaa)	1.4d. Nume			1.4e. Data (zz/ll/aaaa)	
RESPONSABILITĂȚILE UTILIZATORULUI/INSTALATORULUI Prezentul certificat nu dă dreptul, în mod automat, la instalarea articolului sau articolelor respective. În cazul în care utilizatorul/instalatorul își desfășoară activitatea în conformitate cu reglementările emise de o autoritate de navigabilitate, alta decât autoritatea de navigabilitate specificată la rubrica 1, este esențial ca acesta să se asigure că autoritatea sa de navigabilitate acceptă articolele de la autoritatea de navigabilitate specificată la rubrica 1. Declarațiile de la rubricile 1.3a și 1.4a nu constituie certificarea instalării. În toate cazurile, înregistrările activităților de întreținere a aeronavei trebuie să includă o certificare a instalării emisă în conformitate cu reglementările naționale de către utilizator/instalator înainte de efectuarea zborului.						

▼M6**Instrucțiuni de folosire a Formularului EASA 1**

Aceste instrucțiuni privesc doar folosirea Formularului EASA 1 în scopuri de producție. Se atrage atenția asupra apendicelui II la anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, care vizează folosirea Formularului EASA 1 în scopuri de întreținere.

1. SCOP ȘI FOLOSIRE

- 1.1. Unul dintre scopurile de bază ale certificatului este declararea navigabilității produselor, reperelor și dispozitivelor noi de aviație [denumite în continuare „articol(e)”].
- 1.2. Trebuie să se stabilească o corelație între certificat și articol(e). Emitentul trebuie să rețină un certificat într-o formă care să permită verificarea datelor originale.
- 1.3. Certificatul, deși acceptat de multe autorități de navigabilitate, poate depinde de acorduri bilaterale și/sau de politica autorității de navigabilitate. „Datele de proiect aprobate” menționate în acest certificat înseamnă, prin urmare, aprobarea de către autoritatea de navigabilitate a țării importatoare.
- 1.4. Certificatul nu reprezintă o notă de livrare sau de expediție.
- 1.5. Aeronavele nu sunt date în exploatare prin intermediul acestui certificat.
- 1.6. Certificatul nu constituie o aprobare de instalare a articolului pe o anumită aeronavă, motor sau elice, ci are rolul de a ajuta utilizatorul final să determine starea aprobării navigabilității.
- 1.7. Nu este permisă utilizarea aceluiași certificat pentru articole diferite puse în serviciu după producție sau întreținere.
- 1.8. Nu este permisă utilizarea aceluiași certificat pentru articole diferite certificate ca fiind conforme cu „datele aprobate” și cu „datele neaprobate”.

2. FORMAT GENERAL

- 2.1. Certificatul trebuie să respecte formatul anexat, inclusiv numărul rubricilor și localizarea fiecărei rubrici. Dimensiunea rubricilor poate fi modificată pentru a se adapta fiecărui caz particular, dar nu în așa măsură încât să facă certificatul de nerecunoscut.
- 2.2. Certificatul trebuie să fie în format „landscape”, dar dimensiunea generală poate crește sau descrește semnificativ atâta vreme cât certificatul rămâne recognoscibil și lizibil. Dacă aveți dubii, consultați autoritatea competentă.
- 2.3. Declarația de răspundere a utilizatorului/instalatorului poate fi amplasată pe oricare parte a formularului.
- 2.4. Ceea ce este imprimat trebuie să fie clar și lizibil pentru a permite o lectură facilă.
- 2.5. Certificatul poate să fie pre-tipărit sau generat de calculator, dar, în orice caz, imprimarea liniilor și a caracterelor trebuie să fie clară și lizibilă și conformă formatului definit.
- 2.6. Certificatul trebuie să fie în engleză și, dacă este cazul, în una sau mai multe alte limbi.
- 2.7. Informațiile care trebuie înscrise pe certificat pot fi scrise la mașina de scris sau imprimate la imprimanta unui calculator sau scrise de mână cu majuscule și trebuie să poată fi citite cu ușurință.
- 2.8. Se recomandă limitarea la minimum a abrevierilor, pentru a evita confuziile.
- 2.9. Spațiul disponibil pe versoul certificatului poate fi utilizat de emitent pentru a da orice informație suplimentară dar nu trebuie să includă nici o declarație de certificare. Orice utilizare a versoului certificatului trebuie menționată în caseta corespunzătoare de pe rectoul certificatului.

▼M6

3. COPII

3.1. Nu există nicio restricție în privința numărului de copii ale certificatului trimise clientului sau păstrate de către emitent.

4. EXISTENȚA UNEIA SAU MAI MULTOR ERORI ÎNTR-UN CERTIFICAT

4.1. Dacă un utilizator final găsește o eroare sau mai multe erori într-un certificat, trebuie să semnaleze în scris emitentului acest fapt. Emitentul poate emite un nou certificat în cazul în care poate verifica și corecta eroarea sau erorile.

4.2. Pe noul certificat trebuie să figureze un nou număr de identificare, o nouă semnătură și o nouă dată.

4.3. Cererea de emitere a unui nou certificat poate fi onorată fără re-verificarea stării articolului sau articolelor. Noul certificat nu reprezintă o declarație a stării actuale și trebuie să facă trimitere la certificatul anterior din rubrica12 prin următoarea frază: „Prezentul certificat corectează eroarea (erorile) din rubrica (rubricile) [a se introduce rubrica sau rubricile corectate] a certificatului [a se introduce numărul inițial de identificare] datat [a se introduce data inițială a emiterii] și nu vizează conformitatea/starea/punerea în serviciu.” Ambele certificate trebuie păstrate pe perioada de păstrare aferentă primului certificat.

5. COMPLETAREA CERTIFICATULUI DE CĂTRE EMITENT

Rubrica 1 Autoritatea competentă care acordă aprobarea/Țara

Precizați denumirea și țara autorității competente sub jurisdicția căreia se emite prezentul certificat. Dacă autoritatea competentă este agenția, menționați numai „EASA”.

Rubrica 2 Antet formular EASA 1

„CERTIFICAT DE AUTORIZARE A DĂRII ÎN EXPLOATARE FORMULAR EASA 1”

Rubrica 3 Numărul de identificare al formularului

Introduceți numărul unic generat prin sistemul/procedura de numerotare a întreprinderii identificate în rubrica 4; acesta poate să includă caractere alfabetic/numerice.

Rubrica 4 Numele și adresa întreprinderii

Introduceți numele complet și adresa întreprinderii producătoare (trimitere la Formularul EASA 55 foaia A) care a dat în exploatare articolul sau articolele care fac obiectul prezentului certificat. Se permite înscrierea logourilor etc. ale întreprinderii, în cazul în care încap în această rubrică.

Rubrica 5 Comandă/Contract/Factură

Pentru a facilita trasabilitatea articolului sau articolelor de către client, introduceți numărul comenzii, al contractului, al facturii sau un număr de referință similar.

Rubrica 6 Nr. crt.

Se numerotează articolele dacă există mai mult de un articol. Această rubrică permite stabilirea unei corespondențe cu rubrica 12 – Observații.

Rubrica 7 Descriere

Introduceți denumirea sau descrierea articolului. Trebuie acordată întâietate termenului folosit în instrucțiunile de mentinere a navigabilității sau în datele de întreținere (cum ar fi catalogul ilustrat al reperelor, manualul de întreținere a aeronavei, buletinul de service, manualul de întreținere a componentelor).

Rubrica 8 Nr. reper

Introduceți numărul reperului, astfel cum figurează pe articol sau pe etichetă/ambalaj. În cazul motoarelor sau al elicelor, poate fi folosită denumirea de tip.

▼ **M6***Rubrica 9 Cantitate*

Se precizează cantitatea articolelor.

Rubrica 10 Nr. de serie

Dacă există reglementări care prevăd identificarea articolului printr-un număr de serie, introduceți acest număr în rubrică. Ca opțiune suplimentară, se poate introduce orice alt număr de serie care nu este impus de reglementări. Dacă articolul nu prezintă un număr de serie, introduceți „N/A”.

Rubrica 11 Stare/Lucrări

Se precizează „PROTOTIP” SAU „NOU”.

Se precizează „PROTOTIP” în următoarele situații:

- (i) Producerea unui articol nou, în conformitate cu datele de proiectare neaprobată.
- (ii) Recertificarea de către organismul identificat la rubrica 4 din certificatul anterior după lucrările de modificare sau remediere a unui articol, înainte de punerea în serviciu (de exemplu, după încorporarea unei modificări de proiectare, corectarea unei defecțiuni, după inspecții ori încercări sau prelungirea duratei de depozitare). În caseta 12 se introduc detaliile ale punerii inițiale în serviciu sau ale lucrărilor de modificare sau remediere.

Se precizează „NOU” în următoarele situații:

- (i) Producerea unui articol nou, în conformitate cu datele de proiectare aprobate.
- (ii) Recertificarea de către organismul identificat la rubrica 4 din certificatul anterior după lucrări de modificare sau remediere a unui articol, înainte de punerea în serviciu (de exemplu, după încorporarea unei modificări de proiectare, corectarea unei defecțiuni, după inspecții ori teste sau prelungirea duratei de depozitare). În caseta 12 se introduc detaliile ale punerii inițiale în serviciu sau ale lucrărilor de modificare sau remediere.
- (iii) Recertificarea de către fabricantul produsului sau de către întreprindere identificată în rubrica 4 din certificatul anterior a articolelor din categoria „prototip” (conformitate numai cu date neaprobată) în categoria „nou” (conformitate cu datele aprobate și o stare care permite exploatarea în siguranță), în urma aprobării datelor de proiectare aplicabile, cu condiția nemodificării acestora. În rubrica 12 trebuie introdusă următoarea declarație:

RECERTIFICAREA ARTICOLELOR DIN CATEGORIA „PROTOTIP” ÎN CATEGORIA „NOU”: PRIN PREZENTUL DOCUMENT SE CERTIFICĂ APROBAREA DATELOR DE PROIECTARE [A SE INSERA NUMĂRUL TC/STC, NIVELUL DE REVIZIE], LA DATA [A SE INSERA DATA, DACĂ ESTE CAZUL, PENTRU IDENTIFICAREA SITUAȚIEI REVIZIEI] LA CARE ARTICOLUL SAU ARTICOLELE A FOST SAU AU FOST FABRICATE.

Caseta „date de proiectare aprobate și pot fi exploatate în siguranță” din rubrica 13a trebuie marcată.

- (iv) Examinarea unui articol nou, pus în serviciu anterior, înainte de punerea în serviciu în conformitate cu un standard sau cu o specificație a clientului (ale cărei detalii și a cărei puneri inițiate în serviciu trebuie precizate la rubrica 12) sau înainte de stabilirea navigabilității (o explicație a temeiului punerii în serviciu și a detaliilor punerii inițiale în serviciu trebuie înscrisă în rubrica 12).

Rubrica 12 Observații

Se descriu lucrările identificate în rubrica 11, fie direct, fie prin trimitere la documentele justificative, informații necesare pentru ca utilizatorul sau instalatorul să determine navigabilitatea articolului sau articolelor în relație cu lucrările care sunt în curs de certificare. Dacă este cazul, se poate utiliza o foaie separată la care să se facă trimitere în Formularul EASA 1. Fiecare declarație trebuie să identifice clar cu care dintre articolele de la rubrica 6 are legătură. Dacă nu există nicio declarație, se face mențiunea „Niciuna”.

În rubrica 12 se introduce justificarea pentru punerea în serviciu în condiții de date de proiectare neaprobată (de exemplu, certificat de tip în curs de emitere, numai pentru încercări, datele sunt în curs de aprobare).

▼M6

Dacă datele se imprimă dintr-un formular electronic EASA 1, datele care nu corespund altor rubrici trebuie introduse în această rubrică.

Rubrica 13a

Marcați numai una dintre cele două casete de mai jos:

1. Se marchează caseta „datele de proiectare aprobate și pot fi operate în siguranță” dacă articolul sau articolele au fost fabricate utilizând datele de proiectare aprobate și s-a constatat că pot fi exploatate în siguranță.
2. Se marchează caseta „datele de proiectare neaprobate specificate la rubrica 12” dacă articolul sau articolele au fost fabricate utilizând date de proiectare neaprobate aplicabile. Se identifică datele în rubrica 12 (de exemplu, certificat de tip în curs de emitere, numai pentru încercări, datele sunt în curs de aprobare).

Nu este permisă utilizarea aceluiași certificat pentru articole diferite certificate ca fiind conforme cu „datele aprobate” și cu „date neaprobate”.

Rubrica 13b Semnătura autorizată

Acest spațiu se completează cu semnătura persoanei autorizate. Numai persoanelor autorizate în mod specific în temeiul normelor și politicilor autorității competente li se permite să semneze în această rubrică. Pentru a facilita identificarea semnatarului, poate fi adăugat un număr unic care să identifice persoana autorizată.

Rubrica 13c Nr. aprobării/autorizării

Se introduce numărul/referința aprobării/autorizării. Numărul sau referința este emis(ă) de autoritatea competentă.

Rubrica 13d Nume

Se introduce numele persoanei care semnează în rubrica 13b, în mod lizibil.

Rubrica 13e Data

Se introduce data semnării rubricii 13b, care trebuie să fie în formatul zz = ziua exprimată prin 2 cifre, ll = primele trei litere ale lunii și aaaa = anul exprimat prin 4 cifre.

Rubricile 14a-14e

Cerințe generale pentru rubricile 14a-14e:

Nu se aplică pentru punerea în serviciu în scop de producție. Se acoperă cu o culoare întunecată sau se marchează în alt mod, pentru a împiedica utilizarea întâmplătoare sau neautorizată.

Responsabilitățile utilizatorului/instalatorului

Faceți următoarea declarație pe certificat pentru a înștiința utilizatorii finali că nu sunt scutiți de răspunderea ce le revine în ceea ce privește instalarea și utilizarea articolelor însoțite de formular:

„PREZENTUL CERTIFICAT NU DĂ DREPTUL AUTOMAT LA INSTALAREA REPERULUI/COMPONENTEI/ANSAMBLULUI.

ÎN CAZUL ÎN CARE CEL CE UTILIZEAZĂ/INSTALEAZĂ ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA ÎN CONFORMITATE CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE EMISE DE ALTĂ AUTORITATE DE NAVIGABILITATE DECÂT AUTORITATEA DE NAVIGABILITATE SPECIFICATĂ LA RUBRICA 1, ESTE ESENȚIAL CA ACESTA SĂ SE ASIGURE CĂ AUTORITATEA SA DE NAVIGABILITATE ACCEPTĂ REPERELE/COMPONENTELE/ANSAMBLELE ACCEPTATE DE AUTORITATEA DE NAVIGABILITATE SPECIFICATĂ LA RUBRICA 1. DECLARAȚIILE DE LA RUBRICILE 13A ȘI 14A NU CONSTITUIE CERTIFICAREA INSTALĂRII. ÎN TOATE CAZURILE, EVIDENȚELE ACTIVITĂȚILOR DE ÎNTREȚINERE A AERONAVEI TREBUIE SĂ INCLUDĂ O CERTIFICARE A INSTALĂRII EMISĂ ÎN CONFORMITATE CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE DE CĂTRE CEL CE UTILIZEAZĂ/INSTALEAZĂ ÎNAINTE DE EFECTUAREA ZBORULUI.”

▼ **M6**

Apendicele II

Formularul EASA 15a – Certificat de revizuire a navigabilității

[STATUL MEMBRU]
Stat membru al Uniunii Europene (*)
CERTIFICAT DE REVIZUIRE A NAVIGABILITĂȚII
Referința CEN:
În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU] certifică prin prezenta că următoarea aeronavă:
Constructorul aeronavei:
Numărul de fabricație dat de constructor:
Înmatricularea aeronavei:
Numărul de serie al aeronavei:
este considerată a fi în stare bună de navigabilitate la data revizurii.
Data emiterii: Data expirării:
Semnătura: Autorizație nr.:
Prima prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.
Data emiterii: Data expirării:
Semnătura: Autorizație nr.:
Denumirea societății: Referință autorizare:
A doua prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.
Data emiterii: Data expirării:
Semnătura: Autorizație nr.:
Denumirea societății: Referință autorizare:

Formular EASA 15a versiunea 3.

(*) Se șterge în cazul unei țări nemembre a UE.

▼ **M4**

LOGO autoritatea competentă

AUTORIZAȚIE DE ZBOR

(*)	
Prezenta autorizație de zbor este emisă în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1592/2002, articolul 5 alineatul (3) litera (a) și certifică faptul că aeronava este capabilă să zboare în siguranță pentru scopul și în limitele condițiilor enumerate mai jos și este valabilă în toate statele membre. Această autorizație este de asemenea valabilă pentru zbor către și în interiorul statelor nemembre cu condiția obținerii unei aprobări separate din partea autorităților competente din respectivele state.	1. Naționalitate și mărci de înmatriculare:
2. Producătorul/tipul aeronavei	3. Numărul de serie
4. Autorizația acoperă [scopul în conformitate cu punctul 21A.701 litera (a)]	
5. Titular; [în cazul unei autorizații de zbor emise pentru scopul menționat la punctul 21A.701 litera (a) subpunctul 15, aceasta trebuie să menționeze: „proprietarul înregistrat”]	
6. Condiții/Observații	
7. Perioada de valabilitate:	
8. Locul și data emiterii	9. Semnătura reprezentantului autorității competente

Formular EASA 20a

(*) A se completa de către statul de înmatriculare.

▼ **M4**

Statul membru al autorității competente care a emis aprobarea în temeiul căreia se emite autorizația de zbor; sau

„EASA” dacă autorizarea este emisă de EASA.

AUTORIZAȚIE DE ZBOR

<i>Numele și adresa organizației emitente a autorizației de zbor</i>	(*)
Prezenta autorizație de zbor este emisă în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1592/2002, articolul 5 alineatul (3) litera (a), și certifică faptul că aeronava este capabilă să zboare în siguranță pentru scopul și în limitele condițiilor enumerate mai jos și este valabilă în toate statele membre. Această autorizație este de asemenea valabilă pentru zbor către și în interiorul statelor nemembre cu condiția obținerii unei aprobări separate din partea autorităților competente din respectivele state.	1. Naționalitate și mărci de înmatriculare:
2. Producătorul/tipul aeronavei	3. Numărul de serie
4. Autorizația acoperă [scopul în conformitate cu punctul 21A.701 litera (a)]	
5. Titular: <i>Organizația emitentă a autorizației de zbor</i>	
6. Condiții/Observații	
7. Perioada de valabilitate:	
8. Locul și data emiterii	9. Semnătura autorizată Nume Nr. de înregistrare al aprobării

Formular EASA 20b

(*) A se completa de către titularul aprobării de organizație.

▶ **C1** *Apendicele V* ◀**Formularul EASA 24 – Certificat de navigabilitate restricționat**

LOGO autoritatea competentă

CERTIFICAT DE NAVIGABILITATE RESTRICTIONAT

(*)	[Statul membru de înmatriculare] [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU]	(*)
1. Naționalitate și mărci de înmatriculare	2. Producătorul și denumirea aeronavei de către producător	3. Numărul de serie al aeronavei
4. Categori		
<p>5. Prezentul certificat de navigabilitate este emis în temeiul (**) [Convenției privind aviația civilă internațională din 7 decembrie 1944] și al Regulamentului (CE) nr. 216/2008, articolul 5 alineatul (4) litera (b), pentru aeronava menționată anterior, care este considerată navigabilă atunci când este întreținută și exploatăată în conformitate cu dispozițiile menționate mai sus și cu limitările de operare corespunzătoare.</p> <p>În afară de acestea, se aplică următoarele restricții:</p> <p>(*)</p> <p>(**) [Aeronava poate fi utilizată în navigația internațională, în ciuda restricțiilor de mai sus].</p> <p>Data emiterii:</p> <p>Semnătura:</p>		
<p>6. Certificatul de navigabilitate restricționat este valabil numai dacă nu a fost revocat de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.</p> <p>La prezentul certificat se anexează un certificat de revizuire a navigabilității valabil.</p>		

Formular EASA 24 versiunea 2.

Prezentul certificat se păstrează la bord pe durata tuturor zborurilor

(*) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.

(**) Se șterge dacă nu se aplică.

► **C1** *Apendicele VI* ◀

Formularul EASA 25 – Certificat de navigabilitate

LOGO autoritatea competentă

CERTIFICAT DE NAVIGABILITATE

(*)	[Statul membru de înmatriculare] [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU]	(*)
1. Naționalitate și mărci de înmatriculare	2. Producătorul și denumirea aeronavei de către producător	3. Numărul de serie al aeronavei
4. Categori		
<p>5. Prezentul certificat de navigabilitate este emis în temeiul Convenției privind aviația civilă internațională din 7 decembrie 1944] și al Regulamentului (CE) nr. 2116/2008, articolul 5 alineatul (2) litera (c), pentru aeronava menționată anterior, care este considerată navigabilă atunci când este întreținută și exploatată în conformitate cu dispozițiile menționate mai sus și cu limitările de operare corespunzătoare.</p> <p>Condiții/Observații</p> <p>(*)</p> <p>Data emiterii:</p> <p>Semnătura:</p>		
<p>6. Prezentul certificat de navigabilitate este valabil numai dacă nu a fost revocat de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.</p> <p>La prezentul certificat se anexează un certificat de revizuire a navigabilității valabil.</p>		

Formular EASA 25 versiunea 2. (*)

Prezentul certificat se păstrează la bord pe durata tuturor zborurilor

(*) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.

▼ M3

A se utiliza de către statul de înmatriculare		1. Statul de înmatriculare		3. Număr document:	
2. CERTIFICAT DE ZGOMOT					
4. Naționalitate și mărci de înmatriculare:		5. Producătorul și denumirea aeronavei de către producător:		6. Numărul de serie al aeronavei:	
.....		
7. Motor:			8. Elice: (*)		
.....				
9. Masa maximă la decolare (kg):		10. Masa maximă la aterizare (kg) (*):		11. Standard de certificare de zgomot:	
.....		
12. Modificări suplimentare incluse în scopul conformității cu standardele de certificare de zgomot aplicabile:					
.....					
13. Nivel de zgomot lateral/la putere maximă (*):	14. Nivel de zgomot la apropiere (*):	15. Nivel de zgomot de survolare la decolare (*):	16. Nivel de zgomot de survolare (*):	17. Nivel de zgomot la decolare (*):	
.....	
Observații					
.....					
18. Prezentul certificat de zgomot este eliberat în temeiul anexei 16 volumul I din Convenția privind aviația civilă internațională din 7 decembrie 1944 și al Regulamentului (CE) nr. 1592/2002 articolul 6 pentru aeronava menționată anterior, care este considerată conformă cu standardul de zgomot menționat mai sus, atunci când este întreținută și exploatată în conformitate cu cerințele și limitările de funcționare corespunzătoare.					
19. Data eliberării			20. Semnătura		

Formular EASA 45

(*) Aceste căsuțe pot fi omise în funcție de standardul de certificare privind zgomotul.

▼ **M6**► **C1** *Apendicele VIII* ◀**Formularul EASA 52 – Declarație de conformitate a aeronavei**

DECLARAȚIE DE CONFORMITATE A AERONAVEI		
1. Statul de fabricație	2. [STAT MEMBRU] (*) Stat membru al Uniunii Europene (**)	3. Referință declarație:
4. Întreprindere		
5. Tipul de aeronavă	6. Ref. certificat de tip:	
7. Numărul sau marca de înmatriculare a aeronavei	8. Nr. identificare alocat de fabricant	
9. Detalii motor/elice (***)		
10. Modificări și/sau buletine de service (***)		
11. Directive de navigabilitate		
12. Concesii		
13. Scutiri, excepții sau derogări (***)		
14. Observații		
15. Certificat de navigabilitate		
16. Cerințe suplimentare		
17. Declarație de conformitate Prin prezenta se certifică faptul că aeronava menționată este pe deplin conformă proiectului de tip și cu informațiile din casetele 9, 10, 11, 12 și 13. Aeronava se află în poate fi exploatată în siguranță. Aeronava a fost încercată în zbor, cu rezultate satisfăcătoare.		
18. Semnătura	19. Nume	20. Data (z/l/a)
21. Referință aprobare întreprindere de producție		

Formular EASA 52 versiunea 2.

(*) Sau EASA dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge în cazul EASA sau al unei țări nemembre a UE.

(***) Se șterge dacă nu se aplică.

▼M6**Instrucțiuni de folosire a Formularului EASA 52 – Declarația de conformitate a aeronavei****1. SCOP ȘI DOMENIU DE APLICARE**

- 1.1. Utilizarea declarației de conformitate a aeronavei, emisă de un fabricant care își desfășoară activitatea de producție în temeiul părții 21 secțiunea A capitolul F este descrisă la 21A.130, împreună cu mijloacele de conformare corespunzătoare acceptabile.
- 1.2. Scopul declarației de conformitate a aeronavei (Formularul EASA 52), emisă în temeiul părții 21 secțiunea A capitolul G este de a permite deținătorului unei autorizații corespunzătoare de întreprindere de producție să își exercite dreptul de a obține un certificat de navigabilitate individual de la autoritatea competentă a statului membru de înmatriculare.

2. GENERALITĂȚI

- 2.1. Declarația de conformitate trebuie să respecte formatul anexat, inclusiv numărul rubricilor și localizarea fiecărei rubrici. Dimensiunea rubricilor poate fi modificată pentru a se adapta fiecărui caz particular, dar nu într-o măsură care ar face de nerecunoscut declarația de conformitate. Dacă aveți dubii, consultați autoritatea competentă.
- 2.2. Declarația de conformitate poate să fie pretipărită sau generată de calculator, dar, în orice caz, imprimarea liniilor și a caracterelor trebuie să fie clară și lizibilă. Utilizarea formulelor pretipărite este autorizată în conformitate cu modelul anexat, dar nu se permite nici un alt tip de declarație de certificare.
- 2.3. Informațiile pot fi completate la mașina de scris, imprimate la imprimanta unui calculator sau scrise de mână cu majuscule, astfel încât să poată fi citite cu ușurință. Se acceptă informațiile formulate în limba engleză și, dacă este cazul, în una sau mai multe limbi oficiale ale statului membru emitent.
- 2.4. O copie a declarației și toate anexele la care se face trimitere sunt păstrate de întreprinderea de producție autorizată.

3. COMPLETAREA DECLARAȚIEI DE CONFORMITATE DE CĂTRE EMITENT

- 3.1. Toate rubricile trebuie să fie completate pentru ca documentul să fie considerat valabil.
- 3.2. Declarațiile de conformitate nu se emite autorității competente din statul membru de înmatriculare decât cu condiția ca proiectul aeronavei și produsele instalate pe aceasta să fie aprobate.
- 3.3. Informațiile care trebuie completate la rubricile 9, 10, 11, 12, 13 și 14 pot fi prezentate printr-o trimitere la documente separate identificate, păstrate la dosar de către întreprinderea de producție, dacă autoritatea competentă nu convine altfel.
- 3.4. Scopul declarației de conformitate nu este de a include echipamentele a căror instalare ar putea fi necesară pentru a respecta regulile operaționale aplicabile. Cu toate acestea, unele dintre aceste articole individuale pot fi incluse în rubrica 10 sau în proiectul de tip aprobat. Prin urmare, operatorilor li se reamintește că le revine responsabilitatea de a asigura conformitatea cu regulile operaționale aplicabile pentru propria lor activitate de exploatare.

Rubrica 1

Introduceți numele statului membru de fabricație.

Rubrica 2

Autoritatea competentă sub a cărei autoritate a fost emisă declarația de conformitate.

Rubrica 3

În această rubrică trebuie pretipărit un număr de serie unic pentru controlul declarației și pentru asigurarea trasabilității. Constituie o excepție cazul în care documentul este generat de calculator, iar acesta este programat să

▼M6

producă și să imprime un număr unic; prin urmare, în acest caz, pretipărirea nu este necesară.

Rubrica 4

Denumirea completă și adresa întreprinderii care emite declarația. Această rubrică poate fi pretipărită. Se permite înscrierea logourilor etc., în cazul în care încap în această rubrică.

Rubrica 5

Tipul aeronavei, în reprezentare completă, astfel cum este definit în certificatul de tip și în fișa de date aferentă.

Rubrica 6

Numerele de referință și numărul versiunii certificatului de tip pentru aeronava respectivă.

Rubrica 7

Dacă aeronava este înmatriculată, se înscrie marca de înmatriculare. Dacă aeronava nu este înmatriculată, se înscrie o marcă acceptată de autoritatea competentă a statului membru și, dacă este cazul, de autoritatea competentă a unei țări terțe.

Rubrica 8

Numărul de identificare atribuit de fabricant în scopul realizării controlului, trasabilității și asistenței pentru produs. Acesta se mai numește numărul de serie al fabricantului sau numărul constructorului.

Rubrica 9

Tipul sau tipurile motorului și elicei, în reprezentare completă, astfel cum sunt definite în certificatul de tip și în fișa de date aferentă. De asemenea, trebuie să figureze numărul de identificare și localizarea fabricantului.

Rubrica 10

Modificări aprobate ale proiectului în ceea ce privește definiția aeronavei.

Rubrica 11

O listă a tuturor directivelor de navigabilitate aplicabile (sau echivalentul) și o declarație de conformitate, împreună cu o descriere a metodei de conformare în cazul aeronavei individuale vizate, inclusiv produsele și reperatele, dispozitivele și echipamentele instalate. Trebuie precizat orice termen viitor pentru conformarea cu cerințele aplicabile.

Rubrica 12

Devieri neintenționate și aprobate de la proiectul de tip aprobat, denumite și concesi, divergențe sau neconformități.

Rubrica 13

În această rubrică se înscriu numai scutițiile, excepțiile și derogările admise.

Rubrica 14

Observații. Orice declarații, informații, date specifice sau limitări care pot afecta navigabilitatea aeronavei. Dacă nu există asemenea declarații, informații, date specifice sau limitări, se înscrie mențiunea „NICIUNA”.

Rubrica 15

Se înscrie „certificat de navigabilitate”, „certificat de navigabilitate restricționat” sau certificatul de navigabilitate solicitat.

Rubrica 16

În această rubrică se înscriu cerințele suplimentare, cum ar fi cele notificate de țara importatoare.

Rubrica 17

Valabilitatea declarației de conformitate depinde de completarea în întregime a tuturor rubricilor formularului. Deținătorul aprobării întreprinderii de producție trebuie să țină la dosar o copie a raportului de încercare în zbor,

▼M6

împreună cu documentele care evidențiază defectele înregistrate și detaliile acțiunilor de remediere. Raportul trebuie semnat ca satisfăcător de către personalul de certificare corespunzător și de un membru al echipajului de zbor, cum ar fi pilotul de încercare sau inginerul zborului de încercare. Încercările în zbor efectuate sunt cele definite în cadrul sistemului de control al calității, astfel cum este stabilit la punctul 21A.139, în special la 21A.139 litera (b) punctul 1 subpunctul (vi), pentru a se asigura că aeronava este conformă datelor de proiectare aplicabile și poate fi exploatată în siguranță.

Deținătorul aprobării de întreprindere de producție trebuie să păstreze la dosar lista articolelor furnizate sau puse la dispoziție pentru a întruni cerințele de exploatare în siguranță ale declarației.

Rubrica 18

Declarația de conformitate poate fi semnată de persoana autorizată în acest sens de către deținătorul autorizației de producție, conform punctului 21A.145 litera (d). Nu se utilizează parafe.

Rubrica 19

Se înscrie numele persoanei care semnează certificatul, dactilografiat sau imprimat în manieră lizibilă.

Rubrica 20

Trebuie precizată data semnării declarației de conformitate.

Rubrica 21

Trebuie precizată referința aprobării de către autoritatea competentă.

▼B**CERTIFICAT DE REPUNERE ÎN EXPLOATARE**

[NUMELE ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE APROBATE]

Referința de aprobare a întreprinderii de producție:**Certificat de repunere în exploatare în conformitate cu punctul 21A.163 litera (d).**

Aeronava: Tipul: Nr. Constructor/Înmatriculare:

a fost întreținută așa cum se specifică în bonul de comandă:

Scurtă descriere a lucrării efectuate:

Atestă faptul că lucrarea specificată a fost efectuată în conformitate cu punctul 21A.163 litera (d) și pe baza acestei lucrări se consideră că aeronava este pregătită pentru repunerea în exploatare și, prin urmare, este într-o stare care permite exploatarea în siguranță.

Personalul abilitat pentru atestare (nume):

(semnătură):

Locul:

Data: .. / .. / (zi, lună, an).

▼B

CERTIFICAT DE REPUNERE ÎN EXPLOATARE — FORMULARUL EASA 53

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE

Blocul SCURTĂ DESCRIERE A LUCRĂRII EFECTUATE care apare în FORMULARUL EASA 53 trebuie să cuprindă o referință la datele aprobate utilizate pentru efectuarea lucrării.

Blocul LOCUL care apare în FORMULARUL EASA 53 se referă la locul în care s-a efectuat lucrarea de întreținere, nu la locul unde se află instalațiile întreprinderii (dacă diferă).

▼ **M6**► **C1** *Apendicele X* ◀**Certificat de aprobare a întreprinderii de producție la care se face trimitere în capitolul G din anexă (partea 21) – Formularul EASA 55**

Pagina 1 din ...
[STATUL MEMBRU] (*)
Stat membru al Uniunii Europene (**)
CERTIFICAT DE APROBARE A ÎNTRINDERII DE PRODUCȚIE
Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*)].21G.XXXX
În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 al Comisiei, în vigoare în momentul de față, și sub rezerva respectării condițiilor de mai jos, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU] certifică prin prezenta că:
[DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]
este o întreprindere de producție care respectă cerințele anexei (partea 21) secțiunea A capitolul G la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, aprobată să producă produsele, reperele și dispozitivele enumerate în programul de aprobare anexat și să emită certificatele aferente folosind referințele de mai sus.
CONDIȚII:
1. Prezenta aprobare se limitează la ceea ce este specificat în condițiile de aprobare anexate și
2. Prezenta aprobare necesită respectarea procedurilor specificate în prezentarea întreprinderii de producție autorizate și
3. Prezenta aprobare este valabilă atât timp cât întreprinderea de producție autorizată respectă dispozițiile din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
4. Sub rezerva respectării condițiilor de mai sus, prezenta autorizare rămâne valabilă pe o durată nelimitată, cu excepția cazului în care a făcut obiectul renunțării, a fost înlocuită, suspendată sau revocată.
Data emiterii inițiale:
Data prezentei revizii:
Nr. revizie:
Semnătura:
Pentru autoritatea competentă: [IDENTIFICAREA AUTORITĂȚII COMPETENTE (*)]

Formular EASA 55a versiunea 2.

(*) Sau EASA dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge în cazul unei țări nemembre a UE.

▼ **M6**

[STATUL MEMBRU] (*) Stat membru al Uniunii Europene (**)	Condiții de aprobare	TA: [CODUL STATULUI MEMBRU (*)].21G.XXXX
Prezentul document este parte integrantă a aprobării de întreprindere de producție numărul [COD STAT MEMBRU (*)].21G.XXXX emisă pentru: Numele societății:		
Secțiunea 1. DOMENIU DE APLICARE:		
PRODUCȚIE DE	PRODUSE/CATEGORII	
Pentru detalii și limitări se va consulta prezentarea întreprinderii de producție, Secțiunea xxx		
Secțiunea 2. UNITĂȚI:		
Secțiunea 3. PREROGATIVE:		
Întreprinderea de producție are dreptul să își exercite, în limita condițiilor sale de aprobare și în conformitate cu procedurile din prezentarea sa de întreprindere de producție, prerogativele stabilite la punctul 21A.163. Sub rezerva următoarelor condiții:		
<i>[a se păstra doar textul aplicabil]</i>		
Anterior aprobării proiectului de produs, se poate emite un Formular EASA 1, numai în scop de conformitate		
Nu se poate emite o declarație de conformitate pentru o aeronavă neautorizată		
Se pot efectua lucrări de întreținere până la data la care se cere conformitatea cu reglementările privind între- ținerea, astfel cum se prevede în secțiunea xxx din prezentarea întreprinderii de producție		
Autorizațiile de zbor pot fi emise în conformitate cu secțiunea yyy din prezentarea întreprinderii de producție		
Data emiterii inițiale:	Semnătura:	
Data prezentei revizii:		
Nr. revizie:	Pentru [IDENTIFICAREA AUTORITĂȚII COMPETENTE (*)]	

Formular EASA 55b ediția 2.

(*) Sau EASA dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge în cazul unei țări nemembre a UE.

▼ **M6**► **C1** *Apendicele XI* ◀**Scrisoare de aprobare – Formularul EASA 65 – menționat în capitolul F din anexă (partea 21)**

[STATUL MEMBRU] (*)

Stat membru al Uniunii Europene (**)

SCRISOARE DE APROBARE PENTRU PRODUCȚIA FĂRĂ APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE

[NUMELE SOLICITANTULUI]

[DENUMIREA COMERCIALĂ (dacă diferă)]

[ADRESA COMPLETĂ A SOLICITANTULUI]

Dată (zi/lună/an):

Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).21F.XXXX

Stimați domni,

Sistemul dumneavoastră de inspecție a producției a fost evaluat și s-a constatat că respectă dispozițiile din secțiunea A capitolul F din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

Prin urmare, sub rezerva îndeplinirii condițiilor de mai jos, suntem de acord că demonstrarea conformității produselor, reperelor și dispozitivelor menționate mai jos poate fi realizată în temeiul secțiunii A capitolul F din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

Nr. unități	P/N	S/N
-------------	-----	-----

AERONAVĂ

REPERE

Următoarele condiții sunt aplicabile acestei aprobări:

1. Este valabilă atâta vreme cât [denumirea companiei] continuă să respecte dispozițiile din secțiunea A capitolul F din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
2. Necesită respectarea procedurilor specificate în manualul [denumirea companiei] cu nr. ref./data emiterii
3. Expiră la data
4. Declarația de conformitate emisă de [denumirea companiei] în temeiul dispozițiilor de la punctul 21A.130 din regulamentul sus-menționat va fi validată de autoritatea emitentă a prezentei scrisori de aprobare, conform procedurii din manualul menționat mai sus.
5. [denumirea companiei] va notifica autoritatea emitentă a prezentei scrisori de aprobare de îndată ce apar modificări ale sistemului de inspecție a producției care pot afecta inspecția, conformitatea sau navigabilitatea produselor și reperelor enumerate în prezenta.

Pentru autoritatea competentă: [IDENTIFICAREA AUTORITĂȚII COMPETENTE (*)2]

Data și semnătura

Formular EASA 65 versiunea 2.

(*) Sau EASA dacă EASA este autoritatea competentă.